

Βρυξέλλες, 27 Νοεμβρίου 2023
(OR. en)

15808/23

**Διοργανικός φάκελος:
2023/0053(COD)**

**TRANS 524
CODEC 2222**

ΕΚΘΕΣΗ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 15402/23

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 6795/1/23 REV1 + ADD1 REV1

Θέμα: Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις άδειες οδήγησης, με την οποία τροποποιείται η οδηγία (ΕΕ) 2022/2561 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/1724 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και καταργείται η οδηγία 2006/126/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 383/2012 της Επιτροπής
– Γενική προσέγγιση

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Την 1η Μαρτίου 2023 η Επιτροπή υπέβαλε στο Συμβούλιο την πρόταση για πλήρη αναθεώρηση της οδηγίας για τις άδειες οδήγησης, η οποία θα είναι η τέταρτη μεταρρύθμιση της εν λόγω οδηγίας.
2. Η πρόταση, η οποία εγκρίθηκε στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών REFIT της Επιτροπής και της «δέσμης μέτρων για την οδική ασφάλεια», αφορά περισσότερους από 250 εκατομμύρια οδηγούς στην ΕΕ και στον ΕΟΧ. Στόχος της είναι η βελτίωση της οδικής ασφάλειας και η διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών εντός της ΕΕ. Τα κύρια νέα στοιχεία είναι:
 - η εισαγωγή μιας «φορητής» (δηλαδή ψηφιακής) άδειας οδήγησης,

- ένα βήμα προς την εναρμόνιση των διαδικασιών ιατρικού ελέγχου που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη,
- ένα σύστημα οδήγησης με συνοδό που διαθέτει άδεια, από την ηλικία των 17 ετών,
- μια δοκιμαστική περίοδος για τους αρχάριους οδηγούς,
- στοχευμένες τεχνικές προσαρμογές για την περαιτέρω μείωση των εμποδίων όσον αφορά την πρόσβαση σε άδειες πολιτών που μετακινούνται από ένα κράτος μέλος σε άλλο, και κεντρική αξιολόγηση του πλαισίου οδικών μεταφορών μιας τρίτης χώρας με σκοπό τις ανταλλαγές αδειών οδήγησης σε ένα κράτος μέλος, και
- στοχευμένη επικαιροποίηση των απαιτήσεων εξέτασης για την απόκτηση άδειας οδήγησης και των απαιτήσεων που αφορούν τη σωματική και διανοητική ικανότητα του οδηγού.

II. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΕ ΆΛΛΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

3. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όρισε την Επιτροπή Μεταφορών και Τουρισμού (TRAN) αρμόδια για την πρόταση αυτή και εισηγήτρια την κ. Karima DELLI (Greens/EFA, ΓΑ). Η ψηφοφορία στην επιτροπή επί της έκθεσής της έχει επί του παρόντος προγραμματιστεί για τις 7 Δεκεμβρίου 2023.
4. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή γνωμοδότησε στις 14 Ιουνίου 2023. Η Επιτροπή των Περιφερειών αποφάσισε να μη γνωμοδοτήσει. Ο Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων εξέδωσε γνώμη στις 25 Απριλίου 2023.

III. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΑ

5. Η Επιτροπή παρουσίασε διεξοδικά τη δέσμη μέτρων για την οδική ασφάλεια κατά τη συνεδρίαση της Ομάδας «Χερσαίες μεταφορές» στις 2 Μαρτίου 2023. Στη συνέχεια, η εκτίμηση επιπτώσεων υποβλήθηκε και εξετάστηκε στις 8 Μαρτίου 2023. Η κατ' άρθρο εξέταση στο πλαίσιο της Ομάδας ξεκίνησε στις 8 Μαρτίου 2023 και κατέληξε σε αρκετές περιλήψεις «ερωτήσεων και απαντήσεων». Η σουηδική Προεδρία εκπόνησε μια πρώτη συμβιβαστική πρόταση αφιερωμένη στα διοικητικά τμήματα της έκδοσης αδειών (άρθρα 8 έως 13 και παράρτημα I) και στην οδήγηση με συνοδό, τη δοκιμαστική περίοδο και τις απαιτήσεις των εξετάσεων· η Προεδρία επεξεργάστηκε περαιτέρω το συμβιβαστικό κείμενο έως τη συνεδρίαση της Ομάδας στις 21 Ιουνίου 2023.

6. Την 1η Ιουνίου 2023 το Συμβούλιο πραγματοποίησε συζήτηση προσανατολισμού. Οι υπουργοί χαιρέτισαν την πρόταση, εκτιμώντας ότι συμβαδίζει με τις προσπάθειές τους για την επίτευξη προόδου όσον αφορά τα σχέδια δράσης για την οδική ασφάλεια. Ειδικότερα, κρίθηκε όντως αναγκαία η επικέντρωση στους νέους οδηγούς, όσον αφορά τη συμπεριφορά, τις γνώσεις και τις δεξιότητες, και κατ' αρχήν εκφράστηκε ικανοποίηση σε γενικές γραμμές για τα ενοποιημένα συστήματα οδήγησης με συνοδό και για τη δοκιμαστική περίοδο. Καταγράφηκαν ωστόσο σημαντικές διαφορές απόψεων όσον αφορά τις λεπτομέρειες, οι μεγαλύτερες δε αποκλίσεις είχαν σχέση με τα στοιχεία της πρότασης που αφορούσαν τον ιατρικό έλεγχο και την παρακολούθηση της σωματικής και ψυχικής υγείας των ηλικιωμένων. Η φιλοδοξία να καθιερωθεί μια ψηφιακή άδεια οδήγησης και να καταστεί με την πάροδο του χρόνου το προεπιλεγμένο «προϊόν» είναι γενικά ευπρόσδεκτη. Στο πλαίσιο αυτό, οι υπουργοί συζήτησαν το πορτοφόλι ψηφιακής ταυτότητας της ΕΕ, το περιεχόμενο της ψηφιακής άδειας, τον έλεγχο εκτός διαδικτύου, τη φιλικότητα προς τον χρήστη, την ασφάλεια ΤΠ και την προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο.
7. Η ισπανική Προεδρία συνέχισε τις εργασίες και ενσωμάτωσε όλα τα άλλα μέρη της πρότασης στη συζήτηση επί του συμβιβασμού που διεξήχθη μεταξύ 10 Ιουλίου και 13 Νοεμβρίου 2023.
8. Κατά την τελευταία συνεδρίαση της Ομάδας (13 Νοεμβρίου 2023), οι αντιπροσωπίες εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για την πρόοδο που σημειώθηκε και η μεγάλη πλειοψηφία έκρινε εφικτή την προετοιμασία γενικής προσέγγισης τον Δεκέμβριο. Οι επιφυλάξεις εξέτασης που εξακολουθούν να εκκρεμούν αφορούσαν κυρίως την εξουσιοδότηση της Επιτροπής να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για την τροποποίηση των παραρτημάτων II, III, IV και VI (άρθρο 10 παράγραφος 8) και των προβλημάτων υγείας (παράρτημα III). Οι αντιπροσωπίες επανέλαβαν ορισμένες από τις επιφυλάξεις τους σχετικά με διάφορα μέρη της πρότασης, για παράδειγμα, τα όρια βάρους για ορισμένους τύπους οχημάτων ή τα δικαιώματα αναβάθμισης κατηγορίας (άρθρο 6 και άρθρο 9, παράρτημα V), την τυπική διάρκεια ισχύος των αδειών οδήγησης (άρθρο 10), την επαλήθευση των προβλημάτων υγείας (άρθρο 10α) ή το σύστημα οδήγησης με συνοδό (άρθρο 14).
9. Μετά από περαιτέρω τροποποιήσεις της συμβιβαστικής πρότασης κατόπιν της εν λόγω συνεδρίασης, η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων προσυπέγραψε το κείμενο στις 22 Νοεμβρίου 2023 ενόψει της προετοιμασίας του Συμβουλίου. Το κείμενο έλαβε την υποστήριξη της μεγάλης πλειονότητας των κρατών μελών. Ορισμένες αντιπροσωπίες αναφέρθηκαν σε ορισμένες εναπομένουσες ανησυχίες σχετικά με συγκεκριμένα μέρη της πρότασης, για παράδειγμα σε σχέση με τον βαθμό φιλοδοξίας του συστήματος οδήγησης με συνοδό (άρθρο 14). Ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής τάχθηκε υπέρ των προσπαθειών της Προεδρίας και εξέφρασε την προτίμησή του για διατήρηση του συστήματος οδήγησης με συνοδό ως υποχρεωτική επιλογή επίσης και για τα βαρέα επαγγελματικά οχήματα.

10. Οι σημαντικές αλλαγές σε σύγκριση με την πρόταση της Επιτροπής μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:
- Προαιρετική συντόμευση των περιόδων ισχύος των αδειών οδήγησης των ηλικιωμένων (άρθρο 10 παράγραφος 2),
 - Περιγράφεται σαφέστερα ο έλεγχος της σωματικής και διανοητικής ικανότητας οδήγησης πριν από την έκδοση και ανανέωση των αδειών οδήγησης, με βάση τα διαφορετικά συστήματα που έχουν αναπτυχθεί στα κράτη μέλη (άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο α),
 - Ευθυγραμμίζονται τα τεχνικά στοιχεία για τις φορητές άδειες οδήγησης με την προσεχή έκδοση του κανονισμού eIDAS21 και βελτιώνεται η σύνδεση μεταξύ της έκδοσης εκτελεστικών πράξεων και της υποχρέωσης των κρατών μελών όσον αφορά την εφαρμογή (άρθρα 3 και 5, παράρτημα Ι μέρος Γ),
 - Ευθυγραμμίζεται το όριο βάρους για τα μηχανοκίνητα τροχόσπιτα στην κατηγορία Β με το υφιστάμενο επιτρεπόμενο όριο για ρυμουλκούμενα τροχόσπιτα (άρθρο 6 (1)),
 - Παρέχεται λεπτομερέστερη καθοδήγηση για την αξιολόγηση από την Επιτροπή του πλαισίου οδικής ασφάλειας τρίτων χωρών (άρθρο 12),
 - Εξειδικεύονται οι απαιτήσεις για τον συνοδό στο σύστημα οδήγησης με συνοδό, σύστημα το οποίο θα είναι υποχρεωτικό μόνο για την άδεια οδήγησης κατηγορίας Β (άρθρο 14),
 - Αναδιατυπώνονται οι προϋποθέσεις για τη δοκιμαστική περίοδο λαμβάνοντας υπόψη τις αρμοδιότητες των κρατών μελών και τις καθιερωμένες πρακτικές (άρθρο 15),
 - Παρέχεται δυνατότητα στον πολίτη να υποβληθεί σε θεωρητική εξέταση, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, στο κράτος μέλος ιθαγένειας, όταν είναι διαφορετικό από το κράτος μέλος διαμονής, χωρίς όμως τέτοια δυνατότητα για την πρακτική εξέταση (άρθρο 17).

¹ Το κείμενο των τροποποιήσεων μετά τις διαπραγματεύσεις περιέχεται στο έγγραφο ST 15149/23.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

11. Βάσει των ανωτέρω, καλείται το Συμβούλιο (Μεταφορές, Τηλεπικοινωνίες και Ενέργεια) να συμφωνήσει ως προς τη γενική προσέγγιση επί του συμβιβαστικού κειμένου που επισυνάπτεται στην παρούσα έκθεση, κατά τη σύνοδό του στις 4 Δεκεμβρίου 2023.
-

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τις άδειες οδήγησης, με την οποία τροποποιείται η οδηγία (ΕΕ) 2022/2561 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/1724 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και καταργείται η οδηγία 2006/126/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 383/2012 της Επιτροπής (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 91 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών³,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

[ΣΗΜΕΙΩΣΗ: η προσαρμογή των αιτιολογικών σκέψεων θα γίνει σε μεταγενέστερο στάδιο]

² ΕΕ C της , σ. .

³ ΕΕ C της , σ. .

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κοινούς κανόνες σχετικά με:
 - α) τα υποδείγματα, τα πρότυπα και τις κατηγορίες αδειών οδήγησης·
 - β) την έκδοση, την ισχύ, την ανανέωση και την αμοιβαία αναγνώριση των αδειών οδήγησης·
 - γ) ορισμένες πτυχές της ανταλλαγής, της αντικατάστασης, της ανάκλησης, του περιορισμού, της αναστολής και της ακύρωσης αδειών οδήγησης·
 - δ) ορισμένες πτυχές που ισχύουν για τους αρχάριους οδηγούς.

2. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε τροχοφόρα ή ερπυστριοφόρα μηχανοκίνητα οχήματα με δύο τουλάχιστον άξονες, η βασική λειτουργία των οποίων στηρίζεται ουσιαστικά στην ελκτική τους δύναμη, και τα οποία έχουν σχεδιαστεί για την έλξη, ώθηση, μεταφορά ή ενεργοποίηση ορισμένων εργαλείων, μηχανημάτων ή ρυμουλκωμένων που χρησιμοποιούνται στις γεωργικές ή δασικές εργασίες και η χρήση των οποίων για την οδική μεταφορά προσώπων ή αγαθών ή για την έλξη, επί οδού, οχημάτων που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά προσώπων ή αγαθών, είναι δευτερεύουσα.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- (1) «άδεια οδήγησης»: έγγραφο που πιστοποιεί το δικαίωμα οδήγησης μηχανοκίνητων οχημάτων και αναφέρει τις συνθήκες υπό τις οποίες ο κάτοχος επιτρέπεται να οδηγήει. Μπορεί να έχει φυσική ή ψηφιακή μορφή ή και τα δύο·

- (2) «υλική άδεια οδήγησης»: άδεια οδήγησης στην υλική της μορφή, που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 4·
- (3) «φορητή άδεια οδήγησης»: άδεια οδήγησης στην ψηφιακή της μορφή, που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 5·
- (4) «μηχανοκίνητο όχημα»: κάθε αυτοπροωθούμενο όχημα το οποίο κυκλοφορεί σε δρόμους με το δικό του σύστημα μετάδοσης ισχύος, εκτός από τα οχήματα που κινούνται πάνω σε τροχιές·
- (5) «δίκυκλο όχημα»: όχημα όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 168/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴·
- (6) «τρίκυκλο όχημα»: όχημα όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 168/2013·
- (7) «ελαφρύ τετράκυκλο»: όχημα όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 168/2013·
- (8) «μοτοσικλέτα»: δίτροχο όχημα με ή χωρίς καλάθι, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχεία γ) και δ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 168/2013·
- (9) «μηχανοκίνητο τρίκυκλο»: όχημα με τρεις συμμετρικά διατεταγμένους τροχούς, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 168/2013·
- (10) «αυτοκίνητο όχημα»: κάθε μηχανοκίνητο όχημα το οποίο χρησιμοποιείται συνήθως για την οδική μεταφορά προσώπων ή εμπορευμάτων ή για την έλξη, επί οδού, οχημάτων που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά προσώπων ή αγαθών. Ο όρος αυτός περιλαμβάνει τα ηλεκτροκίνητα λεωφορεία (τρόλεϊ), δηλαδή τα οχήματα τα οποία συνδέονται με γραμμή μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος και δεν κυκλοφορούν σε τροχιά.
- (11) «βαρύ τετράκυκλο»: οχήματα όπως αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 168/2013·

⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 168/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2013, για την έγκριση και την εποπτεία της αγοράς δίκυκλων ή τρίκυκλων οχημάτων και τετράκυκλων (ΕΕ L 60 της 2.3.2013, σ. 52).

- (12) «έκπτωση από το δικαίωμα οδήγησης»: κάθε απόφαση που οδηγεί σε ανάκληση, ακύρωση, περιορισμό ή αναστολή της άδειας οδήγησης ή του δικαιώματος οδήγησης οδηγού μηχανοκίνητου οχήματος και η οποία έχει καταστεί εκτελεστή. Το μέτρο μπορεί να συνιστά είτε κύρια, δευτερεύουσα ή συμπληρωματική ποινή ή μέτρο ασφαλείας·
- (13) «Μηχανοκίνητο τροχόσπιτο»: όχημα ειδικού σκοπού κατηγορίας M που αναφέρεται στο άρθρο 4 και στο παράρτημα I σημείο 5.1 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/858, το οποίο είναι κατασκευασμένο για να περιλαμβάνει χώρο διαμονής και περιέχει τουλάχιστον τον ακόλουθο εξοπλισμό:
- καθίσματα και τραπέζι,
 - χώρο για ύπνο, ο οποίος μπορεί να δημιουργείται με μετατροπή των καθισμάτων·
 - χώρο μαγειρείου,
 - χώρο αποθήκευσης.
- Ο ανωτέρω εξοπλισμός πρέπει να είναι μόνιμα στερεωμένος στο χώρο διαμονής· ωστόσο, το τραπέζι μπορεί να είναι έτσι σχεδιασμένο ώστε να αφαιρείται εύκολα.
- (14) «Ασθενοφόρο»: όχημα κατηγορίας M που αναφέρεται στο άρθρο 4 και στο παράρτημα I σημείο 5.3 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/858, το οποίο προορίζεται για τη μεταφορά ασθενών ή τραυματιών και διαθέτει προς τον σκοπό αυτόν ειδικό εξοπλισμό.

Άρθρο 3

Τυποποιημένες προδιαγραφές της Ένωσης για τις άδειες οδήγησης και την αμοιβαία αναγνώριση

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εθνικές τους άδειες οδήγησης εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας και συμμορφώνονται με τις πρότυπες προδιαγραφές της Ένωσης και άλλα κριτήρια σύμφωνα με:
 - α) το άρθρο 4 για τις υλικές άδειες οδήγησης·
 - β) το άρθρο 5 για τις φορητές άδειες οδήγησης.
2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι υλικές και φορητές άδειες οδήγησης που εκδίδονται για το ίδιο πρόσωπο είναι πλήρως ισοδύναμες μεταξύ τους όσον αφορά τα δικαιώματα και τις προϋποθέσεις βάσει των οποίων το εν λόγω άτομο επιτρέπεται να οδηγεί, και όσον αφορά τη διάρκεια ισχύος τους.

3. Τα κράτη μέλη δεν απαιτούν, ως προϋπόθεση, την κατοχή υλικής ή φορητής άδειας οδήγησης από τον αιτούντα κατά την έκδοση, αντικατάσταση, ανανέωση ή ανταλλαγή άδειας οδήγησης σε άλλο μορφότυπο. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη του χειρισμού των υφιστάμενων αδειών σε περίπτωση ανταλλαγής ή αντικατάστασης σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφοι 3 και (4).
4. 5 έτη μετά την έκδοση εκτελεστικών πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 7, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι εκδίδονται εξ ορισμού μόνο φορητές άδειες οδήγησης. Έως την ημερομηνία αυτή, τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν να εκδώσουν φορητές άδειες οδήγησης.
5. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 4, κατόπιν αιτήματος του αιτούντος, τα κράτη μέλη παρέχουν τη δυνατότητα έκδοσης υλικής άδειας οδήγησης αντί φορητής άδειας οδήγησης ή μαζί με αυτή.
6. Τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν αμοιβαία τις άδειες οδήγησης που εκδίδουν. Ωστόσο, οι φορητές άδειες οδήγησης που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 5 αναγνωρίζονται αμοιβαία μετά την ημερομηνία που ορίζεται στην παράγραφο 4.

[...]

Άρθρο 4

Υλικές άδειες οδήγησης

1. Τα κράτη μέλη εκδίδουν υλικές άδειες οδήγησης βάσει των ενωσιακών τυποποιημένων προδιαγραφών που καθορίζονται στο παράρτημα I μέρος A1.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να αποφεύγεται ο κίνδυνος πλαστογράφησης των αδειών οδήγησης, συμπεριλαμβανομένων των υποδειγμάτων αδειών οδήγησης που εκδόθηκαν πριν τις 19 Ιανουαρίου 2013. Ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά.

Η υλική άδεια οδήγησης προστατεύεται έναντι πλαστογράφησης μέσω των ενωσιακών τυποποιημένων προδιαγραφών που καθορίζονται στο παράρτημα I μέρος A2. Τα κράτη μέλη δύνανται να καθιερώνουν πρόσθετα χαρακτηριστικά ασφαλείας.

3. Όταν ο κάτοχος έγκυρης υλικής άδειας οδήγησης χωρίς διάρκεια διοικητικής ισχύος έχει τη συνήθη κατοικία του σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο που εξέδωσε την εν λόγω άδεια οδήγησης, το κράτος μέλος υποδοχής δύναται, δύο έτη μετά την ημερομηνία κατά την οποία ο κάτοχος απέκτησε συνήθη κατοικία στην επικράτειά του, να εφαρμόζει τη διάρκεια διοικητικής ισχύος κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 10 παράγραφος 2, ανανεώνοντας την άδεια οδήγησης.

4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, έως τις 19 Ιανουαρίου 2033, όλες οι εκδιδόμενες ή υπό κυκλοφορία υλικές άδειες οδήγησης πληρούν τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.

5. Τα κράτη μέλη δύναται να αποφασίσουν να ενσωματώσουν ένα μέσο αποθήκευσης (μικροεπεξεργαστή) στην υλική άδεια οδήγησης. Όταν ένα κράτος μέλος αποφασίζει να ενσωματώσει μικροεπεξεργαστή στην υλική άδεια οδήγησης, δύναται, εφόσον το προβλέπει η εθνική του νομοθεσία που διέπει τις άδειες οδήγησης, να αποφασίσει επίσης να αποθηκεύσει στον μικροεπεξεργαστή δεδομένα επιπλέον όσων προβλέπονται στο παράρτημα I μέρος Δ.

Όταν τα κράτη μέλη προβλέπουν τον μικροεπεξεργαστή ως μέρος της υλικής άδειας οδήγησης, εφαρμόζουν τις τεχνικές απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα I μέρος Β. Τα κράτη μέλη δύναται να καθιερώνουν πρόσθετα χαρακτηριστικά ασφαλείας.

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σε περίπτωση απόφασης για τη συμπερίληψη μικροεπεξεργαστή στις υλικές άδειες οδήγησής τους ή για οποιαδήποτε αλλαγή σχετικά με μια τέτοια απόφαση, εντός τριών μηνών από την έκδοσή της. Τα κράτη μέλη που έχουν ήδη ενσωματώσει μικροεπεξεργαστή στις υλικές άδειες οδήγησης ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή εντός τριών μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας.

6. Τα κράτη μέλη δύναται να αποφασίσουν να εγχαράξουν, στον χώρο που προορίζεται για τον μικροεπεξεργαστή στις υλικές άδειες οδήγησης που εκδίδονται από αυτά, έναν κωδικό QR αντί του μικροεπεξεργαστή ή μαζί με αυτόν. Ο κωδικός QR επιτρέπει την επαλήθευση της γνησιότητας των πληροφοριών που αναφέρονται στην υλική άδεια οδήγησης.

7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που είναι απαραίτητα για την επαλήθευση των πληροφοριών που αναφέρονται στην υλική άδεια οδήγησης δεν διατηρούνται από τον ελεγκτή, εκτός εάν η διατήρηση επιτρέπεται από το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο, και ότι η αρχή έκδοσης της άδειας οδήγησης δεν ενημερώνεται για τη διαδικασία επαλήθευσης.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που καθορίζουν λεπτομερείς διατάξεις σχετικά με τα χαρακτηριστικά διαλειτουργικότητας και τα μέτρα ασφάλειας που πρέπει να τηρούνται από τους κωδικούς QR που έχουν εγχαραχθεί σε υλικές άδειες οδήγησης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 22 παράγραφος 2.

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για κάθε μέτρο που αποσκοπεί στην εισαγωγή κωδικού QR στις άδειες οδήγησης ή για οποιαδήποτε αλλαγή του μέτρου αυτού, εντός τριών μηνών από την έγκρισή του.

8. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 21, για την τροποποίηση του παραρτήματος I μέρη Α, Β και Δ, όπου χρειάζεται, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι τεχνικές, επιχειρησιακές ή επιστημονικές εξελίξεις.

Άρθρο 5

Φορητές άδειες οδήγησης

1. Τα κράτη μέλη εκδίδουν φορητές άδειες οδήγησης βάσει των ενωσιακών τυποποιημένων προδιαγραφών που καθορίζονται στο παράρτημα I μέρος Γ.
2. Με την επιφύλαξη των εθνικών κανόνων που απαιτούν καταβολή τέλους έναντι της έκδοσης άδειας οδήγησης, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι είναι δυνατή η ηλεκτρονική ανάκτηση φορητών αδειών οδήγησης από πρόσωπα που είναι κάτοχοι φορητών αδειών οδήγησης που έχουν εκδοθεί από αυτά τα κράτη μέλη, δωρεάν.

Οι φορητές άδειες οδήγησης εκδίδονται στα ευρωπαϊκά πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας ως ηλεκτρονικές βεβαιώσεις χαρακτηριστικών σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵.

3. [...] Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι φορητές άδειες οδήγησης δεν περιέχουν περισσότερα δεδομένα από αυτά που αναφέρονται στο παράρτημα Ι μέρος Δ και ότι για τον σκοπό αυτό δεν γίνεται επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πέραν όσων είναι απαραίτητα για την επαλήθευση των δικαιωμάτων οδήγησης του κατόχου.
4. [...] Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που είναι απαραίτητα για την επαλήθευση των δικαιωμάτων οδήγησης του κατόχου της φορητής άδειας οδήγησης δεν διατηρούνται από τον ελεγκτή, εκτός εάν η διατήρηση επιτρέπεται από το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο.
5. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με κατάλογο εκδοτών φορητών αδειών οδήγησης, τον οποίο επικαιροποιούν. Η Επιτροπή καθιστά διαθέσιμους στο κοινό, μέσω ασφαλούς διαύλου, τους εν λόγω καταλόγους, και σε ηλεκτρονικά υπογεγραμμένη ή σφραγισμένη μορφή κατάλληλη για αυτοματοποιημένη επεξεργασία.
6. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 21, για την τροποποίηση του παραρτήματος Ι μέρος Γ, όπου χρειάζεται, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι τεχνικές, επιχειρησιακές ή επιστημονικές εξελίξεις.
7. Έως τις [ημερομηνία έναρξης ισχύος + 18 μήνες], η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που καθορίζουν λεπτομερείς διατάξεις σχετικά με την οπτική εμφάνιση, τη διαλειτουργικότητα, τα πρότυπα επικαιροποίησης δεδομένων και αρχείων, την ασφάλεια και τις οργανωτικές ρυθμίσεις για την επεξεργασία και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τις δοκιμές και τα τεχνικά πρότυπα και τα πρότυπα ασφάλειας για την ανταλλαγή φορητών αδειών οδήγησης, συμπεριλαμβανομένων των χαρακτηριστικών επαλήθευσης και της διασύνδεσης με εθνικά συστήματα. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 22 παράγραφος 2.

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 73).

Άρθρο 6

Κατηγορίες άδειας

1. Η άδεια οδήγησης επιτρέπει την οδήγηση μηχανοκίνητων οχημάτων των ακόλουθων κατηγοριών:

α) μοτοποδήλατα:

κατηγορία AM:

- δίκυκλα οχήματα ή τρίτροχα οχήματα με μέγιστη ταχύτητα εκ κατασκευής όχι μεγαλύτερη από 45 km/h (εξαιρουμένων εκείνων με μέγιστη εκ κατασκευής ταχύτητα κατώτερη ή ίση με 25 km/h)·
- ελαφριά τετράτροχα οχήματα·

β) μοτοσικλέτες και μηχανοκίνητα τρίκυκλα:

i)κατηγορία A1:

- μοτοσικλέτες μέγιστου κυλινδρισμού κινητήρα 125 κυβικά εκατοστά, μέγιστης ισχύος 11 kW και με λόγο ισχύος/βάρους μικρότερο από 0,1 kw/kg·
- μηχανοκίνητα τρίκυκλα των οποίων η ισχύς δεν υπερβαίνει τα 15kW·

ii) κατηγορία A2:

μοτοσικλέτες μέγιστης ισχύος 35 kW και με μέγιστο λόγο ισχύος/βάρους 0,2 kW/kg, που δεν προέρχονται από όχημα με ισχύ μεγαλύτερη από 70 kW·

(iii) κατηγορία A:

- μοτοσικλέτες·
- μηχανοκίνητα τρίκυκλα, η ισχύς των οποίων υπερβαίνει τα 15kW·

Τα αυτοκίνητα οχήματα των κατηγοριών που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) μπορούν να έλκουν ρυμουλκούμενο του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα δεν υπερβαίνει το ήμισυ του βάρους της μάζας άνευ φορτίου του ρυμουλκού οχήματος. Τα κράτη μέλη δύναται να εφαρμόζουν πρόσθετους όρους στις άδειες που έχουν εκδώσει, βάσει κριτηρίων οδικής ασφάλειας.

γ) αυτοκίνητα οχήματα:

i) κατηγορία B1:

- βαριά τετράκυκλα.

Η κατηγορία B1 είναι προαιρετική· στα κράτη μέλη που δεν καθιερώνουν αυτήν την κατηγορία άδειας οδήγησης, απαιτείται άδεια οδήγησης κατηγορίας B για την οδήγηση των εν λόγω οχημάτων. Τα εν λόγω κράτη μέλη δύνανται να αρνηθούν την ανταλλαγή άδειας οδήγησης για την κατηγορία B1·

Τα κράτη μέλη δύνανται επίσης να αποφασίσουν να εισαγάγουν, για την οδήγηση στην επικράτειά τους, την κατηγορία αυτή αποκλειστικά για τα οχήματα που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ), υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην εν λόγω παράγραφο και υπό τις περαιτέρω προϋποθέσεις ότι, κατά τη στιγμή της έκδοσης της άδειας οδήγησης για την εν λόγω κατηγορία, ο οδηγός είναι ηλικίας κάτω των 21 ετών, ότι η ισχύς της άδειας οδήγησης για την κατηγορία αυτή λήγει μόλις ο κάτοχος συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας του, και ότι η άδεια οδήγησης δεν ανανεώνεται για την κατηγορία αυτή. Εάν ένα κράτος μέλος αποφασίσει να το πράξει, σημειώνει το γεγονός αυτό στην άδεια οδήγησης χρησιμοποιώντας τον ενωσιακό κωδικό 60.03.

ii) κατηγορία B:

- αυτοκίνητα οχήματα με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα που δεν υπερβαίνει τα 3 500 kg, σχεδιασμένα και κατασκευασμένα για τη μεταφορά έως οκτώ επιβατών επιπροσθέτως του οδηγού.
- αυτοκίνητα οχήματα της κατηγορίας αυτής μπορούν να έλκουν ρυμουλκούμενο κατηγορίας O1 που αναφέρεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/858.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων των κανόνων έγκρισης τύπου για τα συγκεκριμένα οχήματα, τα αυτοκίνητα οχήματα της κατηγορίας αυτής μπορούν να έλκουν ρυμουλκούμενο κατηγορίας O2 που αναφέρεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/858 ή μπορούν να είναι μηχανοκίνητα τροχόσπιτα μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας μεγαλύτερης των 3 500 kg, υπό τον όρο ότι η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του συνδυασμού ή του μηχανοκίνητου τροχόσπιτου δεν υπερβαίνει τα 4 250 kg. Εάν ο συνδυασμός αυτός ή το μηχανοκίνητο τροχόσπιτο υπερβαίνει τα 3 500 kg, τα κράτη μέλη απαιτούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του παραρτήματος V, η οδήγησή του να γίνεται μόνο μετά:

- την ολοκλήρωση σχετικής εκπαίδευσης, ή
- από επιτυχή εξέταση δεξιοτήτων και συμπεριφοράς.

Τα κράτη μέλη δύνανται επίσης να απαιτούν τόσο την εν λόγω εκπαίδευση όσο και την επιτυχή εξέταση δεξιοτήτων και συμπεριφοράς.

Υπό τους ίδιους όρους και με την επιφύλαξη των διατάξεων των κανόνων έγκρισης τύπου για τα σχετικά οχήματα, τα αυτοκίνητα οχήματα αυτής της κατηγορίας μπορούν να αποτελούνται από ασθενοφόρο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας μεγαλύτερης των 3 500 kg αλλά που δεν υπερβαίνει τα 4 250 kg.

Τα κράτη μέλη αναγράφουν στην άδεια οδήγησης το δικαίωμα οδήγησης του εν λόγω συνδυασμού, μηχανοκίνητου τροχόσπιτου ή ασθενοφόρου μέσω του κατάλληλου ενωσιακού κωδικού που καθορίζεται στο παράρτημα I μέρος E.

(iii) κατηγορία BE:

- με την επιφύλαξη των διατάξεων των κανόνων έγκρισης τύπου για τα συγκεκριμένα οχήματα, συνδυασμός οχημάτων που αποτελούνται από έλκον όχημα της κατηγορίας B και από ρυμουλκούμενο κατηγορίας O2 που αναφέρεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/858·

(iv) κατηγορία C1:

- αυτοκίνητα οχήματα πλην εκείνων των κατηγοριών D1 ή D, η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα των οποίων υπερβαίνει τα 3 500 kg, αλλά δεν υπερβαίνει τα 7 500 kg, και τα οποία είναι σχεδιασμένα και κατασκευασμένα για τη μεταφορά έως οκτώ επιβατών επιπροσθέτως του οδηγού.
- Αυτοκίνητα οχήματα της κατηγορίας αυτής μπορούν να έλκουν ρυμουλκούμενο κατηγορίας O1 που αναφέρεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/858·

(v) κατηγορία C1E:

- με την επιφύλαξη των διατάξεων των κανόνων έγκρισης τύπου για τα συγκεκριμένα οχήματα, συνδυασμοί οχημάτων που αποτελούνται από έλκον όχημα της κατηγορίας C1 και από ρυμουλκούμενο ή ημιρυμουλκούμενο με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα άνω των 750 kg, υπό τον όρο ότι η επιτρεπόμενη μάζα του συνόλου δεν υπερβαίνει τα 12 000 kg·
- με την επιφύλαξη των διατάξεων των κανόνων έγκρισης τύπου για τα συγκεκριμένα οχήματα, συνδυασμοί οχημάτων που αποτελούνται από έλκον όχημα της κατηγορίας B και από ρυμουλκούμενο ή ημιρυμουλκούμενο με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα άνω των 3 500 kg, υπό τον όρον ότι η επιτρεπόμενη μάζα του συνόλου δεν υπερβαίνει τα 12 000 kg·

- (vi) κατηγορία C:
- αυτοκίνητα οχήματα πλην εκείνων των κατηγοριών D1 ή D, η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα των οποίων υπερβαίνει τα 3 500 kg και τα οποία είναι σχεδιασμένα και κατασκευασμένα για τη μεταφορά έως οκτώ επιβατών επιπροσθέτως του οδηγού.
 - Αυτοκίνητα οχήματα της κατηγορίας αυτής μπορούν να έλκουν ρυμουλκούμενο κατηγορίας O1 που αναφέρεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/858.
- (vii) κατηγορία CE:
- με την επιφύλαξη των διατάξεων των κανόνων έγκρισης τύπου για τα συγκεκριμένα οχήματα, συνδυασμοί οχημάτων που αποτελούνται από έλκον όχημα το οποίο της κατηγορίας C και από ρυμουλκούμενο ή ημιρυμουλκούμενο του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα υπερβαίνει τα 750 kg.
- (viii) κατηγορία D1:
- αυτοκίνητα οχήματα σχεδιασμένα και κατασκευασμένα για τη μεταφορά τουλάχιστον 8 αλλά όχι άνω των 16 επιβατών επιπροσθέτως του οδηγού, μέγιστου μήκους 8 m.
 - Αυτοκίνητα οχήματα της κατηγορίας αυτής μπορούν να έλκουν ρυμουλκούμενο κατηγορίας O1 που αναφέρεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/858.
- (ix) κατηγορία D1E:
- με την επιφύλαξη των διατάξεων των κανόνων έγκρισης τύπου για τα συγκεκριμένα οχήματα, συνδυασμοί οχημάτων που αποτελούνται από έλκον όχημα της κατηγορίας D1 και από ρυμουλκούμενο, με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα άνω των 750 kg.
- (x) κατηγορία D:
- αυτοκίνητα οχήματα σχεδιασμένα και κατασκευασμένα για τη μεταφορά άνω των οκτώ επιβατών επιπροσθέτως του οδηγού. Αυτοκίνητα οχήματα της κατηγορίας αυτής των οποίων η οδήγηση επιτρέπεται με άδεια κατηγορίας D μπορούν να έλκουν ρυμουλκούμενο κατηγορίας O1 που αναφέρεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/858.
- (xi) κατηγορία DE:
- με την επιφύλαξη των διατάξεων των κανόνων έγκρισης τύπου για τα συγκεκριμένα οχήματα, συνδυασμοί οχημάτων που αποτελούνται από έλκον όχημα της κατηγορίας D και από ρυμουλκούμενο του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα υπερβαίνει τα 750 kg.

2. Κατόπιν προηγούμενης συμφωνίας της Επιτροπής, η οποία αξιολογεί την επίπτωση του προτεινόμενου μέτρου στην οδική ασφάλεια, τα κράτη μέλη δύνανται να εξαιρούν από την εφαρμογή του παρόντος άρθρου ορισμένους συγκεκριμένους τύπους μηχανοκίνητων οχημάτων, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών οχημάτων για άτομα με αναπηρία.

Τα κράτη μέλη δύνανται να εξαιρούν από την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας τύπους οχημάτων που χρησιμοποιούνται από τις ένοπλες δυνάμεις και την πολιτική προστασία, ή που τελούν υπό τον έλεγχό τους. Ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά.

Άρθρο 7

Κατώτατα όρια ηλικίας

1. Το κατώτατο όριο ηλικίας για την έκδοση άδειας οδήγησης είναι το ακόλουθο:
- α) 16 έτη για τις κατηγορίες AM, A1 και B1·
 - β) 18 έτη για τις κατηγορίες A2, B, BE, C1 και C1E·
 - γ) Όσον αφορά την κατηγορία A:
 - i) 20 έτη για τις μοτοσικλέτες. Ωστόσο, η οδήγηση μοτοσικλετών αυτής της κατηγορίας προϋποθέτει διετή τουλάχιστον πείρα μοτοσικλετών με άδεια τύπου A2. Η απαίτηση διετούς πείρας επιτρέπεται να μην εφαρμόζεται, εάν ο υποψήφιος είναι τουλάχιστον 24 ετών·
 - ii) 21 έτη για τα μηχανοκίνητα τρίκυκλα που υπερβαίνουν τα 15 kW·
 - δ) 21 έτη για τις κατηγορίες C, CE, D1 και D1E·
 - ε) 24 έτη για τις κατηγορίες D και DE.
2. Τα κράτη μέλη δύνανται να αυξάνουν ή να μειώνουν το κατώτατο όριο ηλικίας για την έκδοση άδειας οδήγησης:
- α) για την κατηγορία AM, το εν λόγω όριο μπορεί να μειωθεί ως τα 14 έτη ή να αυξηθεί ως τα 18 έτη,

- β) για την κατηγορία B1, μπορεί να αυξηθεί ως τα 18 έτη,
- γ) για την κατηγορία A1 μπορεί να αυξηθεί ως τα 18 έτη, εφόσον πληρούνται και οι δύο ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - i) υπάρχει διαφορά δύο ετών μεταξύ του κατώτατου ορίου ηλικίας για την κατηγορία A1 και του κατώτατου ορίου ηλικίας για την κατηγορία A2·
 - ii) υπάρχει απαίτηση τουλάχιστον 2 ετών πείρας σε μοτοσικλέτες της κατηγορίας A2 πριν χορηγηθεί πρόσβαση στην οδήγηση μοτοσικλετών της κατηγορίας A, σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο γ) σημείο i)·
- δ) για τις κατηγορίες B και BE, το κατώτατο όριο ηλικίας μπορεί να μειωθεί ως τα 17 έτη.

3. Τα κράτη μέλη δύνανται να μειώνουν το κατώτατο όριο ηλικίας για την κατηγορία C στα 18 έτη και για την κατηγορία D στα 21 έτη, όσον αφορά:

- α) οχήματα που χρησιμοποιούνται από την πυροσβεστική υπηρεσία και οχήματα που χρησιμοποιούνται για τη διατήρηση της δημόσιας τάξης·
- β) οχήματα που υποβάλλονται σε οδικές δοκιμές για λόγους επισκευής ή συντήρησης.

4. Οι άδειες οδήγησης που χορηγούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 ισχύουν μόνο στην επικράτεια του εκδίδοντος κράτους μέλους μέχρις ότου ο κάτοχος της άδειας συμπληρώσει το κατώτατο όριο ηλικίας που προβλέπεται στην παράγραφο 1.

Τα κράτη μέλη δύνανται να αναγνωρίζουν στην επικράτειά τους την ισχύ των αδειών οδήγησης που χορηγούνται σε οδηγούς ηλικίας μικρότερης των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στην παράγραφο 1.

5. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 στοιχεία δ) και ε) του παρόντος άρθρου, όταν ο υποψήφιος είναι κάτοχος πιστοποιητικού επαγγελματικής ικανότητας που αναφέρεται στο άρθρο 6 της οδηγίας (ΕΕ) 2022/2561, το κατώτατο όριο ηλικίας για την έκδοση άδειας οδήγησης ορίζεται ως εξής:

- α) για τις κατηγορίες C και CE, τα κατώτατα όρια ηλικίας που προβλέπονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο α) σημείο i) της οδηγίας (ΕΕ) 2022/2561·

- β) για τις κατηγορίες D1 και D1E, το κατώτατο όριο ηλικίας που προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημείο i) δεύτερο εδάφιο της εν λόγω οδηγίας·
- γ) για τις κατηγορίες D και DE, τα κατώτατα όρια ηλικίας που προβλέπονται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημείο i) πρώτο εδάφιο, στο άρθρο 5 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημείο ii) πρώτο εδάφιο και στο άρθρο 5 παράγραφος 3 στοιχείο β) της εν λόγω οδηγίας.

Εάν, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημείο i) δεύτερο εδάφιο ή το άρθρο 5 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημείο ii) δεύτερο εδάφιο της οδηγίας (EE) 2022/2561, κράτος μέλος επιτρέπει την οδήγηση στην επικράτειά του από μικρότερη ηλικία, η άδεια οδήγησης ισχύει μόνο στην επικράτεια του εκδίδοντος κράτους μέλους, μέχρις ότου ο κάτοχος της άδειας συμπληρώσει το σχετικό κατώτατο όριο ηλικίας που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου και είναι κάτοχος πιστοποιητικού επαγγελματικής ικανότητας.

Άρθρο 8

Προϋποθέσεις και περιορισμοί

1. Τα κράτη μέλη επισημαίνουν τις άδειες οδήγησης που χορηγούν σε άτομα τα οποία υπόκεινται σε μία ή περισσότερες προϋποθέσεις υπό τις οποίες επιτρέπεται να οδηγούν. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τους αντίστοιχους ενωσιακούς κωδικούς που προβλέπονται στο παράρτημα I μέρος E. Μπορούν επίσης να χρησιμοποιούν εθνικούς κωδικούς για προϋποθέσεις που δεν καλύπτονται από το παράρτημα I μέρος E.

Εάν, λόγω σωματικής ανικανότητας, η οδήγηση επιτρέπεται μόνο για ορισμένους τύπους οχημάτων ή για οχήματα προσαρμοσμένα προς αντιστάθμιση των εν λόγω ανικανοτήτων, η εξέταση δεξιοτήτων και συμπεριφοράς που προβλέπεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 διενεργείται σε τέτοιο όχημα.

2. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 21, για την τροποποίηση του παραρτήματος I μέρος E, όπου χρειάζεται, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι τεχνικές, επιχειρησιακές ή επιστημονικές εξελίξεις.

Άρθρο 9

Κλιμάκωση και ισοδυναμίες μεταξύ κατηγοριών

1. Οι άδειες οδήγησης για τις κατηγορίες BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D και DE εκδίδονται μόνο σε οδηγούς που έχουν ήδη δικαίωμα να οδηγούν οχήματα κατηγορίας B.
2. Η ισχύς της άδειας οδήγησης ορίζεται ως εξής:
 - α) οι άδειες που εκδίδονται για τις κατηγορίες C1E, CE, D1E ή DE ισχύουν για τους συνδυασμούς οχημάτων της κατηγορίας BE·
 - β) οι άδειες που εκδίδονται για την κατηγορία CE ισχύουν για την κατηγορία DE, εάν οι κάτοχοί τους δικαιούνται να οδηγούν οχήματα της κατηγορίας D·
 - γ) οι άδειες που εκδίδονται για την κατηγορία C1E ή CE ισχύουν για την κατηγορία D1E, εάν οι κάτοχοί τους δικαιούνται να οδηγούν οχήματα της κατηγορίας D1·
 - γ1) οι άδειες που εκδίδονται για τις κατηγορίες CE και DE ισχύουν για τις κατηγορίες C και C1, καθώς και τις κατηγορίες D και D1 αντίστοιχα·
 - δ) οι άδειες που εκδίδονται για τις κατηγορίες CE και DE ισχύουν για τους συνδυασμούς οχημάτων των κατηγοριών C1E και D1E αντίστοιχα·
 - δ1) οι άδειες που εκδίδονται για τις κατηγορίες C1E και D1E ισχύουν για τις κατηγορίες C1 και D1 αντίστοιχα·
 - ε) οι άδειες που εκδίδονται για οποιαδήποτε κατηγορία ισχύουν για οχήματα της κατηγορίας AM. Ωστόσο, για άδειες οδήγησης που εκδίδονται στην επικράτεια ενός κράτους μέλους, το εν λόγω κράτος μέλος δύναται να περιορίζει τις ισοδυναμίες της κατηγορίας AM στις κατηγορίες A1, A2 και A, στην περίπτωση που το εν λόγω κράτος μέλος επιβάλλει ως όρο για την απόκτηση της κατηγορίας AM πρακτική εξέταση·
 - στ) οι άδειες που εκδίδονται για την κατηγορία A2 ισχύουν και για την κατηγορία A1·

- ζ) οι άδειες που εκδίδονται για τις κατηγορίες A, B, C ή D ισχύουν για τις κατηγορίες A1 και A2, B1, C1, D1, αντίστοιχα.
- (η) δύο έτη μετά την πρώτη έκδοση άδειας οδήγησης, η οποία χορηγήθηκε για την κατηγορία B, ισχύει για την οδήγηση οχημάτων με εναλλακτικά καύσιμα που αναφέρονται στο άρθρο 2 της οδηγίας 96/53/EK του Συμβουλίου⁶ με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα άνω των 3 500 kg αλλά όχι άνω των 4 250 kg χωρίς ρυμουλκούμενο.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να εγκρίνουν, για την οδήγηση στην επικράτειά τους, τις ακόλουθες ισοτιμίες:

- α) μηχανοκίνητα τρίκυκλα με άδεια κατηγορίας B, για μηχανοκίνητα τρίκυκλα με ισχύ άνω των 15 kW, υπό τον όρον ότι ο κάτοχος της άδειας κατηγορίας B είναι τουλάχιστον 21 ετών·
- β) μοτοσικλέτες κατηγορίας A1 με άδεια κατηγορίας B.

Οι ισοδυναμίες που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο αναγνωρίζονται αμοιβαία από τα κράτη μέλη που τις χορήγησαν.

Τα κράτη μέλη δεν αναφέρουν στην άδεια οδήγησης ότι ο κάτοχος δικαιούται να οδηγεί τα οχήματα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, παρά μόνο μέσω των σχετικών ενωσιακών κωδικών που καθορίζονται στο παράρτημα I μέρος E.

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν χωρίς καθυστέρηση την Επιτροπή σχετικά με τις ισοδυναμίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο οι οποίες χορηγούνται στην επικράτειά τους, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών κωδικών που ενδέχεται να έχουν χρησιμοποιηθεί πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας. Η Επιτροπή καθιστά τις εν λόγω πληροφορίες διαθέσιμες στα κράτη μέλη για να διευκολύνει την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

⁶ Οδηγία 96/53/EK του Συμβουλίου της 25ης Ιουλίου 1996 σχετικά με τον καθορισμό, για ορισμένα οδικά οχήματα που κυκλοφορούν στην Κοινότητα, των μέγιστων επιτρεπόμενων διαστάσεων στις εθνικές και διεθνείς μεταφορές και των μέγιστων επιτρεπόμενων βαρών στις διεθνείς μεταφορές (EE L 235 της 17.9.1996, σ. 59).

4. Τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέπουν στην επικράτειά τους την οδήγηση των ακόλουθων κατηγοριών οχημάτων:
- α) οχήματα κατηγορίας D1 μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας 3 500 kg, εξαιρουμένου οποιουδήποτε ειδικού εξοπλισμού που προορίζεται για τη μεταφορά επιβατών με αναπηρία, από οδηγούς ηλικίας άνω των 21 ετών, οι οποίοι είναι κάτοχοι άδειας οδήγησης που έχει χορηγηθεί για την κατηγορία B, τουλάχιστον δύο έτη μετά την πρώτη έκδοση της εν λόγω άδειας οδήγησης και υπό την προϋπόθεση ότι τα οχήματα αυτά χρησιμοποιούνται από μη εμπορικούς φορείς για κοινωνικούς σκοπούς και ότι ο οδηγός παρέχει τις υπηρεσίες του εθελοντικά·
 - β) οχήματα μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας άνω των 3 500 kg από οδηγούς ηλικίας άνω των 21 ετών, οι οποίοι είναι κάτοχοι άδειας οδήγησης που έχει χορηγηθεί για την κατηγορία B, τουλάχιστον δύο έτη μετά την πρώτη έκδοση της εν λόγω άδειας οδήγησης, εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - (i) τα εν λόγω οχήματα προορίζονται να χρησιμοποιηθούν, όταν είναι σταθερά, μόνο ως χώρος διδασκαλίας ή αναμνηχής·
 - (ii) χρησιμοποιούνται από μη εμπορικούς φορείς για κοινωνικούς σκοπούς·
 - (iii) έχουν διαρρυθμιστεί με τρόπο ώστε να μην μπορούν να χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά περισσότερων των εννέα ατόμων ή για τη μεταφορά αγαθών άλλων από τα απολύτως αναγκαία για την εξυπηρέτηση του σκοπού τους·
 - γ) οχήματα της κατηγορίας B με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα που δεν υπερβαίνει τα 2 500 kg και μέγιστη ταχύτητα περιοριζόμενη τεχνικά στα 45 km/h από οδηγούς που είναι κάτοχοι άδειας οδήγησης η οποία έχει χορηγηθεί για την κατηγορία B1 και η οποία εκδόθηκε υπό τους όρους του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο i) δεύτερο εδάφιο.

Τα κράτη μέλη δεν αναφέρουν στην άδεια οδήγησης ότι ο κάτοχος δικαιούται να οδηγήσει τα οχήματα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία α) και β), παρά μόνο μέσω σχετικών εθνικών κωδικών.

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τυχόν αδειοδοτήσεις που χορηγούνται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.

Άρθρο 10

Χορήγηση, ισχύς και ανανέωση

1. Άδειες οδήγησης εκδίδονται μόνο σε αιτούντες που πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - α) έχουν επιτύχει σε εξέταση δεξιοτήτων και συμπεριφοράς και θεωρητική εξέταση και πληρούν τα ελάχιστα πρότυπα σωματικής και διανοητικής ικανότητας οδήγησης, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραρτημάτων II και III·
 - β) όσον αφορά την κατηγορία AM, έχουν επιτύχει μόνο σε θεωρητική εξέταση· Τα κράτη μέλη δύνανται να απαιτούν από τους αιτούντες να έχουν επιτύχει σε εξέταση δεξιοτήτων και συμπεριφοράς και να εφαρμόζουν τις διατάξεις του άρθρου 10α για την κατηγορία αυτή.

Για τα τρίκυκλα και τα τετράκυκλα της κατηγορίας αυτής, τα κράτη μέλη δύνανται να επιβάλλουν ειδική εξέταση δεξιοτήτων και συμπεριφοράς. Για τη διαφοροποίηση οχημάτων της κατηγορίας AM, στην άδεια οδήγησης μπορεί να εισάγεται εθνικός κωδικός·
 - γ) όσον αφορά την κατηγορία A2 ή την κατηγορία A, και υπό την προϋπόθεση ότι έχουν αποκτήσει τουλάχιστον διετή πείρα σε μοτοσικλέτα της κατηγορίας A1 ή της κατηγορίας A2 αντίστοιχα, είτε:
 - (i) έχουν επιτύχει σε εξέταση δεξιοτήτων και συμπεριφοράς μόνον, ή
 - (ii) έχουν ολοκληρώσει εκπαίδευση σύμφωνα με το παράρτημα VI·
 - δ) έχουν ολοκληρώσει εκπαίδευση ή έχουν επιτύχει σε εξέταση δεξιοτήτων και συμπεριφοράς ή έχουν ολοκληρώσει εκπαίδευση και έχουν επιτύχει σε εξέταση δεξιοτήτων και συμπεριφοράς σύμφωνα με το παράρτημα V όσον αφορά την κατηγορία B για την οδήγηση συνδυασμού οχημάτων, μηχανοκίνητου τροχόσπιτου ή ασθενοφόρου όπως αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 σημείο γ) στοιχείο ii), τρίτο και πέμπτο εδάφιο·
 - ε) διαμένουν κανονικά στην επικράτεια του κράτους μέλους που χορηγεί την άδεια οδήγησης ή μπορούν να αποδείξουν ότι, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, σπούδαζαν εκεί για τους έξι προηγούμενους μήνες τουλάχιστον.

2. Η διάρκεια της διοικητικής ισχύος των αδειών οδήγησης που εκδίδονται από τα κράτη μέλη έχει ως εξής:

α) 15 έτη για τις κατηγορίες AM, A1, A2, A, B, B1 και BE· Τα κράτη μέλη δύνανται να μειώσουν την εν λόγω διάρκεια σε 10 έτη σε περίπτωση που η εθνική τους νομοθεσία επιτρέπει τη χρήση της άδειας οδήγησης και ως προσωπικού εγγράφου ταυτότητας·

β) πέντε έτη για τις κατηγορίες C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 και D1E.

Η ανανέωση μιας άδειας οδήγησης μπορεί να αποτελεί αφετηρία για νέα περίοδο διοικητικής ισχύος άλλης κατηγορίας ή άλλων κατηγοριών τις οποίες δικαιούται να οδηγεί ο κάτοχος της άδειας, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία.

Η ύπαρξη μικροεπεξεργαστή ή κωδικού QR δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφοι 5 και 6, αντιστοίχως, δεν αποτελεί προϋπόθεση για την ισχύ της άδειας οδήγησης. Η απώλεια, η αδυναμία ανάγνωσης ή οποιαδήποτε άλλη βλάβη του μικροεπεξεργαστή ή κωδικού QR δεν επηρεάζουν την ισχύ της άδειας οδήγησης.

Τα κράτη μέλη δύνανται να περιορίζουν την περίοδο διοικητικής ισχύος των αδειών οδήγησης που εκδίδονται σε αρχάριους οδηγούς, για οποιαδήποτε κατηγορία, προκειμένου να εφαρμόσουν ειδικά μέτρα στους οδηγούς αυτούς, με σκοπό τη βελτίωση της οδικής τους ασφάλειας.

Τα κράτη μέλη δύνανται να περιορίζουν την περίοδο διοικητικής ισχύος σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο i) δεύτερο εδάφιο.

Τα κράτη μέλη δύνανται να περιορίζουν τη διάρκεια διοικητικής ισχύος επιμέρους αδειών οδήγησης για οποιαδήποτε κατηγορία στην περίπτωση που κρίνεται αναγκαία η συχνότερη διεξαγωγή ιατρικών ελέγχων ή η λήψη άλλων ειδικών μέτρων, όπως οι περιορισμοί για τους παραβάτες του κώδικα οδικής κυκλοφορίας.

Τα κράτη μέλη μπορούν να μειώσουν τις διάρκειες διοικητικής ισχύος που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο, στοιχεία α) και β), για άδειες οδήγησης κατόχων που διαμένουν στην επικράτειά τους και έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον την ηλικία των 65 ετών, ώστε να διεξάγουν συχνότερους ιατρικούς ελέγχους ή ιατρικές αυτοαξιολογήσεις ή να λαμβάνουν άλλα ειδικά μέτρα, όπως η επανεκπαίδευση. Αυτή η μειωμένη διάρκεια διοικητικής ισχύος εφαρμόζεται μόνον κατά την ανανέωση της άδειας οδήγησης.

Τα κράτη μέλη δύνανται να μειώνουν τη διάρκεια διοικητικής ισχύος που ορίζεται στην παρούσα παράγραφο για τις άδειες οδήγησης ατόμων στα οποία έχει χορηγηθεί προσωρινή άδεια διαμονής ή τα οποία απολαμβάνουν προσωρινή προστασία ή επαρκή προστασία βάσει του εθνικού δικαίου στην επικράτειά τους. [...]

3. Η ανανέωση της άδειας οδήγησης όταν λήξει η διοικητική ισχύς τους υπόκειται και σε αμφοτέρως τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) τη συνεχή συμμόρφωση με τα ελάχιστα πρότυπα σωματικής και διανοητικής ικανότητας οδήγησης που ορίζονται στο παράρτημα III·
- β) τη συνήθη κατοικία στην επικράτεια του κράτους μέλους που εκδίδει την άδεια ή αποδεικτικά στοιχεία ότι ο αιτών σπουδάζει εκεί για τους έξι προηγούμενους μήνες τουλάχιστον, τη στιγμή της υποβολής της αίτησης.

4. [...]

5. Με την επιφύλαξη της εθνικής ποινικής και αστυνομικής νομοθεσίας, τα κράτη μέλη δύνανται να εφαρμόζουν για την έκδοση αδειών οδήγησης εθνικές διατάξεις που αφορούν προϋποθέσεις διαφορετικές από αυτές που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία. Ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά.

6. [...]

7. Ένα άτομο επιτρέπεται να είναι κάτοχος μόνο μίας άδειας οδήγησης. Μια φορητή άδεια οδήγησης δύναται να εμφανιστεί σε διάφορες κινητές συσκευές. [...]

Ένα κράτος μέλος αρνείται την έκδοση άδειας οδήγησης, όταν διαπιστώνει ότι ο αιτών κατέχει ήδη άδεια οδήγησης εκδοθείσα από άλλο κράτος μέλος.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου. Τα αναγκαία μέτρα όσον αφορά την έκδοση, την αντικατάσταση, την ανανέωση ή την ανταλλαγή άδειας οδήγησης συνίστανται στην επαλήθευση με άλλα κράτη μέλη κατά πόσον υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι ο αιτών κατέχει ήδη άδεια οδήγησης. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν το δίκτυο αδειών οδήγησης της ΕΕ που αναφέρεται στο άρθρο 19.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 3 παράγραφος 6, τα κράτη μέλη που εκδίδουν άδεια οδήγησης ασκούν τη δέουσα επιμέλεια για να εξασφαλίσουν ότι ένα άτομο πληροί τις απαιτήσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, και εφαρμόζουν τις οικείες εθνικές διατάξεις περί ακύρωσης ή ανάκλησης της άδειας οδήγησης ή του δικαιώματος οδήγησης, εάν αποδειχθεί ότι μια άδεια έχει εκδοθεί χωρίς να πληρούνται οι εν λόγω απαιτήσεις.

8. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 21, για την τροποποίηση των παραρτημάτων II, III, V και VI, όπου χρειάζεται, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι τεχνικές, επιχειρησιακές ή επιστημονικές εξελίξεις.

Άρθρο 10α

Συμμόρφωση με τα ελάχιστα πρότυπα σωματικής και διανοητικής ικανότητας

1. Πριν τους χορηγηθεί για πρώτη φορά άδεια οδήγησης, οι αιτούντες οποιαδήποτε άδεια οδήγησης υποβάλλονται σε ιατρική εξέταση με την εφαρμογή των ελάχιστων προτύπων σωματικής και διανοητικής ικανότητας που καλύπτουν όλες τις παθήσεις που αναφέρονται στο παράρτημα III. Αυτό ισχύει για την έκδοση αδειών οδήγησης της κατηγορίας AM μόνον εφόσον απαιτείται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο β). Ιατρική εξέταση απαιτείται όταν υποβάλλεται αίτηση για άδεια οδήγησης για τις κατηγορίες C, CE, C1, C1E, D, D1, DE ή D1E, ανεξάρτητα από το αν πραγματοποιήθηκε ιατρική εξέταση για άλλη κατηγορία.
2. Πριν από την ανανέωση της άδειας οδήγησης, οι κάτοχοι υποβάλλονται σε ιατρική εξέταση, η οποία καλύπτει όλες τις ιατρικές παθήσεις που ορίζονται στο παράρτημα III. Αυτό ισχύει για την ανανέωση αδειών οδήγησης της κατηγορίας AM μόνον εφόσον απαιτείται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο β).
3. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 1 και 2, και εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά στο παράρτημα III, τα κράτη μέλη δύνανται, για τις κατηγορίες AM, A, A1, A2, B, B1 και BE, αντί να απαιτούν ιατρική εξέταση, να:
 - α) απαιτούν από τον αιτούντα ή τον κάτοχο να συμπληρώνει έντυπο αυτοαξιολόγησης που να καλύπτει όλες τις ιατρικές παθήσεις που αναφέρονται στο παράρτημα III κατά την έκδοση ή την ανανέωση άδειας οδήγησης· ή

β) θεσπίζουν εθνικό μηχανισμό που θα εξασφαλίζει ότι οι σημαντικές αλλαγές στη σωματική ή διανοητική ικανότητα θα τυγχάνουν αντιμετώπισης προκειμένου να τηρούνται τα ελάχιστα πρότυπα σωματικής και διανοητικής ικανότητας που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ, αφού χορηγηθεί άδεια στον αιτούντα κατόπιν ιατρικής εξέτασης ή αυτοαξιολόγησης.

Ένα κράτος μέλος δύναται να εφαρμόσει ένα ή και τα δύο αυτά εναλλακτικά μέτρα.

4. Τα κράτη μέλη δύναται να προσδιορίζουν τις συνέπειες της μη συμμόρφωσης με την απαίτηση συμπλήρωσης του εντύπου αυτοαξιολόγησης ή της ενσυνείδητης παροχής εσφαλμένων ή ελλιπών πληροφοριών στην αυτοαξιολόγηση.
5. Τα κράτη μέλη δύναται να οργανώνουν το δυνάμει της παραγράφου 3 στοιχείο β) εναλλακτικό μέτρο κατά τρόπο που να καθιστά δυνατή την παρακολούθηση της ικανότητας οδήγησης κατά τις περιόδους ανανέωσης.
6. Εάν, βάσει των πληροφοριών που έχουν αποκτηθεί στο πλαίσιο των διαφόρων εναλλακτικών μέτρων που προβλέπονται στην παράγραφο 3, προκύπτει ότι ο αιτών ή ο κάτοχος ενδέχεται να πάσχει από μία ή περισσότερες από τις παθήσεις που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙΙ, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ο αιτών ή ο κάτοχος υποβάλλεται σε ιατρική εξέταση πριν από την απόκτηση ή την ανανέωση της άδειας οδήγησης.

Άρθρο 10β

Παράταση ισχύος σε περίπτωση κρίσης

1. Σε περίπτωση κρίσης, τα κράτη μέλη δύναται να παρατείνουν τη διάρκεια διοικητικής ισχύος των αδειών οδήγησης που διαφορετικά θα έληγαν, για μέγιστη περίοδο έξι μηνών. Η παράταση επιτρέπεται να ανανεώνεται, εάν η κρίση συνεχίζεται.
2. Οποιαδήποτε τέτοια παράταση αιτιολογείται δεόντως και κοινοποιείται αμέσως στην Επιτροπή. Η Επιτροπή δημοσιεύει αμέσως τα στοιχεία αυτά στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν την ισχύ των αδειών οδήγησης των οποίων η διάρκεια διοικητικής ισχύος έχει παραταθεί δυνάμει του παρόντος άρθρου.

3. Σε περίπτωση κρίσης που επηρεάζει περισσότερα του ενός κράτη μέλη, η Επιτροπή δύναται να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις, ώστε να παρατείνει τη διάρκεια διοικητικής ισχύος όλων ή ορισμένων κατηγοριών αδειών οδήγησης που διαφορετικά θα έληγαν. Η παράταση αυτή δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους έξι μήνες και επιτρέπεται να ανανεώνεται, εάν η κρίση συνεχίζεται. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 22 παράγραφος 3.
4. Όταν ένα κράτος μέλος δεν επηρεάζεται και δεν είναι πιθανό να επηρεαστεί από δυσκολίες που κατέστησαν ανέφικτη την ανανέωση αδειών οδήγησης λόγω της κρίσης που αναφέρεται στο τρίτο εδάφιο ή έχει λάβει τα κατάλληλα εθνικά μέτρα για τον μετριασμό των επιπτώσεων των κρίσεων, το εν λόγω κράτος μέλος δύναται να αποφασίσει να μην εφαρμόσει την παράταση που προβλέπεται από την εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στο τρίτο εδάφιο, αφού πρώτα ενημερώσει την Επιτροπή. Η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά τα υπόλοιπα κράτη μέλη και δημοσιεύει ανακοίνωση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
5. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως κρίση νοείται ένα εξαιρετικό, απροσδόκητο και ξαφνικό, φυσικό ή ανθρωπογενές γεγονός έκτακτης φύσης και κλίμακας που λαμβάνει χώρα εντός ή εκτός της Ένωσης, με σημαντικές άμεσες ή έμμεσες επιπτώσεις στον τομέα των οδικών μεταφορών και αυτό επίσης εμποδίζει ή μειώνει σημαντικά τη δυνατότητα των κατόχων αδειών οδήγησης ή των αρμόδιων εθνικών αρχών να προβούν στις απαραίτητες διαδικασίες για την ανανέωσή τους.

Άρθρο 11

Ανταλλαγή και αντικατάσταση αδειών οδήγησης που έχουν εκδοθεί από κράτη μέλη

1. Σε περίπτωση που ο κάτοχος έγκυρης άδειας οδήγησης που έχει εκδοθεί από κράτος μέλος έχει πλέον τη συνήθη κατοικία του σε άλλο κράτος μέλος, δύναται να ζητήσει την ανταλλαγή της άδειάς του με νέα ισοδύναμη άδεια. Το κράτος μέλος που διενεργεί την ανταλλαγή ελέγχει για ποια κατηγορία η υποβληθείσα άδεια εξακολουθεί να ισχύει.

2. Με την επιφύλαξη της αρχής της εδαφικότητας όσον αφορά την ισχύ των ποινικών και αστυνομικών διατάξεών του, το κράτος μέλος συνήθους κατοικίας δύναται να εφαρμόζει στον κάτοχο άδειας οδήγησης εκδοθείσας από άλλο κράτος μέλος τις εθνικές του διατάξεις όσον αφορά τον περιορισμό, την αναστολή, την ανάκληση ή την ακύρωση του δικαιώματος οδήγησης και, ενδεχομένως, να προβεί, για τους σκοπούς αυτούς, σε ανταλλαγή της άδειας αυτής.
3. Το κράτος μέλος που διενεργεί την ανταλλαγή αποστέλλει την παλαιά υλική άδεια οδήγησης στις αρχές του κράτους μέλους έκδοσης, παρέχοντας τις δέουσες διευκρινίσεις.

Το κράτος μέλος που διενεργεί την ανταλλαγή μιας φορητής άδειας οδήγησης ενημερώνει σχετικά τις αρχές του κράτους μέλους έκδοσης, παρέχοντας τις δέουσες διευκρινίσεις· το τελευταίο διασφαλίζει ότι η προηγούμενη φορητή άδεια δεν μπορεί πλέον να εμφανιστεί μέσω της κινητής συσκευής που χρησιμοποιείται για τον σκοπό αυτό από τον κάτοχο. Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν το δίκτυο αδειών οδήγησης της ΕΕ που αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 1 για σκοπούς επικοινωνίας.
4. Η αντικατάσταση μιας υλικής άδειας οδήγησης λόγω φθοράς, απώλειας ή κλοπής και η αντικατάσταση μιας υλικής ή φορητής άδειας οδήγησης λόγω δόλιας χρήσης επιτρέπεται να γίνεται μόνον από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους στο οποίο έχει τη συνήθη κατοικία του ο κάτοχος της άδειας. Οι αρχές αυτές αντικαθιστούν την άδεια με βάση τις πληροφορίες που διαθέτουν ή, ενδεχομένως, με βάση βεβαίωση των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους που εξέδωσε την αρχική άδεια. Σε περίπτωση που άδεια οδήγησης αντικαταστάθηκε από κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο που την εξέδωσε και η αντικατασταθείσα άδεια οδήγησης εξακολουθεί να βρίσκεται στην κατοχή του ή να μπορεί να επιδειχθεί από τον κάτοχο, εφαρμόζονται οι διαδικασίες που ορίζονται στην παράγραφο 3.

Άρθρο 12

Ανταλλαγή αδειών οδήγησης που έχουν εκδοθεί από τρίτες χώρες

1. Όταν ένα κράτος μέλος προβλέπει την ανταλλαγή άδειας οδήγησης εκδοθείσας από τρίτη χώρα σε κάτοχο που έχει τη συνήθη κατοικία του στην επικράτειά του, το εν λόγω κράτος μέλος ανταλλάσσει την άδεια οδήγησης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

2. Όταν ένα κράτος μέλος ανταλλάσσει άδεια οδήγησης που έχει εκδοθεί από τρίτη χώρα η οποία δεν έχει αποτελέσει αντικείμενο εκτελεστικής απόφασης που αναφέρεται στην παράγραφο 7, η εν λόγω ανταλλαγή καταγράφεται στην άδεια οδήγησης που έχει εκδοθεί από το κράτος μέλος αυτό με την αναγραφή του σχετικού κωδικού από το παράρτημα I μέρος E, όπως και κάθε μεταγενέστερη ανανέωση ή αντικατάσταση. Εάν ο κάτοχος της εν λόγω άδειας μεταφέρει τη συνήθη κατοικία του σε άλλο κράτος μέλος, το τελευταίο αυτό δύναται να μην εφαρμόσει την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 6.

Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν, για τις ανταλλαγές αυτές, τις διατάξεις της εθνικής τους νομοθεσίας, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο.

3. Όταν η άδεια οδήγησης εκδίδεται σε κατηγορία και από τρίτη χώρα για την οποία έχει εκδοθεί εκτελεστική απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 7, η ανταλλαγή αυτή καταγράφεται στην άδεια οδήγησης που έχει εκδοθεί από το οικείο κράτος μέλος με τη χρήση του σχετικού κωδικού του παραρτήματος I μέρος E. Στις περιπτώσεις αυτές, τα κράτη μέλη προβαίνουν στην ανταλλαγή της άδειας οδήγησης σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στη σχετική εκτελεστική απόφαση.
4. Όταν άδεια οδήγησης που έχει εκδοθεί από κράτος μέλος ανταλλάσσεται με άδεια οδήγησης που έχει εκδοθεί από τρίτη χώρα, τα κράτη μέλη δεν απαιτούν την εκπλήρωση πρόσθετων προϋποθέσεων πέραν εκείνων που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφος 3 στοιχείο α), ούτε καταγράφουν πρόσθετες πληροφορίες για την ανταλλαγή της εν λόγω άδειας οδήγησης με άδεια οδήγησης που έχει εκδοθεί από αυτά, όσον αφορά τις κατηγορίες της αρχικής άδειας οδήγησης.

Στην περίπτωση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, αν ο αιτών ζητήσει να ανταλλάξει άδεια οδήγησης που ισχύει επίσης για τις κατηγορίες για τις οποίες απέκτησε το δικαίωμα οδήγησης σε τρίτη χώρα, ισχύουν οι ακόλουθοι κανόνες:

- α) εάν η άδεια οδήγησης εκδόθηκε σε κατηγορία και από τρίτη χώρα που αποτέλεσε αντικείμενο εκτελεστικής απόφασης η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 7, εφαρμόζεται η παράγραφος 3·
- β) ελλείψει τέτοιας εκτελεστικής απόφασης, εφαρμόζεται η παράγραφος 2.

5. Οι ανταλλαγές που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4 πραγματοποιούνται μόνον εάν η άδεια οδήγησης που εκδόθηκε από την τρίτη χώρα έχει παραδοθεί στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους που διενεργεί την ανταλλαγή.
6. Η Επιτροπή δύναται να διαπιστώσει ότι μια τρίτη χώρα διαθέτει πλαίσιο οδικών μεταφορών που εγγυάται, εν όλω ή εν μέρει, επίπεδο οδικής ασφάλειας συγκρίσιμο με το επίπεδο της Ένωσης, το οποίο επιτρέπει την ανταλλαγή των αδειών οδήγησης που έχουν εκδοθεί από την εν λόγω τρίτη χώρα, εάν είναι αναγκαίο, σύμφωνα με την παράγραφο 3, κατόπιν συμμόρφωσης με ορισμένες προκαθορισμένες προϋποθέσεις.

Όταν η Επιτροπή χαρακτηρίζει μια τέτοια τρίτη χώρα, δύναται να αξιολογεί το πλαίσιο οδικών μεταφορών της τρίτης χώρας σε συνεργασία με τα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη έχουν στη διάθεσή τους προθεσμία έξι μηνών τουλάχιστον από την Επιτροπή για να διατυπώσουν τη γνώμη τους σχετικά με το πλαίσιο οδικών μεταφορών που ισχύει στη χαρακτηρισμένη τρίτη χώρα. Η Επιτροπή διενεργεί την αξιολόγηση μόλις λάβει γνώμη από όλα τα κράτη μέλη ή αφού παρέλθει η προθεσμία για την αποστολή των γνώμων, όποια ημερομηνία είναι προγενέστερη.

Κατά την αξιολόγηση του πλαισίου οδικών μεταφορών που ισχύει σε τρίτη χώρα, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) τις ισχύουσες απαιτήσεις χορήγησης αδειών οδήγησης, όπως η ταξινόμηση των κατηγοριών αδειών οδήγησης, οι απαιτήσεις κατώτατων ορίων ηλικίας, οι απαιτήσεις και οι προϋποθέσεις εκπαίδευσης και εξετάσεων οδήγησης, καθώς και τα ιατρικά πρότυπα για την έκδοση της άδειας·
- β) κατά πόσον η τρίτη χώρα εκδίδει φορητές άδειες οδήγησης και, εάν ναι, τις εφαρμοστέες τεχνικές και δομικές λεπτομέρειες για τη λειτουργία του συστήματος·
- γ) τον βαθμό στον οποίο κυκλοφορούν πλαστές άδειες οδήγησης και ποια μέτρα λαμβάνονται για την πρόληψη της πλαστογράφησης αδειών οδήγησης και της σχετικής διαφθοράς·
- δ) τη διάρκεια διοικητικής ισχύος των αδειών οδήγησης που εκδίδονται από την τρίτη χώρα·
- ε) τις συνθήκες κυκλοφορίας στην τρίτη χώρα και κατά πόσον είναι συγκρίσιμες με τις συνθήκες κυκλοφορίας στα οδικά δίκτυα της Ένωσης·

- στ) τις επιδόσεις οδικής ασφάλειας της τρίτης χώρας·
- ζ) την πρακτική της τρίτης χώρας να επιδίδεται σε ανταλλαγές αδειών οδήγησης της ΕΕ.

7. Η Επιτροπή δύναται, αφού διενεργήσει την αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 6 και μέσω εκτελεστικών αποφάσεων, να αποφασίσει ότι μια τρίτη χώρα έχει θεσπίσει πλαίσιο οδικών μεταφορών που εγγυάται, εν όλω ή εν μέρει, επίπεδο οδικής ασφάλειας συγκρίσιμο με το ενωσιακό, ώστε οι άδειες οδήγησης που έχουν εκδοθεί από την εν λόγω τρίτη χώρα να ανταλλάσσονται σύμφωνα με την παράγραφο 3.

Η εκτελεστική απόφαση περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής:

- α) τις κατηγορίες αδειών οδήγησης που αναφέρονται στο άρθρο 6, για τις οποίες μπορεί να γίνεται ανταλλαγή σύμφωνα με την παράγραφο 3·
- β) τις ημερομηνίες έκδοσης των αδειών οδήγησης τρίτων χωρών από τις οποίες μπορεί να γίνεται ανταλλαγή σύμφωνα με την παράγραφο 3·
- γ) τυχόν γενικούς όρους που πρέπει να τηρούνται για τον σκοπό της επαλήθευσης της γνησιότητας του επίσημου εγγράφου προς ανταλλαγή·
- δ) τυχόν γενικούς όρους τους οποίους πρέπει να τηρεί ο αιτών για να αποδεικνύει τη συμμόρφωση με τα ιατρικά πρότυπα που ορίζονται στο παράρτημα III, πριν από την ανταλλαγή.

Εάν η άδεια οδήγησης του αιτούντος δεν επιτρέπει τη συμμόρφωση με το δεύτερο εδάφιο στοιχεία α) ή β) της παρούσας παραγράφου, τα κράτη μέλη δύναται να αποφασίσουν να ανταλλάξουν την άδεια οδήγησης σύμφωνα με την παράγραφο 2. Εάν ο αιτών δεν είναι σε θέση να συμμορφωθεί με το δεύτερο εδάφιο στοιχεία γ) ή δ) της παρούσας παραγράφου, τα κράτη μέλη αρνούνται να ανταλλάξουν την άδεια οδήγησης. Οποιοσδήποτε πρόσθετος όρος που μπορεί να περιέχει η εκτελεστική απόφαση προβλέπει είτε την εφαρμογή των εθνικών διατάξεων του κράτους μέλους σύμφωνα με την παράγραφο 2, είτε την άρνηση ανταλλαγής της άδειας οδήγησης, εάν οι όροι αυτοί δεν πληρούνται από τον αιτούντα.

Οι εκτελεστικές αποφάσεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 22 παράγραφος 2.

8. Η εκτελεστική απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 7 προβλέπει περιοδική επανεξέταση, από την Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, τουλάχιστον ανά τετραετία, της κατάστασης της οδικής ασφάλειας και άλλων στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 6, στην οικεία τρίτη χώρα. Ανάλογα με τα συμπεράσματα της επανεξέτασης, η Επιτροπή διατηρεί, τροποποιεί ή αναστέλλει, στον βαθμό που απαιτείται, ή καταργεί την εκτελεστική απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 7.
9. Η Επιτροπή δημοσιεύει στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στον ιστότοπό της κατάλογο των τρίτων χωρών που έχουν αποτελέσει αντικείμενο εκτελεστικής απόφασης σύμφωνα με την παράγραφο 7 και δημοσιεύει επίσης αναλόγως τυχόν σχετικές αλλαγές που έχουν πραγματοποιηθεί σύμφωνα με την παράγραφο 8.
10. Η Επιτροπή δημιουργεί ένα δίκτυο γνώσεων για τη συγκέντρωση, την επεξεργασία και τη διάδοση γνώσεων και πληροφοριών σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές για την ένταξη ξένων επαγγελματιών οδηγών στην εσωτερική αγορά. Το δίκτυο περιλαμβάνει αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, κέντρα αριστείας, πανεπιστήμια και ερευνητές, κοινωνικούς εταίρους και άλλους σχετικούς παράγοντες του τομέα των οδικών μεταφορών.

Άρθρο 13

Επιπτώσεις περιορισμού, αναστολής, ανάκλησης ή ακύρωσης του δικαιώματος οδήγησης ή της άδειας οδήγησης⁷

1. Ένα κράτος μέλος αρνείται να χορηγήσει άδεια οδήγησης σε αιτούντα η άδεια οδήγησης του οποίου υπόκειται σε περιορισμούς, έχει ανασταλεί, ανακληθεί ή ακυρωθεί σε άλλο κράτος μέλος.
2. Ένα κράτος μέλος αρνείται να αναγνωρίσει την ισχύ οποιασδήποτε άδειας οδήγησης που έχει εκδοθεί από άλλο κράτος μέλος σε άτομο του οποίου η άδεια οδήγησης ή το δικαίωμα οδήγησης υπόκειται σε περιορισμούς, έχει ανασταλεί, ανακληθεί ή ακυρωθεί στην επικράτεια του πρώτου κράτους μέλους.

⁷ **ΣΗΜΕΙΩΣΗ** : Το άρθρο αυτό θα χρειαστεί να επαναξιολογηθεί όταν θα έχουν προχωρήσει οι εργασίες σχετικά με την πρόταση για την έκπτωση από το δικαίωμα οδήγησης.

3. Η άδεια οδήγησης ή το δικαίωμα οδήγησης θεωρείται ότι περιορίζεται, αναστέλλεται, ανακαλείται ή ακυρώνεται για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, εφόσον το οικείο άτομο δεν πληροί ακόμη τους όρους που έχουν επιβληθεί από κράτος μέλος, με τους οποίους πρέπει να συμμορφώνεται για να μπορέσει να ανακτήσει το δικαίωμα οδήγησης ή την άδεια οδήγησης ή για να μπορέσει να υποβάλει αίτηση για νέα άδεια οδήγησης.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τυχόν όροι που επιβάλλουν για να μπορέσει ο κάτοχος να ανακτήσει το δικαίωμα οδήγησης ή την άδεια οδήγησης ή για να μπορέσει να υποβάλει αίτηση για νέα άδεια οδήγησης είναι αναλογικοί και δεν εισάγουν διακρίσεις για τους κατόχους αδειών οδήγησης που έχουν εκδοθεί από οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος και ότι δεν οδηγούν, από μόνοι τους, σε επ' αόριστον άρνηση έκδοσης άδειας οδήγησης ή αναγνώρισης άδειας οδήγησης που έχει εκδοθεί από άλλο κράτος μέλος.

4. Όταν αυτό δικαιολογείται από τη συμπεριφορά ή από τη σωματική ή διανοητική ικανότητα ενός ατόμου, τα κράτη μέλη δύνανται να απαγορεύουν σε αυτό το άτομο να οδηγή στην επικράτειά τους χωρίς να του παρέχουν δυνατότητα ανάκτησης του δικαιώματός του να οδηγή ή άδεια οδήγησης ή δυνατότητα υποβολής αίτησης για νέα άδεια οδήγησης.

Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, άλλα κράτη μέλη δύνανται, έπειτα από διαβούλευση με το κράτος μέλος που επιβάλλει την επ' αόριστον απαγόρευση οδήγησης που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο, να εκδίδουν άδεια οδήγησης στο εν λόγω άτομο. Ωστόσο, δύναται το τελευταίο κράτος μέλος να αρνηθεί να αναγνωρίσει στην επικράτειά του την ισχύ οποιασδήποτε άδειας οδήγησης που έχει εκδοθεί από άλλο κράτος, επ' αόριστον.

Άρθρο 14

Σύστημα οδήγησης με συνοδό

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο β), τα κράτη μέλη εκδίδουν άδειες οδήγησης, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1, για την κατηγορία Β που φέρει τον ενωσιακό κωδικό 98.02 ο οποίος αναφέρεται στο παράρτημα Ι μέρος Ε, σε αιτούντες που έχουν συμπληρώσει την ηλικία των 17 ετών.

1α. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχεία β) και δ) αντίστοιχα, τα κράτη μέλη δύνανται, για την οδήγηση στην επικράτειά τους, να εκδίδουν άδειες οδήγησης για τις κατηγορίες C1 ή C, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1, δεδομένου ότι ο οδηγός διαθέτει πιστοποιητικό επαγγελματικής ικανότητας, το οποίο έχει απονεμηθεί σύμφωνα με το άρθρο 6 της οδηγίας (ΕΕ) 2022/2561, φέρει τον ενωσιακό κωδικό 98.02 ο οποίος αναφέρεται στο παράρτημα Ι μέρος Ε, σε αιτούντες που έχουν συμπληρώσει την ηλικία των 17 ετών.

Οι άδειες που εκδίδονται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο αναγνωρίζονται αμοιβαία από τα κράτη μέλη που εκδίδουν τις εν λόγω άδειες.

2. Οι κάτοχοι άδειας οδήγησης που φέρει τον ενωσιακό κωδικό 98.02 και δεν έχουν συμπληρώσει την ηλικία των 18 ετών οδηγούν μόνον όταν συνοδεύονται από άτομο, στο εμπρόσθιο κάθισμα επιβάτη, το οποίο μπορεί να παρέχει καθοδήγηση κατά την οδήγηση. Ο συνοδός συμμορφώνεται με τους κανόνες για οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ ή ναρκωτικών. Ο συνοδός πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) έχει ελάχιστη ηλικία τα 24 έτη·

β) κατέχει άδεια οδήγησης αντίστοιχης κατηγορίας που έχει εκδοθεί πριν από πέντε και πλέον έτη·

γ) δεν έχει υποστεί έκπτωση από το δικαίωμα οδήγησης τα τελευταία πέντε έτη στο κράτος μέλος έκδοσης.⁸ [...]

3. Τα κράτη μέλη δύνανται να απαιτούν την ταυτοποίηση των συνοδών προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο 2, ώστε να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με το παρόν άρθρο. Τα κράτη μέλη δύνανται να περιορίζουν τον αριθμό των πιθανών συνοδών.

Τα κράτη μέλη δύνανται να εφαρμόζουν στην επικράτειά τους πρόσθετους όρους που πρέπει να πληροί το πρόσωπο που συνοδεύει τον κάτοχο άδειας οδήγησης που έχει εκδοθεί από αυτά. Ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί αυτές τις πληροφορίες.

⁸ ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Στο στοιχείο γ), η έκπτωση από το δικαίωμα οδήγησης που πραγματοποιείται από άλλο κράτος μέλος μπορεί να προστεθεί στην προϋπόθεση κατόπιν συμφωνίας επί της οδηγίας σχετικά με την ισχύ ορισμένων αποφάσεων έκπτωσης από το δικαίωμα οδήγησης σε επίπεδο Ένωσης.

4. Τα κράτη μέλη δύνανται να εφαρμόζουν πρόσθετους όρους για την έκδοση άδειας οδήγησης που φέρει τον ενωσιακό κωδικό 98.02 σε αιτούντες που δεν έχουν συμπληρώσει την ηλικία των 18 ετών. Ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί αυτές τις πληροφορίες.

Αλλαγές στην αιτιολογική σκέψη 28:

- «(28) Θα πρέπει να καθιερωθεί ένα σύστημα οδήγησης με συνοδό σε επίπεδο Ένωσης για ορισμένες κατηγορίες αδειών οδήγησης, προκειμένου να βελτιωθεί η οδική ασφάλεια. Οι κανόνες ενός τέτοιου συστήματος θα πρέπει να παρέχουν τη δυνατότητα στους αιτούντες να αποκτήσουν άδειες οδήγησης στις σχετικές κατηγορίες πριν συμπληρώσουν το απαιτούμενο κατώτατο όριο ηλικίας. Η χρήση, ωστόσο, των εν λόγω αδειών οδήγησης τελεί υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει συνοδεία έμπειρου οδηγού, όπως μέλους της οικογένειας. Σε τέτοιες περιπτώσεις, θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη, για λόγους οδικής ασφάλειας, να ορίζουν αυστηρότερους όρους και κανόνες στην επικράτειά τους σχετικά με τις άδειες οδήγησης που έχουν εκδώσει.»

Νέα αιτιολογική σκέψη:

- «(29α) Το σύστημα οδήγησης με συνοδό δεν περιορίζει τις υπάρχουσες επιλογές των κρατών μελών για μείωση της ελάχιστης ηλικίας για την κατηγορία Β και για εφαρμογή σχετικών προϋποθέσεων εθνικά.»

Άρθρο 15

Δοκιμαστική περίοδος

1. Η άδεια οδήγησης που εκδίδεται μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της εξέτασης οδήγησης που απαιτείται βάσει του άρθρου 10 παράγραφος 1 στοιχείο α) υπόκειται σε δοκιμαστική περίοδο. Αν ο κάτοχος της άδειας οδήγησης έχει ήδη έγκυρη άδεια οδήγησης για άλλη κατηγορία, η δοκιμαστική περίοδος περιλαμβάνει μόνο ό,τι μπορεί να απομένει από τη δοκιμαστική περίοδο της υπάρχουσας άδειας οδήγησης, εκτός αν η υπάρχουσα άδεια οδήγησης εκδίδεται για κατηγορία ΑΜ μόνο.

Η διάρκεια της δοκιμαστικής περιόδου καθορίζεται από το κράτος μέλος που εκδίδει την άδεια οδήγησης και δεν είναι λιγότερη από δύο έτη.

2. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν αυστηρότερους κανόνες ή ποινές ή και τα δύο, για οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ για αρχάριους οδηγούς από ό,τι για έμπειρους οδηγούς και λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίζουν την εφαρμογή τους.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα με σκοπό τη μείωση της οδήγησης υπό την επήρεια ναρκωτικών στους αρχάριους οδηγούς.

Αλλαγές στην αιτιολογική σκέψη 30:

«(30) Θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι οι οδηγοί που απέκτησαν άδεια οδήγησης για πρώτη φορά δεν θέτουν σε κίνδυνο την οδική ασφάλεια. Για τους εν λόγω αρχάριους οδηγούς θα πρέπει να θεσπιστεί δοκιμαστική περίοδος τουλάχιστον δύο ετών με εφαρμογή αυστηρότερων κανόνων ή κυρώσεων για την οδήγηση υπό την επήρεια οινοπνεύματος κατά τη διάρκειά της, χωρίς να θίγεται η αρμοδιότητα των κρατών μελών να ρυθμίζουν τη συμπεριφορά των οδηγών. Τέτοιου είδους αυστηρότεροι κανόνες ενδέχεται να περιλαμβάνουν ή να συνίστανται σε ειδική εκπαίδευση για αρχάριους οδηγούς στην οποία θα λαμβάνουν περαιτέρω οδηγίες σχετικά με την επίγνωση των κινδύνων και θα μπορούσαν να επεξεργαστούν τη συμπεριφορά τους. Ειδικά μέτρα θα πρέπει επίσης να θεσπιστούν ώστε να διασφαλιστεί η μείωση της οδήγησης υπό την επήρεια ναρκωτικών στους αρχάριους οδηγούς. Τα μέτρα αυτά ενδέχεται να περιλαμβάνουν την εφαρμογή αυστηρότερων κανόνων ή κυρώσεων, ειδική εκπαίδευση για αρχάριους οδηγούς στην επίγνωση των κινδύνων, ειδικά στοχευμένες προσπάθειες ως προς την επιβολή και την ενημέρωση. Θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν ελεύθερα πρόσθετους κανόνες στην επικράτειά τους για τους αρχάριους οδηγούς με σκοπό τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας.»

3. Τα κράτη μέλη δύνανται να θεσπίζουν πρόσθετους κανόνες που θα ισχύουν στην επικράτειά τους για τους αρχάριους οδηγούς με σκοπό τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας και που ενδέχεται να περιλαμβάνουν την επιβολή δεύτερης δοκιμαστικής περιόδου για διαφορετική κατηγορία. Ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά.
- 3α. Εάν αρμόδια αρχή του κράτους μέλους συνήθους διαμονής αποφασίσει να παρατείνει δοκιμαστική περίοδο λόγω οποιασδήποτε παράνομης συμπεριφοράς, διασφαλίζει ότι η νέα περίοδος αναγράφεται στην άδεια οδήγησης.
4. Τα κράτη μέλη αναγράφουν στις άδειες οδήγησης που εκδίδονται κατά τη διάρκεια δοκιμαστικής περιόδου τον ενωσιακό κωδικό 98.01 ο οποίος καθορίζεται στο παράρτημα I μέρος E.

[...]

Άρθρο 16
Εξεταστές

1. Οι εξεταστές οδήγησης πληρούν τα ελάχιστα πρότυπα που ορίζονται στο παράρτημα IV.

Οι εξεταστές οδήγησης που ασκούν ήδη τα καθήκοντά τους πριν από τις 19 Ιανουαρίου 2013 υπόκεινται μόνον στις απαιτήσεις διασφάλισης της ποιότητας και σε μέτρα τακτικής διαρκούς επιμόρφωσης.
2. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 21, για την τροποποίηση του παραρτήματος IV, όπου χρειάζεται, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι τεχνικές, επιχειρησιακές ή επιστημονικές εξελίξεις.

Άρθρο 17

Συνήθης κατοικία

1. Για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, ως «συνήθης κατοικία» νοείται ο τόπος στον οποίο ένα άτομο διαμένει συνήθως, δηλαδή τουλάχιστον 185 ημέρες εντός των τελευταίων 365 ημερών, λόγω προσωπικών και επαγγελματικών δεσμών ή, στην περίπτωση ατόμου χωρίς επαγγελματικούς δεσμούς, λόγω προσωπικών δεσμών από τους οποίους προκύπτουν στενοί δεσμοί μεταξύ αυτού του ατόμου και του τόπου στον οποίο κατοικεί.

Εντούτοις, ως συνήθης κατοικία ενός ατόμου, του οποίου οι επαγγελματικοί δεσμοί βρίσκονται σε τόπο διαφορετικό από εκείνο των προσωπικών του δεσμών, και το οποίο, εξαιτίας του γεγονότος αυτού, υποχρεούται να διαμένει εναλλάξ σε διαφορετικούς τόπους που βρίσκονται σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, θεωρείται ο τόπος στον οποίο βρίσκονται οι προσωπικοί του δεσμοί, υπό τον όρον ότι το άτομο αυτό επιστρέφει εκεί τακτικά. Η τελευταία αυτή προϋπόθεση δεν χρειάζεται να πληρούται, όταν το άτομο διαμένει σε ένα κράτος μέλος για την εκτέλεση αποστολής συγκεκριμένης διάρκειας. Η φοίτηση σε πανεπιστήμιο ή σε σχολείο δεν συνεπάγεται μεταφορά της συνήθους κατοικίας.
2. Για τους σκοπούς του άρθρου 10 παράγραφος 3 στοιχείο β) και του άρθρου 11 παράγραφος 4, η συνήθης κατοικία του προσωπικού των διπλωματικών υπηρεσιών της Ένωσης ή των κρατών μελών της, ή των μελών των οικογενειών τους που αποτελούν μέρος του νοικοκυριού τους, διαπιστευμένων σε τρίτες χώρες, θεωρείται ότι βρίσκεται στην επικράτεια των κρατών μελών που εξέδωσαν τις άδειες οδήγησης που ανανεώθηκαν ή αντικαταστάθηκαν.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ο όρος «διπλωματικές υπηρεσίες της Ένωσης» περιλαμβάνει τους υπαλλήλους των αρμόδιων υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου και της Επιτροπής, καθώς και το προσωπικό που αποσπάται από τις εθνικές διπλωματικές υπηρεσίες των κρατών μελών και κάθε άλλον υπάλληλο ή συμβασιούχο που εργάζεται για τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς, τα γραφεία και τις υπηρεσίες της Ένωσης στον τομέα της εξωτερικής εκπροσώπησης και ο οποίος, προκειμένου να είναι σε θέση να εκτελεί τα συμβατικά του καθήκοντα, πρέπει να έχει διαμείνει τουλάχιστον 181 ημέρες εντός των τελευταίων 365 ημερών εκτός ΕΕ.

3. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εάν ο κάτοχος άδειας οδήγησης δεν μπορεί να αποδείξει την εγκατάσταση της συνήθους κατοικίας του σε συγκεκριμένο κράτος μέλος σύμφωνα με την παράγραφο 1, ο κάτοχος δύναται να ανανεώσει ή να αντικαταστήσει την άδεια οδήγησης στο κράτος μέλος που την εξέδωσε αρχικά.
4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο ε) και για τον ειδικό σκοπό της πρώτης έκδοσης άδειας οδήγησης της κατηγορίας Β, ο αιτών του οποίου το κράτος μέλος συνήθους κατοικίας είναι διαφορετικό από το κράτος μέλος ιθαγένειάς του, δύναται να υποβληθεί στη θεωρητική εξέταση στο τελευταίο, εάν το κράτος μέλος συνήθους κατοικίας δεν προβλέπει τη δυνατότητα υποβολής σε θεωρητικές εξετάσεις σε μία από τις επίσημες γλώσσες του κράτους μέλους ιθαγένειας ή με διερμηνέα. Κατόπιν αιτήματος των αρμόδιων για τις άδειες οδήγησης αρχών του κράτους μέλους συνήθους κατοικίας, το κράτος μέλος ιθαγένειας στο οποίο ο αιτών έχει υποβληθεί στη θεωρητική εξέταση ενημερώνει το πρώτο κράτος σχετικά με τη δοκιμασία που πραγματοποιήθηκε επιτυχώς κάνοντας χρήση του δικτύου αδειών οδήγησης της ΕΕ που αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 1. Το κράτος μέλος αποδέκτης δεν απαιτεί περαιτέρω έλεγχο των θεωρητικών γνώσεων του αιτούντος.

Άρθρο 18

Ισοδυναμίες αδειών οδήγησης που δεν ακολουθούν το ενωσιακό τυποποιημένο υπόδειγμα

1. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τις ισοδυναμίες που καθορίζονται με την απόφαση (ΕΕ) 2016/1945 της Επιτροπής⁹ μεταξύ των δικαιωμάτων που αποκτήθηκαν πριν από τις 19 Ιανουαρίου 2013 και των κατηγοριών που ορίζονται στο άρθρο 6 της παρούσας οδηγίας.
2. Τυχόν δικαιώματα οδήγησης που χορηγήθηκαν πριν από τις 19 Ιανουαρίου 2013 δεν αφαιρούνται ούτε περιορίζονται με άλλον τρόπο από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 19

Αμοιβαία συνδρομή

1. Τα κράτη μέλη παρέχουν αμοιβαία συνδρομή για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τις άδειες που έχουν εκδώσει, ανταλλάξει, αντικαταστήσει, ανανεώσει, περιορίσει, αναστείλει, ανακαλέσει ή ακυρώσει, σχετικά με την έκπτωση από το δικαίωμα οδήγησης που έχουν επιβάλει [ή σκοπεύουν να επιβάλουν]¹⁰ και διαβουλεύονται μεταξύ τους όταν υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι ο αιτών άδεια οδήγησης έχει υποστεί έκπτωση από το δικαίωμα οδήγησης σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος. Χρησιμοποιούν το δίκτυο αδειών οδήγησης της ΕΕ που έχει δημιουργηθεί για τους σκοπούς αυτούς.
2. Τα κράτη μέλη δύνανται επίσης να χρησιμοποιούν το δίκτυο αδειών οδήγησης της ΕΕ προς ανταλλαγή πληροφοριών για τους ακόλουθους σκοπούς:
 - α) για να μπορούν οι αρχές τους να επαληθεύουν την ισχύ και τη γνησιότητα μιας άδειας οδήγησης κατά τη διάρκεια οδικών ελέγχων, ερευνών ή στο πλαίσιο μέτρων κατά της πλαστογράφησης·

⁹ Απόφαση (ΕΕ) 2016/1945 της Επιτροπής, της 14ης Οκτωβρίου 2016, για την ισοδυναμία μεταξύ κατηγοριών αδειών οδήγησης (ΕΕ L 302 της 9.11.2016, σ. 62).

¹⁰ ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Το κείμενο εντός αγκυλών ενδέχεται να προστεθεί αργότερα, ανάλογα με την πρόοδο της πρότασης σχετικά με την έκπτωση από το δικαίωμα οδήγησης.

- β) για να διευκολυνθούν οι έρευνες σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) αριθ. 2015/413 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹¹.
- γ) για την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διερεύνηση ποινικών αδικημάτων για τους σκοπούς που καθορίζονται στο άρθρο 2 στο [ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ PRŪM II].
- δ) για την εφαρμογή της οδηγίας (ΕΕ) 2022/2561 και για την επαλήθευση της ισχύος και της γνησιότητας της άδειας οδήγησης κατά την επιβολή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 561/2006 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 165/2014.
- [ε) για την εφαρμογή και την επιβολή της [ΝΕΑΣ ΟΔΗΓΙΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΣΧΥ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΕΚΠΤΩΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΝΩΣΗΣ]]¹⁰.

3. Η πρόσβαση στο δίκτυο είναι ασφαλισμένη από έκνομες ενέργειες. Το δίκτυο παρέχει τόσο σύγχρονη (σε πραγματικό χρόνο) όσο και ασύγχρονη ανταλλαγή πληροφοριών, καθώς και αποστολή και λήψη ασφαλών μηνυμάτων, ειδοποιήσεων και συνημμένων αρχείων.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίσουν ότι οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται μέσω του δικτύου είναι επικαιροποιημένες.

Τα κράτη μέλη επιτρέπεται να χορηγούν πρόσβαση στο δίκτυο μόνο στις αρχές που είναι αρμόδιες για τους σκοπούς που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2.

4. Τα κράτη μέλη παρέχουν επίσης αμοιβαία συνδρομή για την υλοποίηση των φορητών αδειών οδήγησης, ιδίως για να εξασφαλίσουν την απρόσκοπτη διαλειτουργικότητα μεταξύ των εφαρμογών και των χαρακτηριστικών επαλήθευσης που αναφέρονται στο παράρτημα Ι μέρος Γ.

¹¹ Οδηγία (ΕΕ) 2015/413 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2015, για τη διευκόλυνση της διασυνοριακής ανταλλαγής πληροφοριών για τροχαίες παραβάσεις σχετικές με την οδική ασφάλεια (ΕΕ L 68 της 13.3.2015, σ. 9).

5. Για να διασφαλιστούν η διαλειτουργικότητα μεταξύ των εθνικών συστημάτων που συνδέονται με το δίκτυο αδειών οδήγησης της ΕΕ και η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που ανταλλάσσονται στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή εκδίδει έως τις 6 Ιουνίου 2026 εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των λεπτομερών επιχειρησιακών, διεπαφικών και τεχνικών απαιτήσεων του δικτύου αδειών οδήγησης της ΕΕ. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 22 παράγραφος 2.
6. Τα κράτη μέλη δύνανται να συνεργάζονται για την επιβολή οποιουδήποτε μερικού περιορισμού, αναστολής, ανάκλησης ή ακύρωσης του δικαιώματος οδήγησης ή της άδειας οδήγησης, ιδίως όταν τα αντίστοιχα μέτρα περιορίζονται σε ορισμένες κατηγορίες αδειών οδήγησης ή στην επικράτεια ορισμένων κρατών μελών, ιδίως με την αναγραφή μνείας στις άδειες οδήγησης που έχουν εκδώσει.

Άρθρο 20

Επανεξέταση

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σε ετήσια βάση σχετικά με τον αριθμό των αδειών οδήγησης που εκδόθηκαν, ανανεώθηκαν, αντικαταστάθηκαν, ανακλήθηκαν και ανταλλάχθηκαν, για κάθε κατηγορία. Τα δεδομένα παρέχονται χωριστά για τις φορητές άδειες οδήγησης και τις υλικές άδειες οδήγησης.

Έως τις [έναρξη ισχύος + 5 έτη], και στη συνέχεια ανά πενταετία, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεών της στην οδική ασφάλεια.

Άρθρο 21

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 4 παράγραφος 8, στο άρθρο 5 παράγραφος 6, στο άρθρο 8 παράγραφος 2, στο άρθρο 10 παράγραφος 8 και στο άρθρο 16 παράγραφος 2 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από τις [ημερομηνία έναρξης ισχύος έκδοσης της οδηγίας]. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της πενταετούς περιόδου. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλουν αντιρρήσεις το αργότερο εντός τριών μηνών πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 8, στο άρθρο 5 παράγραφος 6, στο άρθρο 8 παράγραφος 2, στο άρθρο 10 παράγραφος 8 και στο άρθρο 16 παράγραφος 2 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.
4. Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.
5. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 8, το άρθρο 5 παράγραφος 6, το άρθρο 8 παράγραφος 2, το άρθρο 10 παράγραφος 8 και το άρθρο 16 παράγραφος 2 τίθεται σε ισχύ εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 22

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή για την άδεια οδήγησης. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Αν η γνώμη της επιτροπής πρέπει να ληφθεί με γραπτή διαδικασία, η εν λόγω διαδικασία περατώνεται χωρίς αποτέλεσμα, εάν, εντός της προθεσμίας για την έκδοση γνώμης, το αποφασίσει ο πρόεδρος της επιτροπής ή το ζητήσουν τα μέλη της επιτροπής με απλή πλειοψηφία.

Εάν η επιτροπή δεν διατυπώσει γνώμη, η Επιτροπή δεν εκδίδει την εκτελεστική πράξη, και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

3. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 23

Τροποποιήσεις της οδηγίας (ΕΕ) 2022/2561

Στο άρθρο 5 παράγραφος 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2022/2561, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο γ):

«γ) από ηλικίας 17 ετών, όχημα της κατηγορίας άδειας οδήγησης C1 ή C, υπό το όρο ότι είναι κάτοχοι ΠΕΙ που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 και μόνον υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 14 παράγραφοι 1α και 2 της οδηγίας [ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ]·»·

Άρθρο 24

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724

Το παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724 τροποποιείται ως εξής:

- α) στη δεύτερη στήλη, που ανήκει στη σειρά «Μετακίνηση», προστίθεται το ακόλουθο κελί: «Απόκτηση και ανανέωση άδειας οδήγησης»·
- β) στην τρίτη στήλη, που ανήκει στη σειρά «Μετακίνηση», προστίθεται το ακόλουθο κελί: «Έκδοση, ανταλλαγή και αντικατάσταση αδειών οδήγησης της ΕΕ».

Άρθρο 25

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν το αργότερο στις [ημερομηνία έναρξης ισχύος + 3 έτη] τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Εφαρμόζουν τις εν λόγω διατάξεις από τις [ημερομηνία έναρξης ισχύος + 4 έτη].

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 26

Κατάργηση

1. Η οδηγία 2006/126/EK καταργείται από τις [ημερομηνία έναρξης ισχύος + 4 έτη].

Οι παραπομπές στην οδηγία 2006/126/EK νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας του παραρτήματος VII.

2. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 383/2012 καταργείται από τις [ημερομηνία έναρξης ισχύος + 4 έτη].
3. Οι παραπομπές στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 383/2012 νοούνται ως παραπομπές στο παράρτημα Ι μέρος Β της παρούσας οδηγίας σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας του παραρτήματος VII.

Άρθρο 27

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 28

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΔΕΙΕΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΚΔΙΔΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

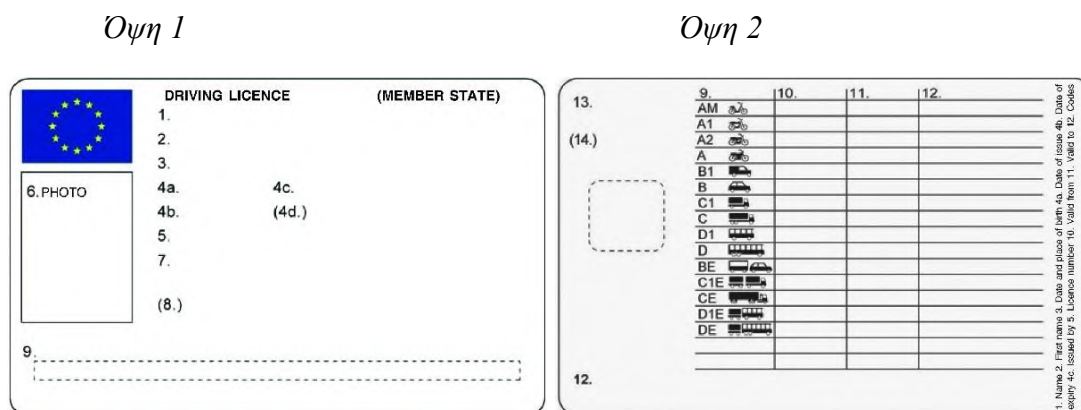
ΜΕΡΟΣ Α1: ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΙΚΗ ΑΔΕΙΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ

- (1) Τα φυσικά χαρακτηριστικά της κάρτας του υποδείγματος άδειας οδήγησης της Ένωσης είναι σύμφωνα με τα πρότυπα ISO 7810 και ISO 7816-1.

Η κάρτα κατασκευάζεται από πολυανθρακικό.

Οι μέθοδοι επαλήθευσης των χαρακτηριστικών των αδειών οδήγησης οι οποίες έχουν σκοπό να διασφαλίσουν τη συμμόρφωσή τους προς τα διεθνή πρότυπα είναι σύμφωνες με το πρότυπο ISO 10373.

- (2) Η άδεια αποτελείται από δύο όψεις και συμμορφώνεται προς το υπόδειγμα στην εικόνα 1.

Εικόνα 1: Υπόδειγμα άδειας οδήγησης της ΕΕ

- (3) Η άδεια περιέχει τις πληροφορίες που προσδιορίζονται στο μέρος Δ ως εξής:

Η όψη 1 περιέχει:

- (α) την ένδειξη «άδεια οδήγησης» η οποία τυπώνεται με κεφαλαία στη γλώσσα ή τις γλώσσες του εκδίδοντος την άδεια κράτους μέλους·
- (β) προαιρετικά, το όνομα του εκδίδοντος την άδεια κράτους μέλους·
- (γ) το διακριτικό σήμα του κράτους μέλους που εκδίδει την άδεια, τυπωμένο αρνητικά μέσα σε ένα μπλε παραλληλόγραμμο και περιβαλλόμενο από δώδεκα κίτρινα αστέρια, όπως προβλέπεται στο μέρος Δ σημείο 1·
- (δ) πληροφορίες που αφορούν την εκδιδόμενη άδεια (πεδία 1 έως 9), όπως προβλέπεται στο μέρος Δ σημείο 3·

- (ε) την ένδειξη «υπόδειγμα άδειας οδήγησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης» στη γλώσσα ή τις γλώσσες του εκδίδοντος την άδεια κράτους μέλους και την ένδειξη «άδεια οδήγησης» στις άλλες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε ροζ χρώμα, ώστε να αποτελεί το φόντο της άδειας, όπως προβλέπεται στο μέρος Δ σημείο 2.

Η όψη 2 περιέχει:

- (στ) πληροφορίες που αφορούν τις κατηγορίες της εκδιδόμενης άδειας (πεδία 9 έως 12), όπως προβλέπεται στο μέρος Δ σημείο 4·
- (ζ) πληροφορίες που αφορούν τη διαχείριση της εκδιδόμενης άδειας (πεδία 13 έως 14), όπως προβλέπεται στο μέρος Δ σημείο 5·
- (η) επεξήγηση των κάτωθι αριθμημένων πεδίων τα οποία περιλαμβάνονται στις όψεις 1 και 2 της άδειας: 1, 2, 3, 4a, 4b, 4c, 5, 10, 11 και 12.

Εάν ένα κράτος μέλος επιθυμεί να διατυπώσει τα στοιχεία αυτά σε εθνική γλώσσα, μη συμπεριλαμβανόμενη μεταξύ των ακόλουθων γλωσσών: αγγλική, βουλγαρική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, εσθονική, ιρλανδική, ισπανική, ιταλική, , λετονική, λιθουανική, μαλτέζικη, ολλανδική, ουγγρική, πολωνική, πορτογαλική, ρουμανική, σλοβακική, σλοβενική, σουηδική, τσεχική ή φινλανδική, συντάσσει δίγλωσσο κείμενο άδειας οδήγησης, στο οποίο χρησιμοποιείται μία από τις ανωτέρω γλώσσες, με την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων του παρόντος παραρτήματος·

Προβλέπεται χώρος στο υπόδειγμα άδειας οδήγησης της Ένωσης, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα να εισαχθεί, ενδεχομένως, μικροεπεξεργαστής ή άλλος αντίστοιχος μηχανογραφικός μηχανισμός, είτε η δυνατότητα να τυπωθεί κωδικός QR.

Τα χρώματα αναφοράς έχουν ως εξής:

- μπλε: Pantone Reflex Blue·
- κίτρινο: Pantone Yellow.

(4) Ειδικές διατάξεις

- (α) Όταν ο κάτοχος άδειας οδήγησης την οποία έχει εκδώσει κράτος μέλος σύμφωνα με το παρόν παράρτημα έχει συνήθη τόπο κατοικίας σε άλλο κράτος μέλος, το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί να αναγράφει στην άδεια τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για τη διαχείρισή της, υπό την επιφύλαξη ότι αναγράφει επίσης τα στοιχεία αυτά στις άδειες που εκδίδει και ότι υπάρχει, ο απαιτούμενος, για τον σκοπό αυτόν, χώρος.

- (β) Τα κράτη μέλη μπορούν να προσθέτουν χρώματα ή σημάνσεις, όπως ραβδοκωδικούς και εθνικά σύμβολα, υπό την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων του παρόντος παραρτήματος. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά.

Στα πλαίσια της αμοιβαίας αναγνώρισης των αδειών οδήγησης, οι ραβδοκωδικοί δεν μπορούν να περιέχουν άλλες πληροφορίες εκτός από αυτές που περιλαμβάνονται ήδη κατά αναγνώσιμο τρόπο στην άδεια οδήγησης ή είναι απαραίτητες για τη διαδικασία έκδοσης της άδειας.

- (γ) Οι πληροφορίες που περιέχουν η εμπρόσθια και η οπίσθια όψη της κάρτας είναι οπτικά ευδιάκριτες και αναγράφονται με χαρακτήρες ελάχιστου μεγέθους 5 για τα πεδία 9 έως 12 της όψης 2.

ΜΕΡΟΣ Α2: ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΗΣΗΣ ΤΗΣ ΥΛΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ

- (1) Οι κίνδυνοι κατά της υλικής ασφάλειας των αδειών οδήγησης είναι οι εξής:
- (α) κατασκευή πλαστών καρτών: δημιουργία νέου αντικειμένου με μεγάλη ομοιότητα προς το έγγραφο, είτε με κατασκευή εξ υπαρχής είτε με την αντιγραφή γνήσιου εγγράφου·
 - (β) υλική αλλοίωση: αλλαγή της ιδιότητας ενός γνήσιου εγγράφου, π.χ. με μετατροπή ορισμένων δεδομένων που είναι τυπωμένα στο έγγραφο.
- (2) Η εν γένει ασφάλεια παρέχεται από το συνολικό σύστημα, το οποίο αποτελείται από τη διαδικασία αίτησης, τη διαβίβαση δεδομένων, το υλικό του κυρίως σώματος της κάρτας, την τεχνική τύπωση, μια ελάχιστη δέσμη διαφόρων χαρακτηριστικών ασφαλείας και τη διαδικασία εξατομίκευσης.
- (3) Το υλικό που χρησιμοποιείται για τις άδειες οδήγησης ασφαρίζεται κατά της πλαστογράφησης με τη χρησιμοποίηση των εξής τεχνικών (υποχρεωτικά χαρακτηριστικά ασφαλείας):
- (α) το κυρίως σώμα των καρτών δεν αντιδρά στις υπεριώδεις·
 - (β) σχέδιο ασφαλείας του φόντου, προορισμένο να ανθίσταται στην παραποίηση με σάρωση, εκτύπωση ή αντιγραφή, και για το οποίο χρησιμοποιείται η εκτύπωση με ιριδισμό με πολύχρωμες μελάνες ασφαλείας και με θετική και αρνητική εκτύπωση των συμπλέκτων κυματοειδών γραμμών. Το σχέδιο δεν πρέπει να συντίθεται από τα βασικά χρώματα (CMYK), πρέπει να περιέχει περίπλοκες γραφικές παραστάσεις σε δύο τουλάχιστον ειδικούς χρωματισμούς και να περιλαμβάνει μικροσκοπική γραφή·
 - (γ) μεταβλητά οπτικά στοιχεία που παρέχουν επαρκή προστασία κατά της αντιγραφής και αλλοίωσης της φωτογραφίας·
 - (δ) εγχάρακτο μέσω λέιζερ·
 - (ε) στο πεδίο της φωτογραφίας, το σχέδιο ασφαλείας του φόντου και η φωτογραφία θα πρέπει να αλληλεπικαλύπτονται τουλάχιστον εντός του περιθωρίου του (φθίνον σχέδιο).

- (4) Επί πλέον, το υλικό που χρησιμοποιείται για τις άδειες οδήγησης πρέπει να ασφαρίζεται κατά της πλαστογράφησης με τη χρησιμοποίηση τριών τουλάχιστον από τις κάτωθι τεχνικές (πρόσθετα χαρακτηριστικά ασφαλείας):
- (α) μελάνες μεταβλητών χρωμάτων*
 - (β) θερμοχρωματική μελάνη*
 - (γ) ειδικά ολογραφήματα*
 - (δ) μεταβλητές παραστάσεις λείζερ*
 - (ε) μελάνη με υπεριώδη φθορισμό, ορατή και διαφανή·
 - (στ) ιριδίζουσα εκτύπωση·
 - (ζ) ψηφιακό υδατόσημο στο φόντο·
 - (η) υπέρυθρα ή φωσφορίζοντα χρωστικά·
 - (θ) απτικά χαρακτηριστικά, σύμβολα ή σχέδια*.
- (5) Τα κράτη μέλη δύνανται να καθιερώνουν πρόσθετα χαρακτηριστικά ασφαλείας. Κατ' αρχήν, προτιμώνται οι τεχνικές που επισημαίνονται με αστερίσκο, διότι δίνουν στους υπαλλήλους επιβολής του νόμου τη δυνατότητα να ελέγχουν την εγκυρότητα της κάρτας χωρίς ειδικά μέσα.

ΜΕΡΟΣ Β: ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΙΚΡΟΕΠΕΞΕΡΓΑΣΤΗ ΠΟΥ ΕΙΣΑΓΕΤΑΙ ΩΣ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΥΛΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ

- (1) Ο μικροεπεξεργαστής και τα δεδομένα που περιέχονται στον μικροεπεξεργαστή, συμπεριλαμβανομένων πρόσθετων πληροφοριών προβλεπόμενων από την εθνική νομοθεσία που διέπει τις άδειες οδήγησης, τηρούν τις διατάξεις του μέρους Β1.
- (2) Ο κατάλογος των εφαρμοστέων προτύπων για τις άδειες οδήγησης που περιλαμβάνουν μικροεπεξεργαστή ορίζεται στο μέρος Β2.
- (3) Οι άδειες οδήγησης που περιλαμβάνουν μικροεπεξεργαστή υπόκεινται σε διαδικασία έγκρισης τύπου ΕΕ σύμφωνα με τις διατάξεις του μέρους Β3.
- (4) Εφόσον πληρούνται όλες οι σχετικές διατάξεις της έγκρισης τύπου ΕΕ όσον αφορά την άδεια οδήγησης η οποία περιλαμβάνει μικροεπεξεργαστή, σύμφωνα με τα σημεία 1 έως 3, τα κράτη μέλη εκδίδουν πιστοποιητικό έγκρισης τύπου ΕΕ για τον κατασκευαστή ή τον εκπρόσωπό του.
- (5) Όπου είναι αναγκαίο, ιδίως για να διασφαλιστεί ότι τηρούνται οι διατάξεις του παρόντος μέρους, τα κράτη μέλη δύνανται να ανακαλούν εγκρίσεις τύπου ΕΕ που έχουν εκδώσει.

- (6) Τα πιστοποιητικά έγκρισης τύπου ΕΕ και η κοινοποίηση της ανάκλησής τους συμμορφώνονται με το υπόδειγμα που παρατίθεται στο μέρος Β4.
- (7) Η Επιτροπή ενημερώνεται για όλα τα πιστοποιητικά έγκρισης τύπου ΕΕ που έχουν χορηγηθεί ή ανακληθεί. Σε περίπτωση ανάκλησης παρέχεται λεπτομερής αιτιολόγηση. Η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη για κάθε ανάκληση έγκρισης τύπου ΕΕ.
- (8) Τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν αμοιβαία τα πιστοποιητικά έγκρισης τύπου ΕΕ που εκδίδουν.
- (9) Εφόσον κράτος μέλος διαπιστώσει ότι σημαντικός αριθμός αδειών οδήγησης που περιλαμβάνουν μικροεπεξεργαστή δεν συμμορφώνεται με το παρόν μέρος του παραρτήματος I, το εν λόγω κράτος μέλος κοινοποιεί το γεγονός αυτό στην Επιτροπή. Αναφέρονται ο σχετικός αριθμός του πιστοποιητικού έγκρισης τύπου ΕΕ που συνδέεται με τις εν λόγω άδειες οδήγησης, καθώς και περιγραφή του είδους της μη συμμόρφωσης. Η Επιτροπή ενημερώνει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση όλα τα άλλα κράτη μέλη σχετικά με τα γεγονότα που της κοινοποιούνται δυνάμει του παρόντος σημείου.
- (10) Τα κράτη μέλη που έχουν εκδώσει τις άδειες αυτές διερευνούν το πρόβλημα χωρίς καθυστέρηση και λαμβάνουν τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της ανάκλησης του πιστοποιητικού έγκρισης τύπου, εφόσον αυτό απαιτείται.

ΜΕΡΟΣ Β1: Γενικές απαιτήσεις για άδειες οδήγησης που περιλαμβάνουν μικροεπεξεργαστή

Οι περιγραφόμενες στο παρόν παράρτημα γενικές απαιτήσεις για άδειες οδήγησης που περιλαμβάνουν μικροεπεξεργαστή βασίζονται σε διεθνή πρότυπα, ιδίως στα πρότυπα της σειράς ISO/IEC 18013. Πρόκειται για:

- (α) τις προδιαγραφές για τον μικροεπεξεργαστή και τη λογική δομή δεδομένων του·
- (β) τις προδιαγραφές για εναρμονισμένα και πρόσθετα δεδομένα προς αποθήκευση·
- (γ) τις προδιαγραφές που αφορούν μηχανισμούς προστασίας δεδομένων για τα ψηφιακά αποθηκευμένα δεδομένα στον μικροεπεξεργαστή.

1. ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Συντομογραφία	Σημασία
AID	Application Identifier (αναγνωριστικό εφαρμογής)
BAP	Basic Access Protection (βασική προστασία πρόσβασης)
DG	Data Group (ομάδα δεδομένων)
EAL 4+	Evaluation Assurance Level 4 Augmented (επίπεδο διασφάλισης της αξιολόγησης 4+)

EF	Elementary File (βασικό αρχείο)
EFID	Elementary File Identifier (αναγνωριστικό βασικού αρχείου)
eMRTD	Machine Readable Travel Documents (μηχαναγνώσιμα ταξιδιωτικά έγγραφα)
ICC	Integrated Circuit Card (κάρτα ολοκληρωμένου κυκλώματος)
ISO	International Standard Organisation (Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης)
LDS	Λογική δομή δεδομένων
PICC	Proximity Integrated Circuit Card (ανεπαφική κάρτα ολοκληρωμένου κυκλώματος)
PIX	Proprietary Application Identifier Extension (επέκταση αναγνωριστικού ιδιοταγούς εφαρμογής)
RID	Registered Application Identifier (καταχωρισμένο αναγνωριστικό εφαρμογής)
SOd	Document Security Object (αντικείμενο ασφάλειας εγγράφου)

2. ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΜΕΝΑ ΣΤΟΝ ΜΙΚΡΟΕΠΕΞΕΡΓΑΣΤΗ

(1) Εναρμονισμένα υποχρεωτικά και προαιρετικά δεδομένα άδειας οδήγησης

Ο μικροεπεξεργαστής αποθηκεύει τα εναρμονισμένα δεδομένα της άδειας οδήγησης που καθορίζονται στο μέρος Δ. Εάν κράτος μέλος αποφασίσει να συμπεριλάβει στην άδεια οδήγησης στοιχεία δεδομένων τα οποία έχουν χαρακτηριστεί προαιρετικά στο μέρος Δ, τα εν λόγω στοιχεία αποθηκεύονται στον μικροεπεξεργαστή.

(2) Πρόσθετα δεδομένα

Τα κράτη μέλη δύνανται να αποθηκεύουν στον μικροεπεξεργαστή πρόσθετα δεδομένα τα οποία προβλέπονται από την οικεία εθνική νομοθεσία που διέπει τις άδειες οδήγησης. Ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά.

3. ΜΙΚΡΟΕΠΕΞΕΡΓΑΣΤΗΣ

(1) Τύπος υποστρώματος αποθήκευσης

Το υπόστρωμα αποθήκευσης για δεδομένα άδειας οδήγησης είναι μικροεπεξεργαστής με διεπαφή επαφής, ανεπαφική ή συνδυασμένη (διττή) επαφής και ανεπαφική, όπως ορίζεται στο μέρος B2 γραμμή 1.

(2) Εφαρμογές

Το σύνολο των δεδομένων σε έναν μικροεπεξεργαστή αποθηκεύεται σε ηλεκτρονικές εφαρμογές. Όλες οι εφαρμογές στον μικροεπεξεργαστή ταυτοποιούνται με μοναδικό κωδικό, καλούμενο αναγνωριστικό εφαρμογής (στο εξής: AID), όπως ορίζεται στο μέρος B2 γραμμή 2.

(a) Εφαρμογή άδειας οδήγησης ΕΕ

Υποχρεωτικά και προαιρετικά δεδομένα αδειών οδήγησης, τα οποία αναφέρονται στο παράρτημα I μέρος Δ, αποθηκεύονται στην εξειδικευμένη εφαρμογή άδειας οδήγησης ΕΕ. Το AID για την εφαρμογή άδειας οδήγησης ΕΕ είναι:

«A0 00 00 04 56 45 44 4C 2D 30 31»,

και αποτελείται από αμφότερα τα εξής:

- το καταχωρισμένο αναγνωριστικό εφαρμογής (RID) για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή: «A0 00 00 04 56»·
- την επέκταση αναγνωριστικού ιδιοταγούς εφαρμογής (PIX) για την εφαρμογή άδειας οδήγησης ΕΕ: «45 44 4C 2D 30 31» (EDL-01).

Τα δεδομένα ομαδοποιούνται σε ομάδες δεδομένων (DG) ως μέρος μιας λογικής δομής δεδομένων (LDS).

Οι DG αποθηκεύονται ως βασικά αρχεία (EF) στην εφαρμογή άδειας οδήγησης ΕΕ και προστατεύονται σύμφωνα με το μέρος B2 γραμμή 3.

(b) Άλλες εφαρμογές

Λοιπά πρόσθετα δεδομένα αποθηκεύονται σε μία ή περισσότερες εξειδικευμένες εφαρμογές πλην της εφαρμογής άδειας οδήγησης ΕΕ. Κάθε τέτοια εφαρμογή ταυτοποιείται με μοναδικό AID.

4. ΛΟΓΙΚΗ ΔΟΜΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΕΕ

(1) Λογική δομή δεδομένων

Τα δεδομένα της άδειας οδήγησης αποθηκεύονται στον μικροεπεξεργαστή, σε λογική δομή δεδομένων (LDS), όπως ορίζεται στο μέρος B2 γραμμή 4. Στο παρόν σημείο προσδιορίζονται πρόσθετες απαιτήσεις για υποχρεωτικές και πρόσθετες DG.

Κάθε DG αποθηκεύεται σε ένα EF. Τα EF που χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή άδειας οδήγησης ΕΕ ταυτοποιούνται με αναγνωριστικά βασικού αρχείου (EFID) και σύντομα αναγνωριστικά EF, όπως ορίζεται στο μέρος B2 γραμμή 5.

(2) Υποχρεωτικές ομάδες δεδομένων

Τα υποχρεωτικά και προαιρετικά στοιχεία δεδομένων αποθηκεύονται στις ακόλουθες DG:

- (α) DG 1: όλα τα υποχρεωτικά και προαιρετικά στοιχεία δεδομένων όπως εμφανίζονται στο έγγραφο, εκτός της απεικόνισης του προσώπου και της υπογραφής·
- (β) DG 5: απεικόνιση της υπογραφής του κατόχου·
- (γ) DG 6: απεικόνιση του προσώπου του κατόχου της άδειας.

Τα δεδομένα της DG 1 διαρθρώνονται όπως ορίζεται στο σημείο 6 και όπως ορίζεται στο μέρος B2 γραμμή 6. Δεδομένα που περιέχονται στην DG 5 και στην DG 6 αποθηκεύονται σύμφωνα με τις προδιαγραφές του μέρους B2 γραμμή 7.

(3) Πρόσθετες ομάδες δεδομένων

Τα πρόσθετα στοιχεία δεδομένων, εφόσον προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία των κρατών μελών που διέπει τις άδειες οδήγησης, αποθηκεύονται στις ακόλουθες DG:

- (α) DG 2: στοιχεία του κατόχου της άδειας, εκτός βιομετρικών δεδομένων·
- (β) DG 3: στοιχεία της εκδίδουσας αρχής·
- (γ) DG 4: απεικόνιση σε πορτρέτο·
- (δ) DG 7: βιομετρικά δεδομένα δακτυλικών αποτυπωμάτων του κατόχου της άδειας·
- (ε) DG 8: βιομετρικά δεδομένα της ίριδας του κατόχου της άδειας·
- (στ) DG 11: άλλα στοιχεία, όπως το πλήρες όνομα του κατόχου στο εθνικό αλφάβητο.

Δεδομένα που περιέχονται σε αυτές τις DG αποθηκεύονται σύμφωνα με τις προδιαγραφές του μέρους B2 γραμμή 8.

5. ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Για την επικύρωση της γνησιότητας και της ακεραιότητας του μικροεπεξεργαστή και των δεδομένων που περιέχονται σε αυτόν, καθώς και για τον περιορισμό της πρόσβασης σε δεδομένα της άδειας οδήγησης, χρησιμοποιούνται κατάλληλοι μηχανισμοί.

Τα δεδομένα στον μικροεπεξεργαστή προστατεύονται σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ορίζονται στο μέρος B2 γραμμή 3. Η παρούσα ενότητα καθορίζει πρόσθετες απαιτήσεις που πρέπει να τηρούνται.

(1) Επαλήθευση της γνησιότητας

(α) Υποχρεωτική παθητική επαλήθευση ταυτότητας

Όλες οι DG που είναι αποθηκευμένες στην εφαρμογή άδειας οδήγησης ΕΕ προστατεύονται με παθητική επαλήθευση ταυτότητας.

Τα δεδομένα που σχετίζονται με την παθητική επαλήθευση ταυτότητας τηρούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στο μέρος B2 γραμμή 9.

(β) Προαιρετική ενεργητική επαλήθευση ταυτότητας

Εφαρμόζονται μηχανισμοί για προαιρετική ενεργητική επαλήθευση ταυτότητας ώστε να εξασφαλίζεται ότι δεν έχει αντικατασταθεί ο αρχικός μικροεπεξεργαστής.

(2) Περιορισμός πρόσβασης

(α) Υποχρεωτική βασική προστασία πρόσβασης

Ο μηχανισμός βασικής προστασίας πρόσβασης (BAP) εφαρμόζεται στο σύνολο των δεδομένων της εφαρμογής άδειας οδήγησης ΕΕ. Για λόγους διαλειτουργικότητας με υφιστάμενα συστήματα, όπως αυτά που χρησιμοποιούν μηχαναγνώσιμα ταξιδιωτικά έγγραφα (eMRTD), είναι υποχρεωτική η χρήση της επιγραμμικής μηχαναγνώσιμης ζώνης (MRZ), όπως ορίζεται στο μέρος B2 γραμμή 10.

Το κλειδί εγγράφου Kdoc για την πρόσβαση στον μικροεπεξεργαστή δημιουργείται από την επιγραμμική MRZ, που μπορεί να εισαχθεί είτε χειροκίνητα είτε με χρήση συσκευής οπτικής ανάγνωσης (OCR). Εφαρμόζεται η ρύθμιση παραμέτρων BAP 1 που έχει καθοριστεί για MRZ μήκους μίας σειράς, όπως ορίζεται στο μέρος B2 γραμμή 10.

(β) Υπό όρους εκτενής έλεγχος πρόσβασης

Σε περίπτωση αποθήκευσης στον μικροεπεξεργαστή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 9 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, η πρόσβαση σε αυτά προστατεύεται με πρόσθετα μέτρα.

Οι μηχανισμοί εκτενούς ελέγχου πρόσβασης συμμορφώνονται με τις προδιαγραφές του μέρους Β2 γραμμή 11.

(γ) Υποδομή δημόσιου κλειδιού (PKI) για άδειες οδήγησης με μικροεπεξεργαστή

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τις απαραίτητες εθνικές ρυθμίσεις για τη διαχείριση υποδομής δημόσιου κλειδιού, σύμφωνα με το παράρτημα Α του προτύπου ISO 18013_3.

6. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

(1) Μορφοποίηση των δεδομένων στην DG 1

Ετικέτα	L	Τιμή				Κωδικοποίηση	Y/Π
61	V	Στοιχεία δεδομένων DG1 (ένθετα)					
		Ετικέτα	L	Τιμή			
		5F 01	V	Αριθμός έγκρισης τύπου		ans	Y
		5F 02	V	Αντικείμενο δεδομένων συντεθειμένο από δημογραφικά στοιχεία δεδομένων			Y
				Ετικέτα	L	Τιμή	
				5F 03	3	Κράτος μέλος έκδοσης	
				5F 04	V	Επώνυμο ή επώνυμα του κατόχου	
				5F 05	V	Άλλο όνομα ή ονόματα του κατόχου	
				5F 06	4	Ημερομηνία γέννησης (ηημμεεεε)	
				5F 07	V	Τόπος γέννησης	
				5F 08	3	Υπηκοότητα	
				5F 09	1	Φύλο	
				5F 0A	4	Ημερομηνία έκδοσης της άδειας (ηημμεεεε)	
				5F 0B	4	Ημερομηνία λήξης της άδειας (ηημμεεεε)	
				5F 0C	V	Εκδίδουσα αρχή	
				5F 0D	V	Διοικητικός αριθμός (πλην του αριθμού εγγράφου)	
				5F 0E	V	Αριθμός εγγράφου	
				5F 0F	V	Μόνιμη κατοικία ή ταχυδρομική διεύθυνση	
		7F 63	V	Αντικείμενο δεδομένων συντεθειμένο από κατηγορίες οχημάτων/περιορισμούς/όρους			Y
				Ετικέτα	L	Τιμή (κωδικοποιημένη όπως ορίζεται παρακάτω)	

				02	1	Αριθμός κατηγοριών/περιορισμών/όρων	N	Y
				87	V	Κατηγορία/περιορισμός/όρος	ans	Y
				87	V	Κατηγορία/περιορισμός/όρος	ans	Π
			
				87	V	Κατηγορία/περιορισμός/όρος	ans	Π

(2) Μορφότυπος λογικής εγγραφής

Οι κατηγορίες που αφορούν οχήματα, περιορισμούς ή όρους συμπληρώνονται σε ένα αντικείμενο δεδομένων ακολουθώντας τη δομή του ακόλουθου πίνακα:

Κωδικός οχήματος	κατηγορίας	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Κωδικός	Σήμα	Τιμή
---------------------	------------	-----------------------	---------------------	---------	------	------

όπου:

- (α) οι κωδικοί κατηγορίας οχήματος παρουσιάζονται όπως ορίζονται στο άρθρο 6 (όπως AM, A1, A2, A, B1, B κ.λπ.)·
- (β) η ημερομηνία έκδοσης παρουσιάζεται με τη μορφή HHMMEEEE (ημέρα διψήφια, ακολουθούμενη από μήνα διψήφιο, ακολουθούμενο από έτος τετραψήφιο) για την κατηγορία οχήματος·
- (γ) η ημερομηνία λήξης παρουσιάζεται με τη μορφή HHMMEEEE (ημέρα διψήφια, ακολουθούμενη από μήνα διψήφιο, ακολουθούμενο από έτος τετραψήφιο) για την κατηγορία οχήματος·
- (δ) κωδικός, σήμα και τιμή αναφέρονται σε πρόσθετες πληροφορίες ή περιορισμούς σχετικούς με την κατηγορία οχήματος ή τον οδηγό.

ΜΕΡΟΣ Β2: Κατάλογος εφαρμοστέων προτύπων για άδειες οδήγησης που περιλαμβάνουν υπόστρωμα αποθήκευσης

Γραμμή	Θέμα	Απαίτηση	Πεδίο εφαρμογής
1	Διεπαφή, οργάνωση και εντολές υποστρώματος αποθήκευσης	ISO/IEC σειρά 7816 (επαφή), ISO/IEC σειρά 14443 (ανεπαφική) όπως αναφέρεται στο ISO/IEC 18013-2:2008, παράρτημα C	Μέρος Β1 σημείο 3.(1)
2	Αναγνωριστικό εφαρμογής	ISO/IEC 7816-5:2004	Μέρος Β1 σημείο 3.(2)
3	Μηχανισμοί προστασίας δεδομένων	ISO/IEC 18013-3:2009	Μέρος Β1 σημείο 3.(2) στοιχείο α) Μέρος Β1 σημείο 5
4	Λογική δομή δεδομένων	ISO/IEC 18013-2:2008	Μέρος Β1 σημείο 4.(1)
5	Αναγνωριστικό βασικού αρχείου	ISO/IEC 18013-2:2008 πίνακας C.2	Μέρος Β1 σημείο 4.(1)
6	Παρουσίαση δεδομένων για την DG 1	ISO 18013-2:2008, παράρτημα C.3.8	Μέρος Β1 σημείο 4.(2) Μέρος Β1 σημείο 6.(1)
7	Παρουσίαση υποχρεωτικών δεδομένων για τις DG 5 και DG 6	ISO/IEC 18013-2:2008, παράρτημα C.6.6 και παράρτημα C.6.7, οι απεικονίσεις προσώπου και υπογραφής αποθηκεύονται σε μορφότυπο JPEG ή JPEG2000	Μέρος Β1 σημείο 4.(2)
8	Παρουσίαση προαιρετικών και πρόσθετων δεδομένων	ISO/IEC 18013-2:2008, παράρτημα C	Μέρος Β1 σημείο 4.(3)
9	Παθητική επαλήθευση ταυτότητας	ISO/IEC 18013-3:2009, παράγραφος 8.1, τα δεδομένα αποθηκεύονται σε EF.SOd (αντικείμενο ασφάλειας εγγράφου) στην LDS	Μέρος Β1 σημείο 5.(1) στοιχείο α)

10	Βασικός περιορισμός πρόσβασης	ISO/IEC 18013-3:2009 και η 1η τροποποίησή του	Μέρος B1 σημείο 5.(2) στοιχείο α)
	Ρύθμιση παραμέτρων βασικού περιορισμού πρόσβασης	ISO/IEC 18013-3:2009, παράρτημα B.8	
11	Εκτενής περιορισμός πρόσβασης	Τεχνική οδηγία TR-03110, «Advanced Security Mechanisms for Machine Readable Travel Documents – Extended Access Control (EAC)», έκδοση 1.11	Μέρος B1 σημείο 5.(2) στοιχείο β)
12	Μέθοδοι δοκιμών	ISO 18013-4:2011	Μέρος B3 σημείο 1.
13	Πιστοποιητικό ασφάλειας	Επίπεδο διασφάλισης της αξιολόγησης 4+ (EAL 4+) ή ισοδύναμο	Μέρος B3 σημείο 2.
14	Πιστοποιητικό λειτουργίας	Δοκιμή έξυπνης κάρτας σύμφωνα με τη σειρά ISO 10373	Μέρος B3 σημείο 3.

ΜΕΡΟΣ Β3: Διαδικασία έγκρισης τύπου ΕΕ για άδειες οδήγησης που περιλαμβάνουν μικροεπεξεργαστή

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Οι κατασκευαστές που υποβάλλουν αίτηση για έγκριση τύπου ΕΕ αδειών οδήγησης που περιλαμβάνουν μικροεπεξεργαστή προσκομίζουν πιστοποιητικό ασφάλειας και πιστοποιητικό λειτουργίας.

Οποιαδήποτε σκοπούμενη τροποποίηση της παραγωγικής διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένου του λογισμικού, υπόκειται σε προηγούμενη κοινοποίηση στην αρχή που χορήγησε την έγκριση τύπου. Η αρχή μπορεί να ζητήσει περαιτέρω πληροφορίες και δοκιμές πριν από την αποδοχή της τροποποίησης.

Οι δοκιμές ακολουθούν τις μεθόδους που προβλέπονται στη γραμμή 12 του μέρους Β2.

2. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Για την αξιολόγηση της ασφάλειας, οι μικροεπεξεργαστές της άδειας οδήγησης αξιολογούνται με βάση τα κριτήρια που καθορίζονται στο μέρος B2 γραμμή 13.

Πιστοποιητικό ασφάλειας εκδίδεται μόνον έπειτα από επιτυχή αξιολόγηση της ικανότητας των μικροεπεξεργαστών να ανθίστανται σε απόπειρες παραποίησης ή αλλοίωσης δεδομένων.

3. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Η λειτουργική αξιολόγηση των αδειών οδήγησης που περιλαμβάνουν μικροεπεξεργαστή υποβάλλεται σε εργαστηριακή δοκιμή σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο μέρος B2 γραμμή 14.

Τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν μικροεπεξεργαστή στις άδειες οδήγησης εξασφαλίζουν ότι τηρούνται τα σχετικά λειτουργικά πρότυπα και οι απαιτήσεις του μέρους B1.

Πιστοποιητικό λειτουργίας εκδίδεται στον κατασκευαστή εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- υπάρχει έγκυρο πιστοποιητικό ασφάλειας για τον μικροεπεξεργαστή·
- έχει τεκμηριωθεί συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του μέρους B2·
- έχουν διεξαχθεί με επιτυχία οι λειτουργικές δοκιμές.

Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους είναι υπεύθυνη για την έκδοση του πιστοποιητικού λειτουργίας. Το πιστοποιητικό λειτουργίας αναφέρει την ταυτότητα της αρχής έκδοσης, την ταυτότητα του αιτούντος, την ταυτοποίηση του μικροεπεξεργαστή και λεπτομερή κατάλογο των δοκιμών και των αποτελεσμάτων τους.

4. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΤΥΠΟΥ ΕΕ

(1) Υπόδειγμα πιστοποιητικού

Με την προσκόμιση των πιστοποιητικών ασφάλειας και λειτουργίας, όπως προβλέπεται στο παρόν παράρτημα, τα κράτη μέλη εκδίδουν πιστοποιητικό έγκρισης τύπου ΕΕ.

Τα πιστοποιητικά έγκρισης τύπου ΕΕ ακολουθούν το υπόδειγμα του μέρους B4.

(2) Σύστημα αρίθμησης

Το σύστημα αρίθμησης της έγκρισης τύπου ΕΕ αποτελείται από:

(α) τον χαρακτήρα «e» ακολουθούμενο από τον διακριτικό αριθμό του κράτους μέλους που χορήγησε την έγκριση τύπου ΕΕ:

- 1 για τη Γερμανία·
- 2 για τη Γαλλία·
- 3 για την Ιταλία·
- 4 για τις Κάτω Χώρες·
- 5 για τη Σουηδία·
- 6 για το Βέλγιο·
- 7 για την Ουγγαρία·
- 8 για την Τσεχική Δημοκρατία·
- 9 για την Ισπανία·
- 12 για την Αυστρία·
- 13 για το Λουξεμβούργο·
- 17 για τη Φινλανδία·
- 18 για τη Δανία·
- 19 για τη Ρουμανία·
- 20 για την Πολωνία·
- 21 για την Πορτογαλία·
- 23 για την Ελλάδα·
- 24 για την Ιρλανδία·

25 για την Κροατία·

26 για τη Σλοβενία·

27 για τη Σλοβακία·

29 για την Εσθονία·

32 για τη Λετονία·

34 για τη Βουλγαρία·

36 για τη Λιθουανία·

49 για την Κύπρο·

50 για τη Μάλτα·

- (β) τους χαρακτήρες DL, των οποίων προηγείται ενωτικό και έπονται τα δύο ψηφία που δηλώνουν τον αύξοντα αριθμό του παρόντος παραρτήματος ή την πλέον πρόσφατη μείζονα τεχνική τροποποίηση του παρόντος παραρτήματος. Στο παρόν παράρτημα, ο αύξων αριθμός είναι 00·
- (γ) έναν μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό της έγκρισης τύπου EE τον οποίο αποδίδει το κράτος μέλος έκδοσης.

Παράδειγμα του συστήματος αρίθμησης της έγκρισης τύπου EE: e50-DL00 12345

Για κάθε άδεια οδήγησης που φέρει τέτοιο μικροεπεξεργαστή, ο αριθμός έγκρισης αποθηκεύεται στον μικροεπεξεργαστή στην DG 1.

ΜΕΡΟΣ Β4: Υπόδειγμα πιστοποιητικού έγκρισης τύπου EE για άδειες οδήγησης που περιλαμβάνουν μικροεπεξεργαστή

Όνομα της αρμόδιας αρχής: ...

Κοινοποίηση που αφορά (*):

— έγκριση

— ανάκληση έγκρισης

άδειας οδήγησης ΕΕ που περιλαμβάνει μικροεπεξεργαστή

Έγκριση αριθ.: ...

1. Μάρκα ή εμπορικό σήμα του κατασκευαστή: ...

2. Όνομα μοντέλου: ...

3. Όνομα του κατασκευαστή ή του εκπροσώπου του, κατά περίπτωση: ...

...

4. Διεύθυνση του κατασκευαστή ή του εκπροσώπου του, κατά περίπτωση: ...

...

5. Εκθέσεις εργαστηριακών δοκιμών:

5.1 Πιστοποιητικό ασφάλειας αριθ.: ... Ημερομηνία: ...

Εκδόθηκε από: ...

5.2 Πιστοποιητικό λειτουργίας αριθ.: ... Ημερομηνία: ...

Εκδόθηκε από: ...

6. Ημερομηνία έγκρισης: ...

7. Ημερομηνία ανάκλησης της έγκρισης: ...

8. Τόπος: ...

9. Ημερομηνία: ...

10. Προσαρτημένα περιγραφικά έγγραφα: ...

11. Υπογραφή: ...

(*) Σημειώστε το αντίστοιχο τετραγωνίδιο.

ΜΕΡΟΣ Γ: ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΦΟΡΗΤΗ ΑΔΕΙΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ

- (1) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 910/2014, τα ευρωπαϊκά πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας παρέχουν σε εξουσιοδοτημένα πρόσωπα τουλάχιστον τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:
 - (α) ανάκτηση και αποθήκευση δεδομένων που καθιστούν εφικτή την απόδειξη των δικαιωμάτων οδήγησης ενός προσώπου·
 - (β) εμφάνιση και μεταφορά των εν λόγω δεδομένων.
- (2) Οι φορητές άδειες οδήγησης και λοιπά σχετικά συστήματα συμμορφώνονται με το πρότυπο ISO/IEC 18013-5 για τις φορητές άδειες οδήγησης και τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 910/2014.
- (3) Για τους σκοπούς του παρόντος παραρτήματος, ο κάτοχος φορητής άδειας οδήγησης εκδοθείσας σύμφωνα με την παρούσα οδηγία θεωρείται ως εξουσιοδοτημένος χρήστης της μόνον εφόσον ταυτοποιείται ως τέτοιος. [...]
- (4) [...]
- (5) Τα κράτη μέλη δίνουν στον κάτοχο της άδειας οδήγησης τη δυνατότητα να ανακτήσει φορητή άδεια οδήγησης στο ευρωπαϊκό πορτοφόλι ψηφιακής ταυτότητας. [...]

Το ευρωπαϊκό πορτοφόλι ψηφιακής ταυτότητας που περιέχει τη φορητή άδεια οδήγησης επιτρέπει αυτομάτως ή κατόπιν αιτήματος την επικαιροποίηση ή την επανέκδοση της φορητής άδειας οδήγησης.

Τα ευρωπαϊκά πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας δίνουν στον κάτοχο της άδειας οδήγησης τη δυνατότητα να εμφανίζει ή να διαβιβάζει σε τρίτο μέρος το σύνολο ή μέρος των δεδομένων που περιέχονται στη φορητή άδεια οδήγησης. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών εξουσιοδοτούνται να ζητούν από τα ευρωπαϊκά πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας τα δεδομένα που περιέχονται στις φορητές άδειες οδήγησης, ώστε να μπορούν να εξακριβώνουν τα δικαιώματα οδήγησης του κατόχου της άδειας οδήγησης (επαλήθευση).

[...]

Οι πληροφορίες που διαβιβάζονται απευθείας από την ηλεκτρονική βεβαίωση της φορητής άδειας οδήγησης που είναι αποθηκευμένη στο ευρωπαϊκό πορτοφόλι ψηφιακής ταυτότητας δίνουν στις αρμόδιες αρχές τη δυνατότητα να εξακριβώνουν τα δικαιώματα οδήγησης του κατόχου της φορητής άδειας οδήγησης (επαλήθευση) και τυχόν περιορισμούς που ισχύουν στην Ένωση ή στην επικράτεια κράτους μέλους. Τα κράτη μέλη δεν θεωρούν τη φορητή άδεια οδήγησης έγκυρη όταν έχει λήξει ή έχει ανακληθεί. Όταν ένα κράτος μέλος αποφασίζει να ανακαλέσει φορητή άδεια οδήγησης, εισάγει τις πληροφορίες σχετικά με την απόφαση αυτή σε κατάλογο ανάκλησης που διαχειρίζεται το ίδιο ή τον καθιστά προσβάσιμο σε άλλα κράτη μέλη για τον σκοπό της επαλήθευσης διαφορετικά, δωρεάν και με διαλειτουργικό τρόπο. Κράτος μέλος, διαφορετικό από εκείνο που εξέδωσε την άδεια οδήγησης, το οποίο επιβάλλει έκπτωση από το δικαίωμα οδήγησης, ενημερώνει αμέσως το κράτος μέλος που εξέδωσε την άδεια οδήγησης.

- (6) [...]
- (7) [...]
- (8) [...]

ΜΕΡΟΣ Δ: ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΔΕΙΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΕ

(1) Τα διακριτικά σήματα των κρατών μελών που εκδίδουν την άδεια είναι τα ακόλουθα:

B : Βέλγιο

BG : Βουλγαρία

CZ : Τσεχική Δημοκρατία

DK : Δανία

D : Γερμανία

EST : Εσθονία

GR : Ελλάδα

E : Ισπανία

F : Γαλλία

HR : Κροατία

IRL : Ιρλανδία

I : Ιταλία

CY : Κύπρος

LV : Λετονία

LT : Λιθουανία

L : Λουξεμβούργο

H : Ουγγαρία

M : Μάλτα

NL : Κάτω Χώρες

A : Αυστρία

PL : Πολωνία

P : Πορτογαλία

RO : Ρουμανία

SLO : Σλοβενία

SK : Σλοβακία

FIN : Φινλανδία

S : Σουηδία

- (2) Η ένδειξη «άδεια οδήγησης» τυπώνεται στη γλώσσα ή τις γλώσσες των κρατών μελών ως εξής:

Свидетелство за управление на МПС

Permiso de Conducción

Řidičský průkaz

Kørekort

Führerschein

Juhiluba

Άδεια Οδήγησης

Driving Licence

Permis de conduire

Ceadúas Tiomána

Vozačka dozvola

Patente di guida

Vadītāja apliecība

Vairuotojo pažymėjimas

Vezetői engedély

Ličenzja tas-Sewqan

Rijbewijs

Prawo Jazdy

Carta de Condução

Permis de conducere

Vodičský preukaz

Vozniško dovoljenje

Ajokortti

Körkort;

(3) Οι πληροφορίες που αφορούν την εκδιδόμενη άδεια έχουν ως εξής:

Πεδίο	Πληροφορίες
1	επώνυμο του κατόχου
2	όνομα του κατόχου
3	ημερομηνία και τόπος γέννησης του κατόχου
4a	ημερομηνία έκδοσης της άδειας
4b	ημερομηνία λήξης της ισχύος της άδειας [...]
4c	επωνυμία της εκδίδουσας αρχής
4d	αριθμός πλην αυτού του πεδίου 5, που χρησιμεύει στη διαχείριση της άδειας οδήγησης (προαιρετικά)
5	αριθμός της άδειας
6	φωτογραφία του κατόχου
7	υπογραφή του κατόχου
8	μόνιμη κατοικία ή ταχυδρομική διεύθυνση (προαιρετικά)
9	κατηγορίες οχημάτων που έχει δικαίωμα να οδηγεί ο κάτοχος της άδειας (οι εθνικές κατηγορίες τυπώνονται με άλλο τύπο στοιχείων από τις εναρμονισμένες κατηγορίες)

(4) Οι πληροφορίες που αφορούν τις κατηγορίες της εκδιδόμενης άδειας έχουν ως εξής:

Πεδίο	Πληροφορίες
9	κατηγορίες οχημάτων που έχει δικαίωμα να οδηγεί ο κάτοχος της άδειας [οι εθνικές κατηγορίες τυπώνονται (ή, στην περίπτωση φορητών αδειών οδήγησης, εμφανίζονται) με άλλο τύπο στοιχείων από τις εναρμονισμένες κατηγορίες]

10	ημερομηνία πρώτης έκδοσης για κάθε κατηγορία εφόσον είναι διαθέσιμη (η ημερομηνία αυτή πρέπει να επαναλαμβάνεται στη νέα άδεια σε περίπτωση αντικατάστασης ή ανταλλαγής)· κάθε πεδίο της ημερομηνίας συμπληρώνεται με δύο ψηφία και με την εξής ακολουθία: ημέρα.μήνας.έτος (ΗΗ.ΜΜ.ΕΕ)
11	ημερομηνία λήξης της ισχύος για κάθε κατηγορία· κάθε πεδίο της ημερομηνίας συμπληρώνεται με δύο ψηφία και με την εξής ακολουθία: ημέρα.μήνας.έτος (ΗΗ.ΜΜ.ΕΕ)
12	πρόσθετες πληροφορίες ή πρόσθετοι περιορισμοί σε κωδικοποιημένη μορφή για κάθε σχετική κατηγορία, όπως καθορίζεται στο μέρος E

Όταν κωδικός που καθορίζεται στο μέρος E ισχύει για όλες τις κατηγορίες για τις οποίες εκδίδεται η άδεια, αυτός μπορεί να τυπώνεται στα πεδία 9, 10 και 11.

(5) Οι πληροφορίες που αφορούν τη διαχείριση της εκδιδόμενης άδειας έχουν ως εξής:

Πεδίο	Πληροφορίες
13	πιθανή καταχώριση από το κράτος μέλος υποδοχής των πληροφοριών που απαιτούνται για τη διαχείριση της άδειας κατά την εφαρμογή του μέρους A1 σημείο 4 στοιχείο α)·
14	πιθανή καταχώριση από το κράτος μέλος που εκδίδει την άδεια των πληροφοριών που απαιτούνται για τη διαχείριση της άδειας ή αφορούν την οδική ασφάλεια (προαιρετικά)· οι πληροφορίες αυτές δύναται ιδίως να περιλαμβάνουν τυχόν μερικό περιορισμό, αναστολή, ανάκληση ή ακύρωση του δικαιώματος οδήγησης ή της άδειας οδήγησης, όπως όταν οποιοδήποτε από τα παραπάνω μέτρα περιορίζεται σε ορισμένες κατηγορίες ή στην επικράτεια ορισμένων κρατών μελών. Στην περίπτωση που η πληροφορία εμπίπτει σε στήλη καθοριζόμενη στο παρόν παράρτημα, προηγείται της αναγραφής της ο αριθμός του αντίστοιχου πεδίου.. Στο πεδίο αυτό μπορεί επίσης να αναγράφεται, με τη γραπτή επί τούτου συγκατάθεση του κατόχου, μνεία μη συνδεδεμένη με τη διαχείριση της άδειας οδήγησης ή με την οδική ασφάλεια· η προσθήκη της εν λόγω μνείας δεν επηρεάζει ουδόλως τη χρήση του υποδείγματος ως άδειας οδήγησης.

ΜΕΡΟΣ Ε: ΕΝΩΣΙΑΚΟΙ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΚΩΔΙΚΟΙ

Οι κωδικοί 01 έως 99 είναι εναρμονισμένοι κωδικοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΟΔΗΓΟΣ (Ιατρικοί λόγοι)

01	.	Διόρθωση και/ή προστασία της όρασης
	01,01.	Γυαλιά
	01,02.	Φακός/-οί επαφής
	01,05.	Κάλυπτρο ματιού
	01,06.	Γυαλιά ή φακοί επαφής
	01,07.	Ειδικό οπτικό βοήθημα
02		Ακουστική συσκευή/επικοινωνιακό βοήθημα
03		Κινητική πρόθεση/νάρθηκας άκρων
	03,01.	Κινητική πρόθεση/νάρθηκας άνω άκρου
	03,02.	Κινητική πρόθεση/νάρθηκας κάτω άκρου

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΟΧΗΜΑΤΟΣ

10		Τροποποιημένο κιβώτιο ταχυτήτων
	10.02.	Αυτόματη επιλογή της σχέσης μετάδοσης
	10.04.	Διάταξη ελέγχου προσαρμοσμένης μετάδοσης
15		Τροποποιημένος συμπλέκτης
	15.01.	Προσαρμοσμένο ποδόπληκτρο συμπλέκτη

	15.02.	Χειροκίνητος συμπλέκτης
	15.03.	Αυτόματος συμπλέκτης
	15.04.	Μέτρα αποφυγής της παρεμπόδισης ή της λειτουργίας του ποδόπληκτρου συμπλέκτη
20		Τροποποιημένα συστήματα πέδησης
	20.01.	Προσαρμοσμένο ποδόπληκτρο συμπλέκτη
	20.03.	Ποδόπληκτρο πέδησης κατάλληλο για το αριστερό πόδι
	20.04.	Συρόμενο ποδόπληκτρο πέδησης
	20.05.	Ποδόπληκτρο πέδησης μεταβλητής κλίσης
	20.06.	Χειροκίνητη πέδηση
	20.07.	Λειτουργία της πέδης με μέγιστη δύναμη ... N ¹² (π.χ.: «20.07 (300N)»)
	20.09.	Προσαρμοσμένη πέδηση στάθμευσης
	20.12.	Μέτρα αποφυγής της παρεμπόδισης ή της λειτουργίας του ποδόπληκτρου πέδησης
	20.13.	Λειτουργία της πέδησης με το γόνατο
	20.14.	Λειτουργία του συστήματος πέδησης με την υποβοήθηση εξωτερικής δύναμης
25		Τροποποιημένο σύστημα επιτάχυνσης
	25.01.	Προσαρμοσμένο ποδόπληκτρο επιταχυντή
	25.03.	Ποδόπληκτρο επιταχυντή μεταβλητής κλίσης
	25.04.	Χειροκίνητος επιταχυντής

¹² Η δύναμη αυτή καταδεικνύει την ικανότητα του οδηγού να λειτουργεί το σύστημα.

	25.05.	Λειτουργία του επιταχυντή με το γόνατο
	25.06.	Ενεργοποίηση του επιταχυντή με την υποβοήθηση εξωτερικής δύναμης
	25.08.	Ποδόπληκτρο επιταχυντή στα αριστερά
	25.09.	Μέτρα αποφυγής της παρεμπόδισης ή της λειτουργίας του ποδόπληκτρου του επιταχυντή
31		Προσαρμογές ποδοπλήκτρων και διασφαλίσεις ποδοπλήκτρων
	31.01.	Πρόσθετα παράλληλα ποδόπληκτρα
	31.02.	Ποδόπληκτρα στο ίδιο (ή σχεδόν το ίδιο) επίπεδο
	31.03.	Μέτρα για την αποφυγή της παρεμπόδισης ή της λειτουργίας του επιταχυντή και της πέδησης όταν ο χειρισμός των ποδόπληκτρων δεν γίνεται με το πόδι
	31.04.	Υπερυψωμένο δάπεδο
32		Συνδυασμένα συστήματα πέδησης και επιτάχυνσης
	32.01.	Συνδυασμένο σύστημα επιταχυντή και πέδησης πορείας που λειτουργεί με το ένα χέρι

	32.02.	Λειτουργία συνδυασμένου συστήματος επιταχυντή και πέδησης πορείας με εξωτερική δύναμη
33		Συνδυασμένα συστήματα πέδησης, επιτάχυνσης και διεύθυνσης
	33.01.	Λειτουργία συνδυασμένου συστήματος επιταχυντή, πέδησης πορείας και διεύθυνσης με άσκηση εξωτερικής δύναμης με το ένα χέρι
	33.02.	Λειτουργία συνδυασμένου συστήματος επιταχυντή, πέδησης πορείας και διεύθυνσης με άσκηση εξωτερικής δύναμης με τα δύο χέρια
35		Τροποποιημένη διάταξη χειριστηρίων (διακόπτες φώτων, εκτοξευτής ύδατος/υαλοκαθαριστήρας, ηχητικό όργανο, δείκτες διεύθυνσης κ.λπ.)
	35.02.	Λειτουργία χειριστηρίων χωρίς άφεση του τιμονιού
	35.03.	Λειτουργία χειριστηρίων χωρίς άφεση του τιμονιού με το αριστερό χέρι
	35.04.	Λειτουργία χειριστηρίων χωρίς άφεση του τιμονιού με το δεξί χέρι
	35.05.	Λειτουργία χειριστηρίων χωρίς άφεση του τιμονιού και των μηχανισμών επιτάχυνσης και πέδησης
40		Τροποποιημένο σύστημα διεύθυνσης
	40.01.	Σύστημα διεύθυνσης με μέγιστη ισχύ λειτουργίας ... N ¹³ (π.χ. «40.01(140N)»)
	40.05.	Προσαρμοσμένο τιμόνι (φαρδύτερη/παχύτερη διατομή τιμονιού, μειωμένη διάμετρος κ.λπ.)
	40.06.	Προσαρμοσμένη θέση του τιμονιού

¹³ Η δύναμη αυτή καταδεικνύει την ικανότητα του οδηγού να λειτουργεί το σύστημα.

	40.09.	Λειτουργία τιμονιού με το πόδι
	40.11.	Διάταξη υποβοήθησης στο τιμόνι
	40.14.	Προσαρμοσμένο σύστημα διεύθυνσης εναλλασσόμενης λειτουργίας με ένα χέρι/έναν βραχίονα
	40.15.	Προσαρμοσμένο σύστημα διεύθυνσης εναλλασσόμενης λειτουργίας με δύο χέρια/δύο βραχίονες
42		Τροποποιημένες διατάξεις οπίσθιας/πλευρικής ορατότητας
	42.01.	Προσαρμοσμένη διάταξη οπίσθιας ορατότητας
	42.03.	Πρόσθετη εσωτερική διάταξη πλευρικής ορατότητας
	42.05.	Διάταξη ορατότητας τυφλού σημείου
43		Θέση καθίσματος οδηγού
	43.01.	Κάθισμα οδηγού σε ύψος που επιτρέπει κανονική ορατότητα και σε κανονική απόσταση από το τιμόνι και τα ποδόπληκτρα
	43.02.	Κάθισμα οδηγού προσαρμοσμένο στη σωματική διαμόρφωση του οδηγού
	43.03.	Κάθισμα οδηγού με πλάγιο υποστήριγμα για καλή ευστάθεια
	43.04.	Κάθισμα οδηγού με βραχίονες
	43.06.	Προσαρμογή της ζώνης ασφαλείας
	43.07.	Τύπος ζώνης ασφαλείας με υποστήριγμα για καλή ευστάθεια
44		Τροποποιήσεις μοτοσικλετών (υποχρεωτική η χρήση υποκωδικού)
	44.01.	Με μία πέδη μόνο
	44.02.	Προσαρμοσμένη πέδη εμπρόσθιου τροχού
	44.03.	Προσαρμοσμένη πέδη οπίσθιου τροχού
	44.04.	Προσαρμοσμένος επιταχυντής

	44.08.	Υψος καθίσματος που επιτρέπει στον οδηγό, στη στάση καθήμενου, να έχει ταυτόχρονα και τα δύο πόδια στο οδόστρωμα και να ισορροπεί τη μοτοσικλέτα κατά την ακινητοποίηση και τη στάση.
	44.09.	Μέγιστη ασκούμενη δύναμη στην πέδη του εμπρόσθιου τροχού ... N ¹⁴ (π.χ. «44.09(140N)»)
	44.10.	Μέγιστη ασκούμενη δύναμη στην πέδη του οπίσθιου τροχού ... N ¹⁵ ([π.χ. «44.10(240N)»)
	44.11.	Προσαρμοσμένο στήριγμα ποδιών
	44.12.	Προσαρμοσμένη χειρολαβή
45		Μοτοσικλέτα με κάνιστρο μόνο
46		Τρίκυκλα μόνο
47		Ισχύει για τα οχήματα με περισσότερους από δύο τροχούς που δεν απαιτούν ισορροπία από τον οδηγό για την εκκίνηση, την ακινητοποίηση και τη στάση

¹⁴ Η δύναμη αυτή καταδεικνύει την ικανότητα του οδηγού να λειτουργεί το σύστημα.

¹⁵ Η δύναμη αυτή καταδεικνύει την ικανότητα του οδηγού να λειτουργεί το σύστημα.

50		Ισχύει για ειδικό όχημα/αριθμό πλαισίου (αναγνωριστικός αριθμός οχήματος, VIN)
Χαρακτήρες που χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με τους κωδικούς 01 έως 44 για περαιτέρω εξειδίκευση:		
α	αριστερά	
β	δεξιά	
γ	χέρι	
δ	πόδι	
ε	μέσον	
στ	βραχίονας	
ζ	αντίχειρας	

ΚΩΔΙΚΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

60		Προαιρετικές ισοδυναμίες (υποχρεωτική η χρήση υποκωδικού)
	60.01.	Ο κάτοχος άδειας κατηγορίας Β ηλικίας τουλάχιστον 21 ετών μπορεί να οδηγεί μηχανοκίνητα τρίκυκλα άνω των 15 kW
	60.02.	Ο κάτοχος άδειας κατηγορίας Β μπορεί να οδηγεί μοτοσυκλέτες κατηγορίας Α1
	60.03.	Ο κάτοχος άδειας κατηγορίας Β1 μπορεί να οδηγεί μόνο οχήματα με μέγιστη μάζα που δεν υπερβαίνει τα 2 500 kg και μέγιστη ταχύτητα που περιορίζεται τεχνικά στα 45 km/h
61		Οδήγηση μόνον την ημέρα (π.χ.: μία ώρα μετά την ανατολή και μία ώρα πριν από τη δύση του ηλίου)
62		Οδήγηση μόνον εντός ακτίνας ... km από τον τόπο κατοικίας του κατόχου της άδειας ή μόνον εντός της πόλης/της περιφέρειας

63		Οδήγηση χωρίς συνεπιβάτες
64		Οδήγηση μόνον με μέγιστη ταχύτητα έως ... km/h
65		Οδήγηση επιτρεπόμενη μόνο συνοδεία κατόχου άδειας οδήγησης τουλάχιστον της ίδιας κατηγορίας, εκτός εάν ο όρος καλύπτεται από τον κωδικό 98.02
66		Χωρίς ρυμουλκούμενο
67		Απαγόρευση οδήγησης σε αυτοκινητόδρομο
68		Απαγόρευση κατανάλωσης αλκοόλ
69		Οδήγηση μόνον με οχήματα εξοπλισμένα με σύστημα ακινητοποίησης του οχήματος σε περίπτωση υψηλής αλκοολαιμίας του οδηγού σύμφωνα με το πρότυπο EN 50436. Η ένδειξη της ημερομηνίας λήξης είναι προαιρετική (π.χ. «69» ή «69(01.01.2016)»)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ ΘΕΜΑΤΑ

70		Ανταλλαγή της άδειας αριθ. ... που εκδόθηκε από ... (διακριτικό σήμα ΕΕ/ΟΗΕ για τρίτη χώρα: π.χ. «70.0123456789.NL»)
71		Αντίγραφο της άδειας αριθ. ... (διακριτικό σήμα ΕΕ/ΟΗΕ για τρίτη χώρα: π.χ. «71.987654321.HR»)
72		Ανταλλαγή της άδειας αριθ.... που εκδόθηκε από... (διακριτικό σήμα ΟΗΕ για τρίτη χώρα που υπόκειται σε εκτελεστική απόφαση δυνάμει του άρθρου 12 παράγραφος 7): π.χ. «72.0123456789.USA»)
73		Ισχύει για τα οχήματα της κατηγορίας Β μηχανοκίνητου τετράκυκλου τύπου (Β1)
78		Ισχύει για οχήματα με αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων

79		Ισχύει για τα οχήματα που διευκρινίζονται στο άρθρο 18 της παρούσας οδηγίας (υποχρεωτική η χρήση υποκωδικού)
	79.01.	Ισχύει για δίκυκλα οχήματα με ή χωρίς κάνιστρο
	79.02.	Ισχύει για τα τρίκυκλα ή ελαφρά τετράκυκλα τύπου οχήματα της κατηγορίας AM
	79.03.	Ισχύει για τα τρίκυκλα
	79.04.	Ισχύει για τα τρίκυκλα που έλκουν ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας έως 750 kg
	79.05.	Μοτοσυκλέτα της κατηγορίας A1 με λόγο ισχύος/βάρους άνω του 0,1 kW/kg
	79.06.	Όχημα της κατηγορίας BE, εφόσον η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του ρυμουλκούμενου υπερβαίνει τα 3 500 kg
80		Ισχύει για τους κατόχους άδειας οδήγησης οχήματος της κατηγορίας A του μηχανοκίνητου τρίκυκλου τύπου, ηλικίας κάτω των 24 ετών
81		Ισχύει για τους κατόχους άδειας οδήγησης οχήματος της κατηγορίας A δίκυκλου τύπου μοτοσυκλέτας, ηλικίας κάτω των 21 ετών
95		Οδηγός, κάτοχος ΠΕΙ, ο οποίος πληροί την υποχρέωση επαγγελματικής ικανότητας που προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2022/2561 έως τις ... (π.χ.: «95(01.01.2028)»)
96		Οχήματα της κατηγορίας B που έλκουν ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας άνω των 750 kg, εφόσον η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του συνδυασμού υπερβαίνει τα 3 500 kg αλλά όχι τα 4 250 kg
97		Δεν επιτρέπεται η οδήγηση οχήματος της κατηγορίας C1 το

		οποίο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 165/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ¹⁶ .
98		Κωδικοί που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς των άρθρων 14 και 15 (υποχρεωτική η χρήση υποκωδικού)
	98.01	Ο οδηγός θεωρείται νέος οδηγός και υπόκειται στους όρους της δοκιμαστικής περιόδου. Σε περίπτωση ανταλλαγής, ανανέωσης ή αντικατάστασης της άδειας, ο κωδικός συμπληρώνεται με την ημερομηνία λήξης της δοκιμαστικής περιόδου που καταγράφηκε αρχικά (για παράδειγμα 98.01.13.04.2028)
	98.02	Ο κάτοχος τηρεί τους όρους του καθεστώτος οδήγησης με συνοδό έως ότου συμπληρώσει την ηλικία των 18 ετών.
99		Κωδικός που χρησιμοποιείται για την οδήγηση μηχανοκίνητων τροχόσπιτων ή βαρέων ασθενοφόρων με άδεια κατηγορίας Β, εφόσον η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα υπερβαίνει τα 3 500 kg αλλά όχι τα 4 250 kg

Οι κωδικοί 100 και εξής είναι εθνικοί κωδικοί που ισχύουν μόνο για την οδήγηση στην επικράτεια του κράτους μέλους που εξέδωσε την άδεια οδήγησης.

¹⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 165/2014, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Φεβρουαρίου 2014, για τους ταχογράφους στον τομέα των οδικών μεταφορών, ο οποίος καταργεί τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85 του Συμβουλίου σχετικά με τη συσκευή ελέγχου στον τομέα των οδικών μεταφορών και τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 561/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την εναρμόνιση ορισμένων κοινωνικών διατάξεων στον τομέα των οδικών μεταφορών (ΕΕ L 060 της 28.2.2014, σ. 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΗΣΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ

Ι. ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι οι αιτούντες άδεια οδήγησης διαθέτουν τις αναγκαίες γνώσεις και δεξιότητες και επιδεικνύουν την απαιτούμενη συμπεριφορά για την οδήγηση μηχανοκίνητου οχήματος. Οι εξετάσεις προς τον σκοπό αυτόν συνίστανται σε:

- θεωρητική εξέταση·
- έπειτα από επιτυχή συμμετοχή στη θεωρητική εξέταση, εξέταση δεξιοτήτων και συμπεριφοράς.

Οι όροι υπό τους οποίους διεξάγονται οι εξετάσεις αυτές καθορίζονται κατωτέρω.

A. ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

1. Μορφή

Η μορφή εξέτασης που επιλέγεται εξασφαλίζει ότι ο αιτών έχει τις απαιτούμενες γνώσεις των θεμάτων που αναφέρονται στα σημεία 2, 3 και 4.

Κάθε αιτών άδεια οδήγησης μίας κατηγορίας οχήματος, ο οποίος έχει περάσει τη θεωρητική εξέταση για άδεια διαφορετικής κατηγορίας, μπορεί να απαλλάσσεται από τις κοινές διατάξεις που προβλέπονται στα σημεία 2, 3 και 4.

2. Περιεχόμενο της θεωρητικής εξέτασης για όλες τις κατηγορίες οχημάτων

Τίθενται ερωτήσεις για καθένα από τα θέματα που παρατίθενται κατωτέρω, το δε περιεχόμενο και η μορφή των ερωτήσεων επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια κάθε κράτους μέλους:

- (α) νομικές διατάξεις οδικής κυκλοφορίας:
 - ιδίως όσον αφορά τα οδικά σήματα, τη σήμανση και τη σηματοδότηση, την προτεραιότητα κυκλοφορίας και τα όρια ταχύτητας·
- (β) οδηγός:
 - βαθμός ετοιμότητας και στάση απέναντι στους άλλους χρήστες του οδικού δικτύου, καθώς και στους χρήστες μικροκινητικότητας·
 - γενική αντίληψη, συμπεριλαμβανομένης της αντίληψης του κινδύνου, κρίση και λήψη απόφασης, ειδικότερα χρόνος αντίδρασης, καθώς και μεταβολές στην οδηγική συμπεριφορά εξαιτίας της επήρειας αλκοόλ, ναρκωτικών και ιατρικών προϊόντων, διανοητική κατάσταση και κόπωση·

- (γ) οδός:
- οι πλέον σημαντικές αρχές για την τήρηση ασφαλούς απόστασης μεταξύ των οχημάτων, των αποστάσεων πέδησης και το κράτημα επί της οδού υπό ποικίλες καιρικές και οδικές συνθήκες·
 - παράγοντες κινδύνου κατά την οδήγηση σχετιζόμενοι με ποικίλες οδικές συνθήκες, συμπεριλαμβανομένων της αντίληψης και της πρόβλεψης κινδύνων, ιδίως όπως αυτές αλλάζουν αναλόγως των καιρικών συνθηκών και του χρόνου εντός της ημέρας ή της νύκτας·
 - χαρακτηριστικά των διαφόρων τύπων οδών και σχετικές απαιτήσεις σύμφωνα με τον νόμο·
 - ασφαλής οδήγηση μέσα σε οδικές σήραγγες·
- (δ) άλλοι χρήστες του οδικού δικτύου:
- ειδικοί παράγοντες κινδύνου σχετιζόμενοι με την έλλειψη πείρας άλλων χρηστών του οδικού δικτύου, ιδίως των ευάλωτων χρηστών του οδικού δικτύου οι οποίοι απολαμβάνουν μικρότερο βαθμό προστασίας στην κυκλοφορία σε σύγκριση με τους χρήστες αυτοκίνητων οχημάτων, όπως αυτοκίνητα, λεωφορεία και φορτηγά, και οι οποίοι είναι άμεσα εκτεθειμένοι στις δυνάμεις σύγκρουσης. Στην κατηγορία αυτή συγκαταλέγονται πεζοί, ποδηλάτες, χρήστες μηχανοκίνητων δίκυκλων οχημάτων, χρήστες ατομικών συσκευών κινητικότητας και άτομα με αναπηρία ή μειωμένη κινητικότητα και προσανατολισμό.
 - κίνδυνοι ενδεχόμενοι στην κίνηση και την οδήγηση διαφόρων τύπων οχημάτων και κίνδυνοι εξαιτίας των διαφορετικών πεδίων ορατότητας των οδηγών τους, συμπεριλαμβανομένων οχημάτων με προηγμένα συστήματα υποβοήθησης του οδηγού και άλλα αυτοματοποιημένα συστήματα·
- (ε) γενικοί κανόνες και ρυθμίσεις και άλλα θέματα:
- κανόνες σχετικά με τα διοικητικά έγγραφα που απαιτούνται για τη χρήση οχημάτων·
 - γενικοί κανόνες που προδιαγράφουν πώς πρέπει να συμπεριφερθεί ο οδηγός σε περίπτωση ατυχήματος (τοποθέτηση προειδοποιητικών διατάξεων και ενεργοποίηση του συναγερμού) και τα μέτρα που μπορεί να λάβει για να συνδράμει, εφόσον χρειάζεται, τα θύματα τροχαίου ατυχήματος·
 - παράγοντες ασφάλειας σχετικοί με το όχημα, το φορτίο και τα μεταφερόμενα άτομα·
 - γνώση πτυχών ασφάλειας που αφορούν οχήματα με εναλλακτικά καύσιμα·
- (στ) αναγκαίες προφυλάξεις κατά την αποβίβαση από το όχημα·
- (ζ) μηχανολογικές πτυχές που αφορούν την οδική ασφάλεια· μηχανολογικές πτυχές που αφορούν την οδική ασφάλεια· οι αιτούντες πρέπει να είναι ικανοί να ανιχνεύουν βλάβες, ιδίως στο σύστημα διεύθυνσης, ανάρτησης και πέδησης, τα ελαστικά, τους δείκτες φώτων και στο σύστημα διεύθυνσης, τους ανακλαστήρες, τα κάτοπτρα, τους εκτοξευτήρες ύδατος και τους υαλοκαθαριστήρες, το σύστημα εξάτμισης, τις ζώνες ασφαλείας και το ηχητικό όργανο·

- (η) εξοπλισμός ασφαλείας του οχήματος και ιδίως χρήση των ζωνών ασφαλείας, των προσκέφαλων, του εξοπλισμού ασφαλείας των παιδιών·
- (ηα) φόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων·
- (θ) κανόνες και πτυχές που αφορούν τη χρήση του οχήματος ως προς το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρικών οχημάτων: κατάλληλη χρήση ηχητικών οργάνων, μέτρια κατανάλωση καυσίμου/ενέργειας, περιορισμός των εκπομπών (εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, ατμοσφαιρικοί ρύποι, θόρυβος και μικροπλαστικά από τη φθορά ελαστικών και οδών κ.λπ.).
- (ι) πλεονεκτήματα, περιορισμοί και κίνδυνοι που συνδέονται με προηγμένα συστήματα υποβοήθησης του οδηγού και συστήματα αυτοματοποιημένης οδήγησης. Σημασία των διαφορών και της ασφαλούς χρήσης τους, καθώς και αλληλεπίδραση του οδηγού, υποχρεώσεις του οδηγού και τρόπος με τον οποίο τα συστήματα μπορούν να επηρεάσουν την επίγνωση και τη συμπεριφορά του οδηγού. Εδώ περιλαμβάνεται το πεδίο χρήσης των συστημάτων, η ύπαρξη αιτημάτων ανάληψης ελέγχου που παράγουν τα συστήματα και οι εναπομένουσες υποχρεώσεις του οδηγού κατά την ενεργοποίηση των συστημάτων.

Νέα αιτιολογική σκέψη 18α:

«(18α) Δεδομένης της αυξανόμενης διαθεσιμότητας και χρήσης προηγμένων συστημάτων υποβοήθησης του οδηγού και συστημάτων αυτοματοποιημένης οδήγησης, είναι αναγκαίο να συμπεριληφθούν απαιτήσεις σχετικά με τα συστήματα αυτά στις θεωρητικές εξετάσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο οδηγός διαθέτει γενικές γνώσεις σχετικά με τα πλεονεκτήματα, τους περιορισμούς και τους κινδύνους που συνδέονται με τα αυτοματοποιημένα συστήματα. Η εν λόγω απαίτηση γνώσεων καλύπτει, μεταξύ άλλων, το πεδίο χρήσης των συστημάτων αυτοματοποιημένης οδήγησης, την ύπαρξη αιτημάτων ανάληψης ελέγχου που παράγουν τα συστήματα αυτοματοποιημένης οδήγησης και τις εναπομένουσες υποχρεώσεις του οδηγού κατά την ενεργοποίηση των συστημάτων αυτοματοποιημένης οδήγησης».

3. Ειδικές διατάξεις σχετικά με τις κατηγορίες A1, A2 και A

Υποχρεωτικός έλεγχος γενικών γνώσεων σχετικά με:

- (α) τη χρήση προστατευτικής ένδυσης, όπως γάντια, μπότες, ρουχισμός και κράνος ασφαλείας·
- (β) την ορατότητα των μοτοσικλετιστών για τους άλλους χρήστες του οδικού δικτύου·
- (γ) παράγοντες κινδύνου σχετιζόμενους με τις διάφορες οδικές συνθήκες όπως αυτές ορίζονται ανωτέρω με ιδιαίτερη προσοχή στα ολισθηρά τμήματα όπως οι σχάρες ομβρίων υδάτων, η οδική σήμανση όπως οι διαγραμμίσεις και τα τόξα, οι τροχιές τραμ·
- (δ) μηχανολογικές πτυχές που αφορούν την οδική ασφάλεια όπως ορίζεται ανωτέρω με ιδιαίτερη προσοχή στον διακόπτη στάσης εκτάκτου ανάγκης, τη στάθμη λαδιού και τον μιάντα.

4. **Ειδικές διατάξεις για τις κατηγορίες C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E**

(1) Υποχρεωτικός έλεγχος γενικών γνώσεων σχετικά με:

- (α) τους κανόνες που διέπουν τις ώρες οδήγησης και τις περιόδους ανάπαυσης, όπως ορίζονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 561/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁷· τη χρήση της συσκευής ελέγχου όπως ορίζεται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 165/2014·
- (β) τους κανόνες σχετικά με το αντίστοιχο είδος μεταφοράς: εμπορευματικής ή επιβατικής·
- (γ) τα έγγραφα οχήματος και τα παραστατικά μεταφοράς που απαιτούνται για τις εθνικές και διεθνείς εμπορευματικές και επιβατικές μεταφορές·
- (δ) τον τρόπο συμπεριφοράς σε περίπτωση ατυχήματος· γνώση των μέτρων που πρέπει να ληφθούν μετά από ατύχημα ή παρεμφερές συμβάν, όπου συμπεριλαμβάνονται τα μέτρα έκτακτης ανάγκης όπως η εκκένωση επιβατών και οι βασικές γνώσεις παροχής πρώτων βοηθειών·
- (ε) προφυλάξεις κατά την αφαίρεση και αντικατάσταση τροχών·
- (στ) τους κανόνες σχετικά με τα βάρη και τις διαστάσεις· τους κανόνες για τις διατάξεις περιορισμού της ταχύτητας·
- (ζ) την παρεμπόδιση του πεδίου ορατότητας εξαιτίας των χαρακτηριστικών των οχημάτων·
- (η) την ανάγνωση οδικού χάρτη, οδικού σχεδίου, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των ηλεκτρονικών συστημάτων πλοήγησης (προαιρετικά)·
- (θ) παράγοντες ασφαλείας σχετιζόμενους με τη φόρτωση του οχήματος: έλεγχος του φορτίου (στοιβασία και πρόσδεση), δυσχέρειες αναλόγως των διαφόρων ειδών φορτίου (π.χ. υγρά, αναρτημένα φορτία,...), φόρτωση και εκφόρτωση εμπορευμάτων και χρήση του εξοπλισμού φόρτωσης (κατηγορίες C, CE, C1, C1E μόνο)·
- (ι) την ευθύνη του οδηγού όσον αφορά τη μεταφορά επιβατών· άνεση και ασφάλεια επιβατών· μεταφορά παιδιών· αναγκαίοι έλεγχοι πριν από την εκκίνηση· όλα τα είδη λεωφορείων πρέπει να αποτελούν μέρος της θεωρητικής εξέτασης (λεωφορεία και πούλμαν δημόσιας χρήσης, λεωφορεία ειδικών διαστάσεων,...) (κατηγορίες D, DE, D1, D1E μόνο).
- (ια) Τα κράτη μέλη μπορούν να απαλλάσσουν τους αιτούντες για άδεια οδήγησης οχήματος της κατηγορίας C1 ή C1E εκτός του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 165/2014 από την απόδειξη των γνώσεών τους στα θέματα των σημείων 4.1 στοιχείο α) έως 4.1 στοιχείο γ).

¹⁷ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 561/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, για την εναρμόνιση ορισμένων κοινωνικών διατάξεων στον τομέα των οδικών μεταφορών και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85 και (ΕΚ) αριθ. 2135/98 του Συμβουλίου καθώς και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3820/85 του Συμβουλίου (ΕΕ L 102 της 11.4.2006, σ. 1).

- (2) Υποχρεωτικός έλεγχος γενικών γνώσεων στις ακόλουθες πρόσθετες διατάξεις σχετικά με τις κατηγορίες C, CE, D, και DE:
- (α) βασικές αρχές κατασκευής και λειτουργίας: κινητήρων εσωτερικής καύσης, υγρών (π.χ. λάδι κινητήρα, ψυκτικό υγρό, υγρό υαλοκαθαριστήρα), του συστήματος καυσίμων, του ηλεκτρικού συστήματος, του συστήματος ανάφλεξης, του συστήματος μετάδοσης της κίνησης (συμπλέκτης, κιβώτιο ταχυτήτων, κ.λπ.)·
 - (β) λίπανση και αντιψυκτική προστασία·
 - (γ) βασικές αρχές κατασκευής, τοποθέτησης, ορθής χρήσης και φροντίδας ελαστικών·
 - (δ) βασικές αρχές σχετικά με τα είδη, τη λειτουργία, τα κύρια μέρη, τη σύνδεση, τη χρήση και καθημερινή συντήρηση των εξαρτημάτων πέδησης και των χειριστηρίων ταχύτητας, καθώς και τη χρήση συστήματος αντιεμπλοκής των τροχών·
 - (ε) βασικές αρχές σχετικά με τα είδη, τη λειτουργία, τα κύρια μέρη, τη σύνδεση, τη χρήση και καθημερινή συντήρηση των συστημάτων ζεύξης (μόνο για τις κατηγορίες CE, DE)·
 - (στ) μέθοδοι εντοπισμού των αιτιών μηχανικών βλαβών·
 - (ζ) προληπτική συντήρηση οχημάτων και αναγκαίες μικροεπισκευές·
 - (η) ευθύνη του οδηγού όσον αφορά την παραλαβή, μεταφορά και παράδοση εμπορευμάτων κατά τους συμφωνημένους όρους (μόνο για τις κατηγορίες C, CE).

B. ΕΞΕΤΑΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

5. Το όχημα και ο εξοπλισμός του

(1) Μετάδοση της κίνησης οχήματος

- (α) Η οδήγηση οχήματος με χειροκίνητη μετάδοση της κίνησης υπόκειται στην επιτυχή εξέταση δεξιοτήτων και συμπεριφοράς σε όχημα με χειροκίνητη μετάδοση της κίνησης.

Ως «όχημα με χειροκίνητη μετάδοση της κίνησης» νοείται όχημα στο οποίο υπάρχει ποδόπληκτρος συμπλέκτης (ή χειροκίνητος μοχλός για τις κατηγορίες A, A2 και A1) και το οποίο πρέπει να χειρίζεται ο οδηγός κατά την εκκίνηση ή τη στάση του οχήματος ή κατά την αλλαγή ταχύτητας.

- (β) Τα οχήματα που δεν πληρούν τα κριτήρια του σημείου 5.1 στοιχείο α) θεωρείται ότι έχουν αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων.

Με την επιφύλαξη του σημείου 5.1 στοιχείο γ), εφόσον ο αιτών υποβάλλεται σε εξέταση δεξιοτήτων και συμπεριφοράς σε όχημα με αυτόματη μετάδοση της κίνησης, το γεγονός αυτό καταγράφεται σε κάθε άδεια που εκδίδεται με βάση την εν λόγω εξέταση και αναγράφεται ο σχετικός ενωσιακός κωδικός που προβλέπεται στο παράρτημα I μέρος E. Οι άδειες που φέρουν τη σχετική μνεία χρησιμοποιούνται μόνο για την οδήγηση οχημάτων με αυτόματη μετάδοση της κίνησης.

Ο ενωσιακός κωδικός που περιγράφεται στο πρώτο εδάφιο δεν καταγράφεται σε άδεια οδήγησης της κατηγορίας A1, A2, A, B1 ή B, ή στη συνέχεια αφαιρείται από αυτή, εάν ο αιτών ή κάτοχός της υποβληθεί επιτυχώς σε εξειδικευμένη εξέταση δεξιοτήτων και συμπεριφοράς ή ολοκληρώσει εξειδικευμένη εκπαίδευση, η οποία μπορεί να λάβει χώρα πριν από ή μετά την εξέταση δεξιοτήτων και συμπεριφοράς σε όχημα με αυτόματη μετάδοση.

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου:

- i) για την έγκριση και επίβλεψη της εξειδικευμένης εκπαίδευσης· ή,
- ii) για τη διοργάνωση της εξειδικευμένης εξέτασης δεξιοτήτων και συμπεριφοράς.

Τα οχήματα που χρησιμοποιούνται για την εκπαίδευση ή την εξέταση κατά το παρόν σημείο διαθέτουν χειροκίνητη μετάδοση της κίνησης και εμπίπτουν στην κατηγορία άδειας οδήγησης για την οποία έχουν υποβάλει αίτηση οι συμμετέχοντες.

Η διάρκεια της εξέτασης δεξιοτήτων και συμπεριφοράς και η διανύμενη απόσταση πρέπει να είναι επαρκείς για την αξιολόγηση των δεξιοτήτων και της συμπεριφοράς όπως καθορίζονται στο σημείο 6 ή 7 του παρόντος παραρτήματος, με ιδιαίτερη έμφαση στον χειρισμό του συστήματος μετάδοσης της κίνησης του οχήματος.

Η εκπαίδευση περιλαμβάνει όλες τις πτυχές που καλύπτονται στο σημείο 6 ή 7 του παρόντος παραρτήματος, με ιδιαίτερη έμφαση στον χειρισμό του συστήματος μετάδοσης της κίνησης του οχήματος. Κάθε συμμετέχων εκτελεί τα πρακτικά μέρη της εκπαίδευσης και επιδεικνύει τις δεξιότητες και τη συμπεριφορά του σε δημόσιους δρόμους. Η διάρκεια της εξέτασης είναι τουλάχιστον 7 ώρες.

- (γ) Ειδικές διατάξεις για τα οχήματα των κατηγοριών BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 και D1E

Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι για τα οχήματα με αυτόματη μετάδοση της κίνησης δεν σημειώνεται περιορισμός στην άδεια οδήγησης οχήματος των κατηγοριών BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 ή D1E κατά το σημείο 5.1 στοιχείο α), εφόσον ο αιτών είναι ήδη κάτοχος άδειας οδήγησης χωρίς τον περιορισμό που προβλέπεται στο σημείο β) σε τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες κατηγορίες: B, BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 ή D1E, και έχει εκτελέσει τις ενέργειες που περιγράφονται στο σημείο 8.4 κατά τη διάρκεια της εξέτασης δεξιοτήτων και συμπεριφοράς.

- (2) Τα οχήματα που χρησιμοποιούνται στις εξετάσεις δεξιοτήτων και συμπεριφοράς είναι σύμφωνα με τα ελάχιστα κριτήρια που καθορίζονται κατωτέρω. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν διατάξεις με πιο αυστηρά κριτήρια ή να προσθέσουν και άλλα. Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν για τα οχήματα της κατηγορίας A1, A2 και A, τα οποία χρησιμοποιούνται στην εξέταση δεξιοτήτων και συμπεριφοράς, ανοχή 5 cm³ κάτω του απαιτούμενου ελάχιστου κυλινδρισμού.

(α) Κατηγορία A1:

Μοτοσικλέτα της κατηγορίας A1 χωρίς καλάθι, ονομαστικής ισχύος έως 11 kW και ισχύος ανά μονάδα βάρους έως 0,1 kW/kg, και ικανή να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h.

Εάν η μοτοσικλέτα είναι εξοπλισμένη με κινητήρα εσωτερικής καύσης, ο κυλινδρισμός του κινητήρα πρέπει να είναι τουλάχιστον 120 cm³.

Εάν η μοτοσικλέτα είναι εξοπλισμένη με ηλεκτρικό κινητήρα, η ισχύς ανά μονάδα βάρους του οχήματος πρέπει να είναι τουλάχιστον 0,08 kW/kg.

(β) Κατηγορία A2:

Μοτοσικλέτα χωρίς καλάθι, ονομαστικής ισχύος τουλάχιστον 20 kW και έως 35 kW και με ισχύ ανά μονάδα βάρους έως 0,2 kW/kg.

Εάν η μοτοσικλέτα είναι εξοπλισμένη με κινητήρα εσωτερικής καύσης, ο κυβισμός του κινητήρα πρέπει να είναι τουλάχιστον 250 cm³.

Εάν η μοτοσικλέτα είναι εξοπλισμένη με ηλεκτρικό κινητήρα, η ισχύς ανά μονάδα βάρους του οχήματος πρέπει να είναι τουλάχιστον 0,15 kW/kg.

(γ) κατηγορία A:

Μοτοσικλέτα χωρίς καλάθι, της οποίας η μάζα άνευ φορτίου είναι μεγαλύτερη των 180 kg, ονομαστικής ισχύος τουλάχιστον 50 kW. Τα κράτη μέλη μπορούν να δέχονται ανοχή 5 kg κάτω της απαιτούμενης ελάχιστης μάζας.

Εάν η μοτοσικλέτα είναι εξοπλισμένη με κινητήρα εσωτερικής καύσης, ο κυβισμός του κινητήρα πρέπει να είναι τουλάχιστον 600 cm³.

Εάν η μοτοσικλέτα είναι εξοπλισμένη με ηλεκτρικό κινητήρα, η ισχύς ανά μονάδα βάρους του οχήματος πρέπει να είναι τουλάχιστον 0,25 kW/kg.

(δ) Κατηγορία B:

Τετράτροχο όχημα της κατηγορίας B ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 100 km/h.

(ε) Κατηγορία BE:

Συνδυασμός αποτελούμενος από όχημα εξέτασης της κατηγορίας B και ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 1 000 kg ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 100 km/h, το οποίο δεν εντάσσεται στην κατηγορία B· το διαμέρισμα φορτίου του ρυμουλκούμενου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του αυτοκίνητου οχήματος· το κλειστό αμάξωμα μπορεί επίσης να είναι ελαφρώς στενότερο από το αυτοκίνητο όχημα, υπό την προϋπόθεση ότι η θέα προς τα όπισθεν να είναι δυνατή μόνο με τη χρήση των εξωτερικών κατόπτρων οδήγησης του αυτοκίνητου οχήματος· το ρυμουλκούμενο έχει συνολική πραγματική μάζα τουλάχιστον 800 kg·

(στ) Κατηγορία B1:

- i) Μηχανοκίνητο τετράκυκλο ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 60 km/h· ή
- ii) εάν η άδεια οδήγησης επιτρέπει την οδήγηση οχημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ), το όχημα που χρησιμοποιείται στις εξετάσεις δεξιοτήτων και συμπεριφοράς πληροί τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην εν λόγω παράγραφο.

(ζ) Κατηγορία C:

Όχημα της κατηγορίας C μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 12 000 kg, μήκους τουλάχιστον 8 m, πλάτους τουλάχιστον 2,40 m και ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· εξοπλισμένο με σύστημα αντιεμπλοκής των τροχών και συσκευή ελέγχου όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 165/2014· το διαμέρισμα φορτίου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του θαλάμου. το όχημα έχει συνολική πραγματική μάζα τουλάχιστον 10 000 kg·

(η) Κατηγορία CE:

Είτε αρθρωτό όχημα, είτε συνδυασμός οχήματος εξέτασης στην κατηγορία C και ρυμουλκούμενου τουλάχιστον 7,5 m μήκους· τόσο το αρθρωτό όχημα όσο και ο συνδυασμός έχουν μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα τουλάχιστον 20 000 kg, μήκος τουλάχιστον 14 m και πλάτος τουλάχιστον 2,40 m, είναι δε ικανά να αναπτύσσουν ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h και είναι εξοπλισμένα με σύστημα αντιεμπλοκής των τροχών και συσκευή ελέγχου όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 165/2014· το διαμέρισμα φορτίου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του θαλάμου· τόσο το αρθρωτό όχημα όσο και ο συνδυασμός έχουν πραγματική συνολική μάζα τουλάχιστον 15 000 kg·

(θ) Κατηγορία C1:

Όχημα της κατηγορίας C1 με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα τουλάχιστον 4 000 kg με ελάχιστο μήκος 5 m και ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· εξοπλισμένο με σύστημα αντιεμπλοκής των τροχών και συσκευή ελέγχου όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 165/2014. το διαμέρισμα φορτίου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του θαλάμου.

Όταν το εξεταζόμενο πρόσωπο δεν πρόκειται να υποβληθεί σε δοκιμασία της ικανότητάς του να χρησιμοποιεί συσκευή ελέγχου, το όχημα δεν χρειάζεται να είναι εξοπλισμένο με συσκευή ελέγχου.

(ι) Κατηγορία C1E:

Συνδυασμός αποτελούμενος από όχημα εξέτασης της κατηγορίας C1 και ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 1 250 kg· ο συνδυασμός έχει μήκος τουλάχιστον 8 m και είναι ικανός να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· το διαμέρισμα φορτίου του ρυμουλκούμενου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του θαλάμου· το κλειστό αμάξωμα μπορεί επίσης να είναι ελαφρώς στενότερο από τον θάλαμο, υπό την προϋπόθεση ότι η θέα προς τα όπισθεν να είναι δυνατή μόνο με τη χρήση των εξωτερικών κατόπτρων οδήγησης του αυτοκίνητου οχήματος· το ρυμουλκούμενο έχει συνολική πραγματική μάζα τουλάχιστον 800 kg·

(ια) Κατηγορία D:

Όχημα της κατηγορίας D μήκους τουλάχιστον 10 m, πλάτους τουλάχιστον 2,40 m και ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· εξοπλισμένο με σύστημα αντιεμπλοκής των τροχών και συσκευή ελέγχου όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 165/2014.

(ια) Κατηγορία DE:

Συνδυασμός αποτελούμενος από όχημα εξέτασης της κατηγορίας D και ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 1 250 kg, πλάτους τουλάχιστον 2,40 m, ικανός να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· το διαμέρισμα φορτίου του ρυμουλκούμενου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα το οποίο έχει τουλάχιστον 2 m πλάτος και 2 m ύψος· το ρυμουλκούμενο έχει συνολική πραγματική μάζα τουλάχιστον 800 kg·

(ιβ) Κατηγορία D1:

Όχημα της κατηγορίας D1 μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 4 000 kg με ελάχιστο μήκος 5 m και ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· εξοπλισμένο με σύστημα αντιμεπλοκής των τροχών και συσκευή ελέγχου όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 165/2014.

(ιγ) Κατηγορία D1E:

Συνδυασμός αποτελούμενος από όχημα εξέτασης της κατηγορίας D1 και ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 1 250 kg και ικανός να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· το διαμέρισμα φορτίου του ρυμουλκούμενου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα το οποίο έχει τουλάχιστον 2 m πλάτος και 2 m ύψος· το ρυμουλκούμενο έχει συνολική πραγματική μάζα τουλάχιστον 800 kg·

6. Εξέταση δεξιοτήτων και συμπεριφοράς για τις κατηγορίες A1, A2 και A

(1) Προετοιμασία και τεχνικός έλεγχος του οχήματος για την οδική ασφάλεια

Οι αιτούντες αποδεικνύουν ότι είναι ικανοί να προετοιμάζονται για να οδηγούν με ασφάλεια εκπληρώνοντας τις ακόλουθες απαιτήσεις:

- (α) κατάλληλη τοποθέτηση προστατευτικής ένδυσης, όπως γάντια, μπότες, ρουχισμός και κράνος ασφαλείας·
- (β) διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων της κατάστασης των ελαστικών, των πεδών, του συστήματος διεύθυνσης, του διακόπτη στάθμευσης έκτακτης ανάγκης (εφόσον μπορεί να χρησιμοποιηθεί), του ιμάντα, της στάθμης λαδιού, των φώτων, των ανακλαστήρων, των δεικτών κατεύθυνσης και του ηχητικού οργάνου.

(2) Εξέταση ειδικών ελιγμών σημαντικών για την οδική ασφάλεια:

- (α) εκκίνηση, ακινητοποίηση και κίνηση της μοτοσικλέτας χωρίς τη βοήθεια του κινητήρα με βάδισμα δίπλα στο όχημα·
- (β) στάθμευση της μοτοσικλέτας στο πόδι της·

- (γ) πρέπει να εκτελούνται με αργή ταχύτητα τουλάχιστον δύο ελιγμοί, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται και ο ελιγμός τύπου slalom· με τον τρόπο αυτόν δίνεται η δυνατότητα αξιολόγησης της ικανότητας χειρισμού του πεντάλ επιτάχυνσης, της πέδησης, της ισορροπίας, της κατεύθυνσης του βλέμματος και της θέσης της μοτοσικλέτας και της θέσης των ποδιών στα υποπόδια· Εάν η δοκιμή πραγματοποιείται σε μοτοσικλέτα με χειροκίνητο κιβώτιο ταχυτήτων, πρέπει να συνδυάζεται με χειρισμό του συμπλέκτη.
- (δ) πρέπει να εκτελούνται με μεγαλύτερη ταχύτητα τουλάχιστον δύο ελιγμοί, από τους οποίους ένας τουλάχιστον με ελάχιστη ταχύτητα 30 km/h και ένας με αποφυγή εμποδίου με ελάχιστη ταχύτητα 50 km/h· με τον τρόπο αυτόν δίνεται η δυνατότητα αξιολόγησης της θέσης του οδηγού επί της μοτοσικλέτας, της κατεύθυνσης του βλέμματος, της ισορροπίας και της τεχνικής διεύθυνσης· Εάν η δοκιμή πραγματοποιείται σε μοτοσικλέτα με χειροκίνητη μετάδοση της κίνησης, ένας ελιγμός πρέπει να εκτελείται με τη δεύτερη ή τρίτη ταχύτητα· αυτό επιτρέπει την αξιολόγηση της ικανότητας στην τεχνική αλλαγή των ταχυτήτων·
- (ε) πέδηση: εκτελούνται τουλάχιστον δύο ασκήσεις πέδησης στις οποίες περιλαμβάνεται η πέδηση έκτακτης ανάγκης με ελάχιστη ταχύτητα 50 km/h· με τον τρόπο αυτόν δίνεται η δυνατότητα αξιολόγησης της ικανότητας χειρισμού της εμπρόσθιας και πίσω πέδης, της κατεύθυνσης του βλέμματος και της θέσης του οδηγού επί της μοτοσικλέτας.

(3) Συμπεριφορά κατά την κυκλοφορία

Οι αιτούντες επιτελούν τις ακόλουθες ενέργειες υπό φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας, με πλήρη ασφάλεια και λαμβάνοντας όλες τις αναγκαίες προφυλάξεις:

- (α) εκκίνηση: από θέση στάθμευσης, μετά από στάση κατά την κυκλοφορία· κατά την έξοδο από δευτερεύοντα δρόμο·
- (β) οδήγηση σε ευθεία οδό· συμπεριφορά απέναντι στα οχήματα του αντίθετου ρεύματος, ακόμη και σε περιορισμένο χώρο·
- (γ) οδήγηση επί καμπύλης οδού·
- (δ) διασταυρώσεις: προσέγγιση και διέλευση από συμβολές δρόμων και κόμβους·
- (ε) αλλαγή κατεύθυνσης: αριστερή και δεξιά στροφή· αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας·
- (στ) προσέγγιση/έξοδος από αυτοκινητοδρόμους ή παρεμφερείς δρόμους (εφόσον υπάρχουν): είσοδος από την λωρίδα επιτάχυνση· έξοδος από τη λωρίδα επιβράδυνσης·
- (ζ) προσπέραση/διέλευση: προσπέραση άλλων οχημάτων (εφόσον είναι δυνατόν)· οδήγηση κατά μήκος εμποδίων π.χ. σταθμευμένων αυτοκινήτων· προσπέραση του οδηγούμενου οχήματος από άλλα οχήματα (κατά περίπτωση)·
- (η) ειδικά οδικά χαρακτηριστικά (εφόσον υπάρχουν): ισόπεδοι κυκλικοί κόμβοι· διέλευση ισόπεδης σιδηροδρομικής διάβασης· στάσεις τραμ/λεωφορείων· διαβάσεις πεζών· οδήγηση σε απότομη ανωφέρεια/κατωφέρεια· σήραγγες·

- (θ) αντίδραση σε επικίνδυνες καταστάσεις και πρόβλεψη επικίνδυνων καταστάσεων κατά παρέκκλιση από την υποχρέωση εκτέλεσης των ενεργειών υπό κανονικές συνθήκες κυκλοφορίας, οι ενέργειες εκτελούνται μόνο σε περίπτωση τυχαίας εμφάνισης της επικίνδυνης κατάστασης· εναλλακτικά, μπορούν να χρησιμοποιηθούν προσομοιωτές για τον έλεγχο των εν λόγω δεξιοτήτων·
- (ι) αναγκαίες προφυλάξεις κατά την αποβίβαση από το όχημα.

7. **Εξέταση δεξιοτήτων και συμπεριφοράς για τις κατηγορίες B, B1 και BE**

(1) Προετοιμασία και τεχνικός έλεγχος του οχήματος για την οδική ασφάλεια

Οι αιτούντες αποδεικνύουν ότι είναι ικανοί να προετοιμάζονται να οδηγούν με ασφάλεια ικανοποιώντας τις ακόλουθες απαιτήσεις:

- (α) προσαρμογή του καθίσματος για να επιτευχθεί η ορθή θέση καθημένου·
- (β) προσαρμογή κατόπτρων, τοποθέτηση ζωνών ασφαλείας και προσκέφαλων, εφόσον διατίθενται·
- (γ) έλεγχος ορθής ασφάλισης των θυρών·
- (δ) διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων της κατάστασης των ελαστικών, του συστήματος διεύθυνσης, των πεδών, των υγρών (π.χ. λάδι κινητήρα, ψυκτικού, υγρού υαλοκαθαριστήρα), των φώτων, των ανακλαστήρων, των δεικτών κατεύθυνσης και του ηχητικού οργάνου·
- (ε) έλεγχος των παραγόντων ασφαλείας που συνδέονται με την φόρτωση του οχήματος: αμάξωμα, ελάσματα, θύρες του διαμερίσματος φορτίου, μανδάλωση του θαλάμου, τρόπος φόρτωσης στερέωση φορτίου (κατηγορία BE μόνο)·
- (στ) έλεγχος του μηχανισμού ζεύξης και της πέδης και των ηλεκτρολογικών συνδέσεων (κατηγορία BE μόνο).

(2) Κατηγορίες B και B1: εξέταση ειδικών ελιγμών σημαντικών για την οδική ασφάλεια:

Ελέγχεται μία επιλογή από τους ελιγμούς που ακολουθούν (τουλάχιστον δύο ελιγμοί για τα τέσσερα σημεία, συμπεριλαμβανομένου ενός με οπισθοπορεία):

- (α) οπισθοπορεία σε ευθεία γραμμή ή οπισθοπορεία με στροφή δεξιά ή αριστερά διατηρούμενης ταυτόχρονα της ορθής λωρίδας κυκλοφορίας·
- (β) στροφή του οχήματος για να έλθει κατά μέτωπο προς το αντίθετο ρεύμα, με χρήση των εμπρός και όπισθεν ταχυτήτων·
- (γ) στάθμευση του οχήματος και εγκατάλειψη του χώρου στάθμευσης (παράλληλα, πλάγια ή δεξιά, εμπρός ή όπισθεν, σε επίπεδο χώρο, σε ανωφέρεια ή κατωφέρεια)·
- (δ) κατάλληλη πέδηση μπροστά από σήμα stop· η εκτέλεση πάντως ακινητοποίησης έκτακτης ανάγκης είναι προαιρετική.

- (3) Κατηγορία ΒΕ — εξέταση ειδικών ελιγμών σημαντικών για την οδική ασφάλεια:
- (α) αποσύνδεση ρυμουλκούμενου από αυτοκίνητο όχημα και επανασύνδεσή του με αυτό· ο ελιγμός πρέπει να αρχίζει με το όχημα παρακείμενο στο ρυμουλκούμενό του (για παράδειγμα όχι στην ίδια ευθεία)·
 - (β) οπισθοπορεία σε καμπύλη, η γραμμή της οποίας επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών·
 - (γ) Ασφαλής στάθμευση για φόρτωση/εκφόρτωση.
- (4) Συμπεριφορά κατά την κυκλοφορία

Οι αιτούντες επιτελούν τις ακόλουθες ενέργειες υπό φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας, με πλήρη ασφάλεια και λαμβάνοντας όλες τις αναγκαίες προφυλάξεις:

- (α) εκκίνηση: από χώρο στάθμευσης, μετά από στάση κατά την κυκλοφορία· κατά την έξοδο από δευτερεύοντα δρόμο·
- (β) οδήγηση σε ευθεία οδό· συμπεριφορά απέναντι στα οχήματα του αντίθετου ρεύματος, ακόμη και σε περιορισμένο χώρο·
- (γ) οδήγηση σε καμπύλη·
- (δ) διασταυρώσεις: προσέγγιση και διέλευση από συμβολές δρόμων και κόμβους·
- (ε) αλλαγή κατεύθυνσης: αριστερή και δεξιά στροφή· αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας·
- (στ) προσέγγιση/έξοδος από αυτοκινητοδρόμους ή παρεμφερείς δρόμους (εφόσον υπάρχουν): είσοδος από την λωρίδα επιτάχυνση· έξοδος από τη λωρίδα επιβράδυνσης·
- (ζ) προσπέραση/διέλευση: προσπέραση άλλων οχημάτων (εφόσον είναι δυνατόν)· οδήγηση κατά μήκος εμποδίων π.χ. σταθμευμένα αυτοκίνητα· προσπέραση του οδηγούμενου οχήματος από άλλα οχήματα (κατά περίπτωση)·
- (η) ειδικά οδικά χαρακτηριστικά (εφόσον υπάρχουν): ισόπεδοι κυκλικοί κόμβοι· διέλευση ισόπεδης σιδηροδρομικής διάβασης· στάσεις τραμ/λεωφορείων· διαβάσεις πεζών· οδήγηση σε απότομη ανωφέρεια/κατωφέρεια· σήραγγες·
- (θ) λήψη των αναγκαίων προφυλάξεων κατά την αποβίβαση από το όχημα·
- (ι) αντίδραση σε επικίνδυνες καταστάσεις και πρόβλεψη επικίνδυνων καταστάσεων· κατά παρέκκλιση από την υποχρέωση εκτέλεσης των ενεργειών υπό κανονικές συνθήκες κυκλοφορίας, οι ενέργειες εκτελούνται μόνο σε περίπτωση τυχαίας εμφάνισης της επικίνδυνης κατάστασης· εναλλακτικά, μπορούν να χρησιμοποιηθούν προσομοιωτές για τον έλεγχο των εν λόγω δεξιοτήτων.

8. **Εξέταση δεξιοτήτων και συμπεριφοράς για τις κατηγορίες C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 και D1E**

(1) Προετοιμασία και τεχνικός έλεγχος του οχήματος για την οδική ασφάλεια

Οι αιτούντες αποδεικνύουν ότι είναι ικανοί να προετοιμάζονται να οδηγούν με ασφάλεια ικανοποιώντας τις ακόλουθες απαιτήσεις:

- (α) προσαρμογή του καθίσματος για να επιτευχθεί η ορθή θέση καθημένου·
- (β) προσαρμογή κατόπτρων, τοποθέτηση ζωνών ασφαλείας και προσκέφαλων, εφόσον διατίθενται·
- (γ) εκτέλεση δειγματοληπτικών ελέγχων της κατάστασης των ελαστικών, του συστήματος διεύθυνσης, των πεδών, των φώτων, των ανακλαστήρων, των δεικτών κατεύθυνσης και του ηχητικού οργάνου·
- (δ) έλεγχος των υποβοηθούμενων συστημάτων πέδησης και διεύθυνσης· έλεγχος της κατάστασης των τροχών, των κοχλιών, των λασπωτήρων, του εμπρόσθιου υαλοπίνακα, των παραθύρων και των υαλοκαθαριστήρων, των υγρών (π.χ. λάδι μηχανής, ψυκτικό, υγρό υαλοκαθαριστήρων)· έλεγχος και χρήση των χειριστηρίων, καθώς και της συσκευής ελέγχου όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 165/2014. Η εν λόγω τελευταία απαίτηση δεν εφαρμόζεται σε αιτούντες άδεια οδήγησης οχήματος της κατηγορίας C1 ή C1E που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού·
- (ε) έλεγχος της πίεσης του αέρα, των δεξαμενών αέρα και της ανάρτησης·
- (στ) έλεγχος των παραγόντων ασφαλείας που συνδέονται με τη φόρτωση του οχήματος: αμάξωμα, ελάσματα, θύρες διαμερίσματος φορτίου, μηχανισμός φόρτωσης (αν υπάρχει), ασφάλιση του θαλάμου (εάν υπάρχει), τρόπος φόρτωσης, στερέωση φορτίου (κατηγορίες C, CE, C1, C1E μόνο)·
- (ζ) έλεγχος του μηχανισμού ζεύξης και της πέδης και των ηλεκτρολογικών συνδέσεων (κατηγορίες CE, C1E, DE, D1E μόνο)·
- (η) ικανότητα λήψης ειδικών μέτρων ασφαλείας στο όχημα· έλεγχος αμαξώματος, θυρών, εξόδων κινδύνου, εξοπλισμού πρώτων βοηθειών, πυροσβεστήρων και άλλων εξοπλισμών ασφαλείας (κατηγορίες D, DE, D1, D1E μόνο)·
- (θ) ανάγνωση οδικού χάρτη, οδικού σχεδίου, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των ηλεκτρονικών συστημάτων πλοήγησης (προαιρετικά)·

1α) Οδήγηση του ρυμουλκού οχήματος χωρίς ρυμουλκούμενο (μόνο C1E, CE, D1E και DE)

Εάν ο οδηγός δεν έχει ήδη το δικαίωμα να οδηγεί τα οχήματα των κατηγοριών C1, C, D1 και D, αντίστοιχα, πρέπει να διασφαλίζεται η ικανότητα οδήγησης του ρυμουλκού οχήματος πριν από την οδήγηση σε κυκλοφορία με συνδεδεμένο ρυμουλκούμενο.

- (2) Εξέταση ειδικών ελιγμών σημαντικών για την οδική ασφάλεια:
- (α) αποσύνδεση ρυμουλκούμενου από αυτοκίνητο όχημα και επανασύνδεσή του με αυτό· ο ελιγμός πρέπει να αρχίζει με το όχημα παρακείμενο στο ρυμουλκούμενό του (για παράδειγμα όχι στην ίδια ευθεία) (κατηγορίες CE, C1E, DE, D1E μόνο)·
 - (β) οπισθοπορεία σε καμπύλη, η γραμμή της οποίας επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών·
 - (γ) ασφαλής στάθμευση για φόρτωση/εκφόρτωση σε κεκλιμένο επίπεδο/εξέδρα ή παρόμοια εγκατάσταση (κατηγορίες C, CE, C1, C1E μόνο)·
 - (δ) στάθμευση για την ασφαλή επιβίβαση και αποβίβαση επιβατών λεωφορείου (κατηγορίες D, DE, D1, D1E μόνο).

(3) Συμπεριφορά κατά την κυκλοφορία

Οι αιτούντες επιτελούν τις ακόλουθες ενέργειες υπό φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας, με πλήρη ασφάλεια και λαμβάνοντας όλες τις αναγκαίες προφυλάξεις:

- (α) εκκίνηση: από χώρο στάθμευσης, μετά από στάση κατά την κυκλοφορία· κατά την έξοδο από δευτερεύοντα δρόμο·
- (β) οδήγηση σε ευθεία οδό· συμπεριφορά απέναντι στα οχήματα του αντίθετου ρεύματος, ακόμη και σε περιορισμένο χώρο·
- (γ) οδήγηση σε καμπύλη·
- (δ) διασταυρώσεις: προσέγγιση και διέλευση από συμβολές δρόμων και κόμβους·
- (ε) αλλαγή κατεύθυνσης: αριστερή και δεξιά στροφή· αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας·
- (στ) προσέγγιση/έξοδος από αυτοκινητοδρόμους ή παρεμφερείς δρόμους (εφόσον υπάρχουν): είσοδος από την λωρίδα επιτάχυνση· έξοδος από τη λωρίδα επιβράδυνσης·
- (ζ) προσπέραση/διέλευση: προσπέραση άλλων οχημάτων (εφόσον είναι δυνατόν)· οδήγηση κατά μήκος εμποδίων π.χ. σταθμευμένα αυτοκίνητα· προσπέραση του οδηγούμενου οχήματος από άλλα οχήματα (κατά περίπτωση)·
- (η) ειδικά οδικά χαρακτηριστικά (εφόσον υπάρχουν): ισόπεδοι κυκλικοί κόμβοι· διέλευση ισόπεδης σιδηροδρομικής διάβασης· στάσεις τραμ/λεωφορείων· διαβάσεις πεζών· οδήγηση σε απότομη ανωφέρεια/κατωφέρεια· σήραγγες·
- (θ) λήψη των αναγκαίων προφυλάξεων κατά την αποβίβαση από το όχημα·
- (ι) αντίδραση σε επικίνδυνες καταστάσεις και πρόβλεψη επικίνδυνων καταστάσεων· κατά παρέκκλιση από την υποχρέωση εκτέλεσης των ενεργειών υπό κανονικές συνθήκες κυκλοφορίας, οι ενέργειες εκτελούνται μόνο σε περίπτωση τυχαίας εμφάνισης της επικίνδυνης κατάστασης· εναλλακτικά, μπορούν να χρησιμοποιηθούν προσομοιωτές για τον έλεγχο των εν λόγω δεξιοτήτων.

(4) Ασφαλής και ενεργειακά αποδοτική οδήγηση:

Οδήγηση κατά τρόπο ασφαλή που μειώνει την κατανάλωση καυσίμου/ενέργειας και τις εκπομπές κατά την επιτάχυνση, την επιβράδυνση, σε ανωφέρεια και κατωφέρεια. [...]

9. Βαθμολόγηση της εξέτασης δεξιοτήτων και συμπεριφοράς

- (1) Για κάθε μία από τις προαναφερθείσες καταστάσεις οδήγησης στα σημεία 6, 7 και 8, η αξιολόγηση αντανακλά το βαθμό άνεσης με τον οποίο ο αιτών χειρίζεται τα χειριστήρια του οχήματος και την ικανότητα που επέδειξε κατά την οδήγηση στην κυκλοφορία με πλήρη ασφάλεια. Ο εξεταστής οφείλει να αισθάνεται ασφαλής καθόλη τη διάρκεια της εξέτασης. Τα σφάλματα οδήγησης ή η επικίνδυνη συμπεριφορά που θέτει αμέσως σε κίνδυνο την ασφάλεια του οχήματος εξέτασης, τους επιβάτες του ή άλλους χρήστες του οδικού δικτύου κυρώνονται με αποτυχία του εξεταζόμενου, είτε πρέπει είτε δεν πρέπει να παρέμβει ο εξεταστής ή ο συνοδός. Παρόλα αυτά, ο εξεταστής είναι ελεύθερος να αποφασίσει κατά πόσον η εξέταση δεξιοτήτων και συμπεριφοράς πρέπει να ολοκληρωθεί ή όχι.

Οι εξεταστές είναι εκπαιδευμένοι ούτως ώστε να αξιολογούν ορθά την ικανότητα ασφαλούς οδήγησης των αιτούντων. Το έργο των εξεταστών παρακολουθείται και επιτηρείται, από φορέα εξουσιοδοτημένο από το κράτος μέλος, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται ορθή και συνεπής εφαρμογή της αξιολόγησης των σφαλμάτων σύμφωνα με τα πρότυπα που ορίζει το παρόν παράρτημα.

- (2) Κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης, οι εξεταστές προσέχουν ιδιαίτερα εάν ο αιτών επιδεικνύει αμυντική και κοινωνική οδηγική συμπεριφορά. Η συμπεριφορά αυτή αντανακλάται σε όλον τον τρόπο οδήγησης και ο εξεταστής τη λαμβάνει υπόψη για τη γενική εικόνα του αιτούντος. Στη συμπεριφορά αυτή περιλαμβάνεται η προσαρμοσμένη και αποφασιστική (ασφαλής) οδήγηση, λαμβανομένων υπόψη των οδικών και καιρικών συνθηκών, της υπόλοιπης κυκλοφορίας, των συμφερόντων των υπόλοιπων χρηστών του οδικού δικτύου (ιδιαίτερα των ευάλωτων χρηστών του οδικού δικτύου) και της πρόβλεψης των κινήσεων.
- (3) Ο εξεταστής εξετάζει επίσης κατά πόσον ο αιτών:
- (α) έχει υπό τον έλεγχό του το όχημα, λαμβάνοντας υπόψη: την ορθή χρήση των ζωνών ασφαλείας, των κατόπτρων, του προσκέφαλου· του καθίσματος· την ορθή χρήση των φώτων και του υπόλοιπου εξοπλισμού· την ορθή χρήση του συμπλέκτη, του κιβωτίου ταχυτήτων, του επιταχυντή, του συστήματος πέδησης (καθώς και του τρίτου συστήματος πέδησης εφόσον υπάρχει), του συστήματος διεύθυνσης· έχει υπό τον έλεγχό του το όχημα υπό διαφορετικές περιστάσεις, σε διαφορετικές ταχύτητες· το σταθερό κράτημα επί της οδού· το βάρος και τις διαστάσεις και τα χαρακτηριστικά του οχήματος· το βάρος και τον τύπο φορτίου (κατηγορίες BE, C, CE, C1, C1E, DE, D1E μόνο)· την άνεση των επιβατών (κατηγορίες D, DE, D1, D1E μόνο) (χωρίς μεγάλη επιτάχυνση, ήρεμη οδήγηση και χωρίς απότομη πέδηση)·
 - (β) οδηγεί οικονομικά και με ασφαλή και ενεργειακά αποδοτικό τρόπο, λαμβάνοντας υπόψη τις στροφές ανά λεπτό, την αλλαγή ταχυτήτων, την πέδηση και την επιτάχυνση (κατηγορίες B, BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E μόνο)·
 - (γ) τηρεί τους κανόνες παρατήρησης: σφαιρική παρατήρηση ορθή χρήση των κατόπτρων· ορατότητα σε μεγάλη, μεσαία και μικρή απόσταση·
 - (δ) τηρεί τους κανόνες προτεραιότητας/παραχώρησης προτεραιότητας: προτεραιότητα σε διασταυρώσεις, διαβάσεις και κόμβους· παραχώρηση προτεραιότητας σε άλλες περιπτώσεις (π.χ. αλλαγή κατεύθυνσης, αλλαγή λωρίδας, ειδικοί ελιγμοί)·

- (ε) έχει ορθή θέση επί της οδού: ορθή θέση επί της οδού, στις λωρίδες, στους κυκλικούς ισόπεδους κόμβους, σε καμπύλες, κατάλληλη για τον τύπο και τα χαρακτηριστικά του οχήματος: προετοιμασία κατάληψης της ορθής θέσης επί της οδού·
- (στ) διατηρεί απόσταση ασφαλείας: κατάλληλη απόσταση από το προπορευόμενο και το παραπλήσιο όχημα: κατάλληλη απόσταση από άλλους χρήστες του οδικού δικτύου, ιδίως τους ευάλωτους χρήστες του οδικού δικτύου·
- (ζ) τηρεί τα όρια ταχύτητας και τις συστάσεις: μη υπέρβαση της μέγιστης επιτρεπόμενης ταχύτητας: προσαρμογή της ταχύτητας στις καιρικές/κυκλοφοριακές συνθήκες και εφόσον χρειάζεται στα εθνικά όρια ταχύτητας: οδήγηση με ταχύτητα που επιτρέπει την ακινητοποίηση του οχήματος σε απόσταση ορατή και ελεύθερη εμποδίων: προσαρμογή της ταχύτητας στη γενική ταχύτητα του ίδιου τύπου χρηστών του οδικού δικτύου·
- (η) σέβεται τα φώτα κυκλοφορίας, την οδική σηματοδότηση και τις λοιπές συνθήκες: ορθή αντίδραση στα φώτα κυκλοφορίας: υπακοή στις ενδείξεις των τροχονόμων: ορθή αντίδραση στην οδική σηματοδότηση (απαγορευτικά ή υποχρεωτικά σήματα): τήρηση της οδικής σήμανσης·
- (θ) τήρηση της σηματοδότησης: εάν ο υποψήφιος σηματοδοτεί όταν χρειάζεται, ορθά και έγκαιρα: εάν δείχνει την αλλαγή κατεύθυνσης ορθά: εάν λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα όσον αφορά όλα τα σήματα που προέρχονται από άλλους χρήστες του οδικού δικτύου·
- (ι) ελέγχει την πέδηση και την ακινητοποίηση: έγκαιρη επιβράδυνση, πέδηση ή ακινητοποίηση σύμφωνα με τις περιστάσεις: πρόβλεψη των κινήσεων: χρήση των διαφόρων συστημάτων πέδησης (μόνο για τις κατηγορίες C, CE, D, DE): χρήση των συστημάτων μείωσης της ταχύτητας πλην των πεδών (μόνο για τις κατηγορίες C, CE, D, DE).

10. Διάρκεια της εξέτασης

Η διάρκεια της εξέτασης και η διανυόμενη απόσταση επαρκούν για να αξιολογηθούν οι δεξιότητες και η συμπεριφορά σύμφωνα με όσα ορίζει ο τίτλος Β του παρόντος παραρτήματος. Σε καμία περίπτωση η διάρκεια της εξέτασης οδήγησης επί της οδού δεν είναι μικρότερη των 25 λεπτών για τις κατηγορίες Α, Α1, Α2, Β, Β1 και ΒΕ και των 45 λεπτών για τις υπόλοιπες κατηγορίες. Στον χρόνο αυτόν δεν περιλαμβάνεται η υποδοχή του αιτούντος, η προετοιμασία του οχήματος, ο τεχνικός έλεγχος του οχήματος για την οδική ασφάλεια, οι ειδικοί ελιγμοί, η διασφάλιση της ικανότητας σύμφωνα με το σημείο 8 παράγραφος 1α και η αναγγελία του αποτελέσματος της πρακτικής εξέτασης.

11. Τόπος της εξέτασης

Το μέρος της εξέτασης που αξιολογεί τους ειδικούς ελιγμούς μπορεί να πραγματοποιείται σε ειδικό γήπεδο εξέτασης. Εφόσον πρακτικά είναι δυνατόν, το μέρος της εξέτασης που αξιολογεί τη συμπεριφορά σε συνθήκες κυκλοφορίας διενεργείται σε δρόμους εκτός δομημένων περιοχών, σε δρόμους ταχείας κυκλοφορίας και αυτοκινητοδρόμους (ή παρόμοιους), καθώς και σε όλων των ειδών τις αστικές οδούς (κατοικημένες περιοχές, ζώνες με όριο ταχύτητας 30 και 50 km/h, αστικοί οδικοί άξονες ταχείας κυκλοφορίας), οι οποίοι αντιπροσωπεύουν τους διάφορους τύπους δυσκολίας που ενδέχεται να συναντήσουν οι οδηγοί. Κρίνεται επίσης σκόπιμο να διενεργείται η εξέταση υπό ποικίλες συνθήκες πυκνότητας της κυκλοφορίας. Ο χρόνος οδήγησης επί της οδού χρησιμοποιείται κατά τον βέλτιστο τρόπο ούτως ώστε να αξιολογείται ο αιτών σε όλες τις περιοχές κυκλοφορίας που ενδέχεται να συναντήσει, με ιδιαίτερη έμφαση στη μεταβολή των συνθηκών μεταξύ αυτών των περιοχών.

II. ΓΝΩΣΕΙΣ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΗΣΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ

Οι οδηγοί όλων των μηχανοκίνητων οχημάτων διαθέτουν ανά πάσα στιγμή τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τη συμπεριφορά που περιγράφεται στα σημεία 1 έως 9, προκειμένου:

- να αναγνωρίζουν και να προβλέπουν τους κυκλοφοριακούς κινδύνους και να εκτιμούν τη σοβαρότητά τους·
- να έχουν επαρκή έλεγχο του οχήματός τους ώστε να μην δημιουργούν επικίνδυνες καταστάσεις και να μην αντιδρούν ακατάλληλα σε περίπτωση επικίνδυνης κατάστασης·
- να συμμορφώνονται προς τους κανόνες οδικής κυκλοφορίας, και ιδίως εκείνους που αφορούν την αποφυγή τροχαίων ατυχημάτων και τη διατήρηση της κυκλοφοριακής ροής·
- να ανιχνεύουν τυχόν μείζονος σημασίας τεχνικές βλάβες του οχήματός τους, ιδίως εκείνες που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια, και να τις επισκευάζουν με κατάλληλο τρόπο·
- να λαμβάνουν υπόψη όλους τους παράγοντες που επηρεάζουν την οδηγική συμπεριφορά (π.χ. κατανάλωση αλκοόλ, κόπωση, κακή όραση κ.λπ.) έτσι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιήσουν όλες τις σωματικές και διανοητικές τους ικανότητες που χρειάζονται για την ασφαλή οδήγηση·
- να συνεπικουρούν την ασφάλεια όλων των χρηστών του οδικού δικτύου, ιδίως των ευάλωτων χρηστών του οδικού δικτύου, επιδεικνύοντας τον δέοντα σεβασμό προς τους άλλους·
- να διαθέτουν επαρκή γνώση των παραγόντων κινδύνου που σχετίζονται με τα μέσα μικροκινητικότητας·
- να διαθέτουν επαρκείς γνώσεις σχετικά με την ασφάλεια όσον αφορά τη χρήση οχημάτων με εναλλακτικά καύσιμα·
- να διαθέτουν επαρκείς γνώσεις σχετικά με τη χρήση προηγμένων συστημάτων υποβοήθησης του οδηγού και άλλων αυτοματοποιημένων συστημάτων.

Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι οι οδηγοί που έχουν απωλέσει τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τη συμπεριφορά σύμφωνα με όσα ορίζουν τα σημεία 1 έως 9 ανωτέρω να μπορούν να ανακτήσουν τις εν λόγω γνώσεις και δεξιότητες και να εξακολουθήσουν να επιδεικνύουν τη συμπεριφορά που απαιτείται για την οδήγηση μηχανοκίνητου οχήματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ

ΟΡΙΣΜΟΙ

1. Για τους σκοπούς του παρόντος παραρτήματος, οι οδηγοί κατατάσσονται σε δύο ομάδες:

(1) Ομάδα 1: οδηγοί οχημάτων των κατηγοριών A, A1, A2, AM, B, B1 και BE·

(2) Ομάδα 2: οδηγοί οχημάτων των κατηγοριών C, CE, C1, C1E, D, DE και D1 και D1E.

Η εθνική νομοθεσία μπορεί να περιλαμβάνει διατάξεις για την εφαρμογή των διατάξεων που προβλέπει το παρόν παράρτημα για τους οδηγούς της ομάδας 2 στους οδηγούς οχημάτων που υπάγονται στην κατηγορία B και χρησιμοποιούν την άδεια οδήγησης τους για επαγγελματικούς σκοπούς (ταξί, ασθενοφόρα κ.λπ.).

2. Κατ' αναλογία, οι αιτούντες πρώτη άδεια οδήγησης ή ανανέωση μιας άδειας οδήγησης κατατάσσονται στην ομάδα στην οποία θα ανήκουν μετά τη χορήγηση ή την ανανέωση της άδειας.

[...]

3. [...]

4. [...]

5. [...]

ΟΠΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

6. Κάθε αιτών άδεια οδήγησης υποβάλλεται στις ενδεδειγμένες εξετάσεις ώστε να διασφαλίζεται ότι διαθέτει επαρκή οπτική οξύτητα για την οδήγηση μηχανοκίνητων οχημάτων, καθώς και σε ενδεικτική έρευνα με σκοπό να αξιολογηθεί κατά πόσο απαιτείται περαιτέρω εξέταση του πεδίου όρασης. Σε περίπτωση βάσιμων αμφιβολιών όσον αφορά την επάρκεια όρασης του αιτούντος, αυτός θα πρέπει να εξετάζεται από αρμόδια ιατρική αρχή. Κατά την εξέταση αυτή δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στα εξής: οπτική οξύτητα, οπτικό πεδίο, όραση σε ημίφως, ευαισθησία σε θάμβος και σε αντίθεση, διπλωπία και άλλες οπτικές παράμετροι που μπορεί να είναι σημαντικές για την ασφαλή οδήγηση.

Όσον αφορά οδηγούς της ομάδας 1, είναι δυνατόν να εξετάζεται το ενδεχόμενο χορήγησης άδειας σε «εξαιρετικές μεμονωμένες περιπτώσεις», έστω και αν δεν πληρούνται οι προδιαγραφές σχετικά με το οπτικό πεδίο ή την οπτική οξύτητα, αλλά υπάρχουν βάσιμοι λόγοι για να θεωρηθεί ότι η χορήγηση άδειας οδήγησης στον αιτούντα δεν θα υπονομεύσει την οδική ασφάλεια. Στις περιπτώσεις αυτές ο οδηγός υποβάλλεται σε εξέταση από αρμόδια ιατρική αρχή, ώστε να αποδείξει ότι δεν υφίσταται άλλη διαταραχή της οπτικής λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένων της ευαισθησίας σε θάμβος και σε αντίθεση και της όρασης σε ημίφως. Επίσης, ο οδηγός ή ο αιτών υποβάλλεται σε πρακτική εξέταση με θετική έκβαση από αρμόδια αρχή.

Ομάδα 1:

- (1) Οι αιτούντες άδεια οδήγησης ή ανανέωση άδειας οδήγησης, όταν χρησιμοποιούν ταυτόχρονα και τους δύο οφθαλμούς, διαθέτουν διοφθαλμική οπτική οξύτητα τουλάχιστον 0,5, εν ανάγκη με διορθωτικούς φακούς.

Επιπλέον, το οριζόντιο οπτικό πεδίο καλύπτει τουλάχιστον 120 μοίρες, με επέκταση τουλάχιστον κατά 50 μοίρες αριστερά και δεξιά και κατά 20 μοίρες άνω και κάτω.

Δεν υπάρχουν ελαττώματα εντός ακτίνας 20 μοιρών κεντρικά.

Εφόσον διαγνωστεί ή δηλωθεί προϊούσα οφθαλμική πάθηση, είναι δυνατή η έκδοση ή ανανέωση αδειών οδήγησης, υπό τον όρο ότι ο αιτών θα υποβάλλεται τακτικά σε εξέταση από αρμόδια ιατρική αρχή.

- (2) Οι αιτούντες άδεια οδήγησης ή ανανέωση άδειας οδήγησης που πάσχουν από ολική λειτουργική απώλεια όρασης στον ένα οφθαλμό ή χρησιμοποιούν μόνο ένα οφθαλμό (π.χ. σε περίπτωση διπλωπίας) έχουν οπτική οξύτητα τουλάχιστον 0,5, εν ανάγκη με διορθωτικούς φακούς. Η αρμόδια ιατρική αρχή βεβαιώνει ότι αυτή η κατάσταση μονόφθαλμης όρασης προϋπάρχει επί επαρκώς μακρό χρόνο ώστε να επιτρέπει την προσαρμογή και ότι το οπτικό πεδίο για αυτό τον οφθαλμό πληροί την απαίτηση του σημείου 6.(1).
- (3) Μετά από διπλωπία που εκδηλώθηκε πρόσφατα ή μετά από την απώλεια όρασης σε ένα οφθαλμό, προβλέπεται επαρκής χρόνος προσαρμογής (παραδείγματος χάρη έξι μήνες), κατά τη διάρκεια του οποίου δεν επιτρέπεται η οδήγηση. Μετά από αυτό το χρονικό διάστημα, η οδήγηση επιτρέπεται μόνο μετά από θετική γνωμάτευση ειδικών για την όραση και την οδήγηση.

Ομάδα 2:

- (4) Οι αιτούντες άδεια οδήγησης ή ανανέωση άδειας οδήγησης διαθέτουν οπτική οξύτητα τουλάχιστον 0,8 για τον οφθαλμό με την καλύτερη όραση και τουλάχιστον 0,1 για τον οφθαλμό με τη λιγότερο καλή όραση, εν ανάγκη με διορθωτικούς φακούς. Εάν για να επιτευχθούν οι τιμές 0,8 και 0,1 χρησιμοποιούνται διορθωτικοί φακοί, η ελάχιστη οξύτητα (0,8 και 0,1) πρέπει να επιτυγχάνεται είτε με γυαλιά ισχύος όχι μεγαλύτερης από 8 διοπτρίες είτε με φακούς επαφής. Η διόρθωση πρέπει να είναι ικανοποιητικά ανεκτή.

Επιπλέον, με τους δύο οφθαλμούς το οριζόντιο οπτικό πεδίο καλύπτει τουλάχιστον 160 μοίρες, με επέκταση τουλάχιστον κατά 70 μοίρες αριστερά και δεξιά και κατά 30 μοίρες άνω και κάτω. Δεν υπάρχουν ελαττώματα εντός ακτίνας 30 μοιρών κεντρικά.

Δεν εκδίδονται ούτε ανανεώνονται άδειες οδήγησης σε αιτούντες ή για οδηγούς με δυσλειτουργική ευαισθησία σε αντίθεση ή με διπλωπία.

Μετά από ουσιώδη απώλεια όρασης σε ένα οφθαλμό, προβλέπεται κατάλληλο χρονικό διάστημα προσαρμογής (παραδείγματος χάρη έξι μήνες), κατά το οποίο το συγκεκριμένο άτομο δεν επιτρέπεται να οδηγεί. Αφού παρέλθει αυτό το χρονικό διάστημα, η οδήγηση επιτρέπεται μόνο μετά από θετική γνωμάτευση ειδικών για την όραση και την οδήγηση.

ΑΚΟΗ

7. Η άδεια οδήγησης χορηγείται ή ανανεώνεται σε αιτούντες ή οδηγούς της ομάδας 2, υπό την επιφύλαξη γνωμοδότησης των αρμόδιων ιατρικών αρχών· κατά τις ιατρικές εξετάσεις λαμβάνονται ιδίως υπόψη οι δυνατότητες αντιστάθμισης.

ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

8. Η άδεια οδήγησης δεν χορηγείται ούτε ανανεώνεται σε αιτούντες ή οδηγούς με πάθηση ή αναπηρία του κινητικού συστήματος η οποία καθιστά επικίνδυνη την οδήγηση μηχανοκίνητου οχήματος.

Ομάδα 1:

- (1) Μετά από γνωμάτευση αρμόδιας ιατρικής αρχής είναι δυνατό να χορηγείται, άδεια οδήγησης με περιοριστικούς όρους, σε αιτούντες ή οδηγούς με σωματικές αναπηρίες. Η γνωμάτευση αυτή στηρίζεται σε ιατρική αξιολόγηση της εν λόγω πάθησης ή ανωμαλίας και, εφόσον χρειάζεται, σε πρακτική εξέταση. Συνοδεύεται επίσης από την ένδειξη του τύπου της απαιτούμενης τροποποίησης του οχήματος, καθώς και του κατά πόσον ο οδηγός οφείλει να χρησιμοποιεί ορθοπεδική συσκευή, στο μέτρο που η εξέταση δεξιοτήτων και συμπεριφοράς αποδεικνύει ότι, με την εν λόγω συσκευή, η οδήγηση δεν είναι επικίνδυνη.

- (2) Επιτρέπεται να χορηγούνται ή να ανανεώνονται άδειες οδήγησης σε αιτούντες ή οδηγούς με προϊούσα πάθηση, υπό την προϋπόθεση ότι υποβάλλονται σε περιοδικές εξετάσεις, ώστε να ελέγχεται η ικανότητά τους να οδηγούν το όχημά τους με ασφάλεια.

Εφόσον η σωματική αναπηρία είναι στατική, η άδεια οδήγησης είναι δυνατόν να χορηγείται ή να ανανεώνεται χωρίς να επιβάλλεται τακτική ιατρική εξέταση.

Ομάδα 2:

- (3) Η αρμόδια ιατρική αρχή λαμβάνει δεόντως υπόψη της τους πρόσθετους κινδύνους που συνδέονται με την οδήγηση οχημάτων από άτομα που εμπίπτουν στον ορισμό της ομάδας αυτής.

ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

9. Οι καρδιαγγειακές ασθένειες ή παθήσεις μπορούν να προκαλέσουν αιφνίδια αλλοίωση των εγκεφαλικών λειτουργιών η οποία συνιστά κίνδυνο για την οδική ασφάλεια. Οι εν λόγω ασθένειες μπορούν να αποτελέσουν λόγο προσωρινών ή μόνιμων περιορισμών στην οδήγηση.
- (1) Για τις ακόλουθες καρδιαγγειακές ασθένειες, επιτρέπεται να χορηγούνται ή να ανανεώνονται άδειες οδήγησης σε αιτούντες ή οδηγούς που ανήκουν στις κατωτέρω ομάδες, μόνο κατόπιν αποτελεσματικής θεραπείας της ασθένειας και υπό την προϋπόθεση αρμόδιας ιατρικής βεβαίωσης και, εφόσον απαιτείται, τακτικού ιατρικού ελέγχου:
- (α) βραδυαρρυθμίες (φλεβοκομβική διαταραχή και διαταραχές αγωγιμότητας) και ταχυαρρυθμίες (υπερκοιλιακές και κοιλιακές αρρυθμίες) με ιστορικό συγκοπής ή συγκοπικών επεισοδίων που οφείλονται σε διαταραχές του καρδιακού ρυθμού (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2)·
 - (β) βραδυαρρυθμίες: φλεβοκομβική διαταραχή και διαταραχές αγωγιμότητας με δεύτερου βαθμού κολποκοιλιακό αποκλεισμό τύπου Mobitz II, τρίτου βαθμού κολποκοιλιακό αποκλεισμό ή εναλλασσόμενο αποκλεισμό σκέλους (ισχύει μόνο για την ομάδα 2)·
 - (γ) ταχυαρρυθμίες (υπερκοιλιακές και κοιλιακές αρρυθμίες) με
 - δομική καρδιοπάθεια και ιδίως εμμένουσα κοιλιακή ταχυκαρδία (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2), ή
 - πολύμορφη μη εμμένουσα κοιλιακή ταχυκαρδία ή για την οποία ενδείκνυται απινιδωτής (ισχύει μόνο για την ομάδα 2)·
 - (δ) συμπτώματα στηθάγχης (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2)·
 - (ε) εμφύτευση ή αντικατάσταση μόνιμου βηματοδότη (ισχύει μόνο για την ομάδα 2)·

- (στ) εμφύτευση ή αντικατάσταση απινιδωτή ή κατάλληλη ή ακατάλληλη απινίδωση (ισχύει μόνο για την ομάδα 1)·
- (ζ) συγκοπή (παροδική απώλεια συνείδησης και του τόνου στάσεως που χαρακτηρίζεται από αιφνίδια έναρξη, σύντομη διάρκεια και αυθόρμητη ανάρρωση και οφείλεται σε γενική εγκεφαλική υποαιμάτωση η οποία αποδίδεται σε αντανακλαστικά αίτια άγνωστης αιτίας, χωρίς την ένδειξη υπέρπρους καρδιοπάθειας) (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2)·
- (η) οξύ στεφανιαίο σύνδρομο (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2)·
- (θ) σταθερή στηθάγχη εφόσον τα συμπτώματα δεν εμφανίζονται κατά τη διάρκεια ήπιας άθλησης (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2)·
- (ι) διαδερμική στεφανιαία παρέμβαση (PCI) (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2)·
- (ια) χειρουργική αορτοστεφανιαίας παράκαμψης (CABG) (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2)·
- (ιβ) εγκεφαλικό επεισόδιο/παροδικό ισχαιμικό αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο (TIA) (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2)·
- (ιγ) σημαντική στένωση της καρωτίδας αρτηρίας (ισχύει μόνο για την ομάδα 2)·
- (ιδ) μέγιστη διάμετρος αορτής άνω των 5,5 cm (ισχύει μόνο για την ομάδα 2)·
- (ιε) καρδιακή ανεπάρκεια:
- σταδίου I, II και III κατά New York Heart Association (NYHA) (ισχύει μόνο για την ομάδα 1)·
 - σταδίου I και II κατά NYHA, εφόσον το κλάσμα εξώθησης αριστερής κοιλίας είναι τουλάχιστον 35 % (ισχύει μόνο για την ομάδα 2)·
- (ιστ) μεταμόσχευση καρδιάς (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2)·
- (ιζ) συσκευή υποβοήθησης της καρδιάς (ισχύει μόνο για την ομάδα 1)·
- (ιη) εγχείριση βαλβίδων (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2)·
- (ιθ) κακοήθης υπέρταση (άνοδος της συστολικής αρτηριακής πίεσης ≥ 180 mmHg ή της διαστολικής αρτηριακής πίεσης ≥ 110 mmHg που συνδέεται με επικείμενη ή προϊούσα βλάβη των οργάνων) (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2)·
- (κ) αρτηριακή πίεση τρίτου βαθμού (διαστολική πίεση ≥ 110 mmHg και/ή συστολική πίεση ≥ 180 mmHg) (ισχύει μόνο για την ομάδα 2)·
- (κα) συγγενής καρδιακή πάθηση (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2)·
- (κβ) υπερτροφική καρδιομυοπάθεια, εφόσον δεν συνοδεύεται από συγκοπικά επεισόδια (ισχύει μόνο για την ομάδα 1)·
- (κγ) σύνδρομο μακρού QT που συνοδεύεται από συγκοπικά επεισόδια, ριπιδοειδή ταχυκαρδία ή διάστημα QT > 500 ms (ισχύει μόνο για την ομάδα 1)·

- (2) Για τις ακόλουθες καρδιαγγειακές ασθένειες, δεν χορηγούνται ούτε ανανεώνονται άδειες οδήγησης σε αιτούντες ή οδηγούς που ανήκουν στις κατωτέρω ομάδες:
- (α) εμφύτευση απινιδωτή (ισχύει μόνο για την ομάδα 2)·
 - (β) περιφερική αρτηριακή νόσος — ανεύρυσμα θωρακικής και κοιλιακής αορτής, εφόσον η τιμή της μέγιστης διαμέτρου αορτής συνιστά σημαντικό παράγοντα κινδύνου για αιφνίδια ρήξη και, ως εκ τούτου, για αιφνίδιο περιστατικό που επιφέρει ανικανότητα (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2)·
 - (γ) καρδιακή ανεπάρκεια:
 - σταδίου IV κατά NYHA (ισχύει μόνο για την ομάδα 1)·
 - σταδίου III και IV κατά NYHA (ισχύει μόνο για την ομάδα 2)·
 - (δ) συσκευή υποβοήθησης της καρδιάς (ισχύει μόνο για την ομάδα 2)·
 - (ε) βαλβιδοπάθεια με αορτική παλινδρόμηση, στένωση αορτής, παλινδρόμηση ή στένωση μιτροειδούς, εφόσον η φυσική λειτουργία εκτιμάται ότι θα είναι σταδίου IV κατά NYHA ή εφόσον έχουν εκδηλωθεί συγκοπικά επεισόδια (ισχύει μόνο για την ομάδα 1)·
 - (στ) βαλβιδοπάθεια σταδίου III ή IV κατά NYHA με κλάσμα εξώθησης κάτω του 35 %, στένωση μιτροειδούς και σοβαρή πνευμονική υπέρταση ή με σοβαρή στένωση αορτής βάσει υπερηχοκαρδιογραφήματος ή στένωση αορτής που προκαλεί συγκοπή, με την εξαίρεση πλήρως ασυμπτωματικής σοβαρής στένωσης αορτής εφόσον πληρούνται οι απαιτήσεις της δοκιμασίας κόπωσης (ισχύει μόνο για την ομάδα 2)·
 - (ζ) δομικές και ηλεκτρικές καρδιομυοπάθειες — υπερτροφική καρδιομυοπάθεια με ιστορικό συγκοπής ή με ταυτόχρονη ύπαρξη δύο ή περισσότερων εκ των ακόλουθων συνθηκών: πάχος τοιχώματος αριστερής κοιλίας > 3 cm, μη εμμένουσα κοιλιακή ταχυκαρδία, οικογενειακό ιστορικό αιφνίδιου θανάτου (σε συγγενή πρώτου βαθμού), διατήρηση της αρτηριακής πίεσης κατά την άθληση (ισχύει μόνο για την ομάδα 2)·
 - (η) σύνδρομο μακρού QT που συνοδεύεται από συγκοπικά επεισόδια, ριπιδοειδή ταχυκαρδία και διάστημα QT > 500 ms (ισχύει μόνο για την ομάδα 2)·
 - (θ) σύνδρομο Brugada με συγκοπή ή αιφνίδιο καρδιακό θάνατο που ανετράπη (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2)·

Η άδεια οδήγησης μπορεί να χορηγείται ή να ανανεώνεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις που αιτιολογούνται δεόντως από έγκυρη ιατρική γνώμηση και υπό την προϋπόθεση ότι οι ασθενείς υποβάλλονται σε τακτικές ιατρικές εξετάσεις προκειμένου να ελέγχεται η ικανότητά τους να οδηγούν το όχημά τους με ασφάλεια, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων της ασθένειας.

(3) Λοιπές καρδιομυοπάθειες

Ο κίνδυνος αιφνίδιου περιστατικού που επιφέρει ανικανότητα ελέγχεται σε αιτούντες ή οδηγούς με ευρέως γνωστές καρδιομυοπάθειες (π.χ. αρρυθμογόνο καρδιομυοπάθεια της δεξιάς κοιλίας, μη συμπτωτική καρδιομυοπάθεια, κατεχολαμινεργική πολύμορφη κοιλιακή ταχυκαρδία και σύνδρομο σύντομου QT) ή με νέες καρδιομυοπάθειες που ενδέχεται να ανακαλυφθούν. Απαιτείται προσεκτική εξέταση από εξειδικευμένο ιατρό. Πρέπει να ληφθούν υπόψη οι προγνωστικοί παράγοντες της συγκεκριμένης καρδιομυοπάθειας.

(4) Τα κράτη μέλη δύνανται να περιορίζουν τη χορήγηση ή την ανανέωση της άδειας οδήγησης σε αιτούντες ή οδηγούς που πάσχουν από άλλες καρδιαγγειακές παθήσεις.

ΣΑΚΧΑΡΩΔΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ

10. Για τους σκοπούς των ακόλουθων σημείων, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

«σοβαρή κρίση υπογλυκαιμίας»: είναι αναγκαία η παροχή βοήθειας από άλλο άτομο·

«υποτροπιάζουσα υπογλυκαιμία»: δεύτερη σοβαρή κρίση υπογλυκαιμίας εντός χρονικού διαστήματος 12 μηνών.

Ομάδα 1:

- (1) Επιτρέπεται να χορηγούνται ή να ανανεώνονται άδειες οδήγησης σε αιτούντες ή οδηγούς με σακχαρώδη διαβήτη. Εφόσον τα άτομα αυτά τελούν υπό φαρμακευτική αγωγή χαμηλού κινδύνου υπογλυκαιμίας, υποβάλλονται σε τακτική ιατρική εξέταση, όπως αρμόζει στην εκάστοτε περίπτωση. Εφόσον τα άτομα αυτά τελούν υπό φαρμακευτική αγωγή υψηλού κινδύνου υπογλυκαιμίας, η οποία μπορεί να έχει επιπτώσεις στην ικανότητα οδήγησης, είναι αναγκαία η σχετική γνωμάτευση εξουσιοδοτημένου ιατρού και η κατάλληλη για την κάθε περίπτωση τακτική ιατρική τους εξέταση, αλλά ο χρόνος δεν υπερβαίνει την δεκαετία.
- (2) Αιτούντες ή οδηγοί με διαβήτη που ακολουθούν φαρμακευτική αγωγή η οποία συνεπάγεται κίνδυνο υπογλυκαιμίας αποδεικνύουν ότι αντιλαμβάνονται πλήρως τον κίνδυνο έλευσης υπογλυκαιμίας και ότι διαθέτουν επαρκή έλεγχο της κατάστασης.

Δεν χορηγούνται ούτε ανανεώνονται άδειες οδήγησης σε αιτούντες ή οδηγούς με μειωμένη επίγνωση της υπογλυκαιμίας.

Δεν χορηγούνται ούτε ανανεώνονται άδειες οδήγησης σε αιτούντες ή οδηγούς με υποτροπιάζουσα σοβαρή υπογλυκαιμία, εκτός εάν η αίτηση υποστηρίζεται από έγκυρη ιατρική γνωμάτευση και τακτικό ιατρικό έλεγχο. Στην περίπτωση υποτροπιάζουσας σοβαρής υπογλυκαιμίας που σημειώνεται κατά τις ώρες εγρήγορσης, η άδεια δεν χορηγείται ούτε ανανεώνεται έως τρεις μήνες μετά το τελευταίο επεισόδιο.

Η άδεια οδήγησης επιτρέπεται να χορηγείται ή να ανανεώνεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις που αιτιολογούνται δεόντως από έγκυρη ιατρική γνωμάτευση και υπό την προϋπόθεση ότι οι ασθενείς υποβάλλονται σε τακτικές ιατρικές εξετάσεις προκειμένου να ελέγχεται η ικανότητά τους να οδηγούν το όχημά τους με ασφάλεια, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων της ασθένειας.

Ομάδα 2:

- (3) Πρέπει να καταβάλλεται προσοχή κατά την έκδοση/ανανέωση αδειών της ομάδας 2 για οδηγούς με σακχαρώδη διαβήτη. Σε περίπτωση φαρμακευτικής αγωγής που συνεπάγεται κίνδυνο υπογλυκαιμίας (δηλαδή με ινσουλίνη και ορισμένα δισκία), εφαρμόζονται τα ακόλουθα κριτήρια:
- (α) δεν έχουν εκδηλωθεί υπογλυκαιμικά επεισόδια κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο·
 - (β) ο οδηγός αντιλαμβάνεται πλήρως την έλευση υπογλυκαιμίας·
 - (γ) ο οδηγός πρέπει να μπορεί να ελέγχει επαρκώς τα επίπεδα γλυκόζης στο αίμα με τακτικούς ελέγχους, με τη χρήση τεχνικών βοηθημάτων, τουλάχιστον δύο φορές ημερησίως, και σε χρόνους σχετιζόμενους με την οδήγηση·
 - (δ) ο οδηγός πρέπει να αποδεικνύει ότι αντιλαμβάνεται τους κινδύνους της υπογλυκαιμίας·
 - (ε) δεν υπάρχουν άλλες απαγορευτικές διαβητικές επιπλοκές.

Επιπλέον, στις περιπτώσεις αυτές, προϋποθέσεις για την έκδοση των υπόψη αδειών είναι η γνωμάτευση αρμόδιας ιατρικής αρχής και τακτική ιατρική εξέταση, εντός χρονικών διαστημάτων που δεν υπερβαίνουν την τριετία.

- (4) Κάθε σοβαρό υπογλυκαιμικό επεισόδιο που σημειώνεται κατά τις ώρες εγρήγορσης, έστω και αν δεν σχετίζεται με την οδήγηση, θα πρέπει να αναφέρεται και να οδηγεί σε επανεξέταση της κατάστασης όσον αφορά τη χορήγηση άδειας οδήγησης.

ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΑΠΟΦΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΠΝΟΙΑΣ ΣΤΟΝ ΥΠΝΟ

11. Οι ακόλουθοι κανόνες ισχύουν για αιτούντες με νευρολογικές παθήσεις και σύνδρομο αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο.

ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ

- (1) Δεν χορηγούνται ούτε ανανεώνονται άδειες οδήγησης σε αιτούντες ή οδηγούς με σοβαρή νευρολογική πάθηση, εκτός εάν η αίτηση υποστηρίζεται από έγκυρη ιατρική γνωμάτευση.

Προς τον σκοπό αυτόν, οι νευρολογικές διαταραχές που οφείλονται σε παθήσεις ή εγχειρήσεις του κεντρικού ή του περιφερειακού νευρικού συστήματος, και οι οποίες εκφράζονται με γνωσιακές, αισθητηριακές ή κινητικές αναπηρίες που διαταράσσουν την ισορροπία και τον συντονισμό, αντιμετωπίζονται ανάλογα με τις λειτουργικές δυνατότητες και την εξελισιμότητά τους. Στις περιπτώσεις αυτές, η χορήγηση ή η ανανέωση άδειας οδήγησης μπορεί να εξαρτάται από περιοδικές εξετάσεις, σε περίπτωση κινδύνου επιδείνωσης.

ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΑΠΟΦΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΠΝΟΙΑΣ ΣΤΟΝ ΥΠΝΟ

- (2) Για τους σκοπούς των ακόλουθων σημείων:

«μέτριο σύνδρομο αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο»: αντιστοιχεί σε 15-29 άπνοιες και υπόπνοιες ανά ώρα (δείκτης απνοιών-υποπνοιών)·

«σοβαρό σύνδρομο αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο»: αντιστοιχεί σε δείκτη απνοιών-υποπνοιών 30 και άνω, ενώ και οι δύο τύποι του συνδρόμου συνδέονται με υπερβολική ημερήσια υπνηλία.

- (3) Αιτούντες ή οδηγοί για τους οποίους είναι πιθανή διάγνωση μέτριου ή σοβαρού συνδρόμου αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο παραπέμπονται για περαιτέρω έγκυρη ιατρική γνωμάτευση πριν από τη χορήγηση ή την ανανέωση άδειας οδήγησης. Μπορεί να συστηθεί στους υποψήφιους ή τους οδηγούς να μην οδηγούν έως ότου επιβεβαιωθεί η διάγνωση.
- (4) Επιτρέπεται να χορηγούνται άδειες οδήγησης σε αιτούντες ή οδηγούς με μέτριο ή σοβαρό σύνδρομο αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο εφόσον παρουσιάζουν επαρκή έλεγχο της κατάστασής τους, ακολουθούν την ενδεδειγμένη θεραπεία και παρουσιάζουν, βάσει έγκυρης ιατρικής γνωμάτευσης, βελτίωση τυχόν συμπτωμάτων υπνηλίας.
- (5) Οι αιτούντες ή οι οδηγοί με μέτριο ή σοβαρό σύνδρομο αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο οι οποίοι ακολουθούν θεραπεία υποβάλλονται σε τακτικές ιατρικές εξετάσεις ανά διαστήματα που δεν υπερβαίνουν τα τρία έτη για τους οδηγούς της ομάδας 1 και το ένα έτος για τους οδηγούς της ομάδας 2, ούτως ώστε να εκτιμάται κατά πόσον ακολουθούν τη θεραπεία, η ανάγκη συνέχισης της θεραπείας και η συνεχής επαγρύπνηση.

Νέα αιτιολογική σκέψη:

«κx) Λαμβάνοντας υπόψη τις μελέτες που διεξάγονται σχετικά με διάφορες παθολογίες που ενέχουν κίνδυνο υπερβολικής υπνηλίας, η Επιτροπή θα πρέπει να ξεκινήσει την επανεξέταση του κεφαλαίου του παραρτήματος III με θέμα το σύνδρομο αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο, μόλις ολοκληρωθεί ένας επαρκής αριθμός μελετών και τεθούν αυτές στη διάθεση της επιστημονικής κοινότητας.»

ΕΠΙΛΗΨΙΑ

12. Οι επιληπτικές κρίσεις ή άλλες αιφνίδιες διαταραχές της κατάστασης εγρήγορσης αποτελούν σοβαρό κίνδυνο για την οδική ασφάλεια, εφόσον εκδηλωθούν σε άτομο που οδηγεί μηχανοκίνητο όχημα.

Για τους σκοπούς των ακόλουθων σημείων:

«επιληψία»: ιατρική πάθηση στην οποία ο ασθενής έχει εκδηλώσει δύο ή περισσότερες επιληπτικές κρίσεις σε χρονικό διάστημα μικρότερο από πενταετία·

«προκαλούμενη επιληπτική κρίση»: κρίση η οποία έχει κάποιο αναγνωρίσιμο γενεσιουργό αίτιο που μπορεί να αποφευχθεί.

Σε άτομο που έχει παρουσιάσει κάποια αρχική ή μεμονωμένη κρίση απώλειας συνείδησης συνιστάται να μην οδηγεί. Απαιτείται έκθεση ειδικού, όπου αναφέρονται το χρονικό διάστημα απαγόρευσης της οδήγησης και η συνέχεια που ζητείται να δοθεί.

Έχει εξαιρετικά μεγάλη σημασία η διάγνωση του συγκεκριμένου επιληπτικού συνδρόμου του ατόμου και του τύπου κρίσης, ώστε να είναι δυνατά η ενδεδειγμένη εκτίμηση της ασφάλειας οδήγησης του ατόμου αυτού (συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου άλλων κρίσεων) καθώς και ο καθορισμός της ενδεδειγμένης θεραπείας. Αυτά υπάγονται στην αρμοδιότητα νευρολόγου.

Ομάδα 1:

- (1) Οδηγοί με επιληψία που κατατάσσονται στην ομάδα 1 υπόκεινται σε αναθεώρηση της άδειας, μέχρις ότου απαλλαγούν από κρίσεις τουλάχιστον επί πενταετία.

Εάν κάποιο άτομο έχει επιληψία και έως ότου απαλλαγεί από κρίσεις για τουλάχιστον πέντε έτη, θεωρείται ότι δεν πληρούνται τα κριτήρια για τη χορήγηση άδειας χωρίς όρους. [...]

- (2) Προκαλούμενη επιληπτική κρίση: ο αιτών που έχει εμφανίσει κατά το παρελθόν την εν λόγω πάθηση εξαιτίας αναγνωρίσιμου αιτιώδους παράγοντα ο οποίος δεν εμφανίζει μεγάλες πιθανότητες να εκδηλωθεί κατά την οδήγηση, επιτρέπεται να χαρακτηρίζεται ικανός να οδηγεί σε ατομική βάση, μετά από σχετική νευρολογική γνωμάτευση [εφόσον υπάρχει λόγος, η εκτίμηση συμφωνεί και με άλλα σχετικά μέρη του παραρτήματος ΙΙΙ (παραδείγματος χάρη, για την περίπτωση του αλκοόλ ή άλλων νοσηρών παραγόντων)].
- (3) Πρώτη ή μοναδική, μη προκαλούμενη κρίση: ο αιτών που παρουσίασε μία πρώτη μη προκαλούμενη επιληπτική κρίση επιτρέπεται να χαρακτηρίζεται ικανός να οδηγεί μετά από χρονικό διάστημα έξι μηνών χωρίς κρίσεις, αφού προηγηθεί η ενδεδειγμένη ιατρική εκτίμηση. Σε οδηγούς με αναγνωρισμένους ικανοποιητικούς δείκτες πρόγνωσης, οι εθνικές αρχές μπορούν να επιτρέπουν να οδηγήσουν νωρίτερα.
- (4) Άλλου είδους απώλεια συνείδησης: η απώλεια συνείδησης εκτιμάται ανάλογα με τον κίνδυνο υποτροπής κατά την οδήγηση.
- (5) Επιληψία: οδηγοί ή αιτούντες επιτρέπεται να χαρακτηρίζονται κατάλληλοι να οδηγούν μετά από χρονικό διάστημα ενός έτους χωρίς περαιτέρω κρίσεις.
- (6) Κρίσεις αποκλειστικά κατά τον ύπνο: ο αιτών ή ο οδηγός που έχει παρουσιάσει κρίσεις μόνο κατά τον ύπνο επιτρέπεται να χαρακτηρίζεται κατάλληλος να οδηγεί, εφόσον διαπιστωθεί ότι η κατάσταση αυτή διατηρείται επί χρονικό διάστημα το οποίο δεν πρέπει να είναι μικρότερο από το χρονικό διάστημα χωρίς κρίση που απαιτείται για την επιληψία. Εφόσον παρατηρηθεί επεισόδιο/κρίση κατά την εγρήγορση, πριν χορηγηθεί άδεια απαιτείται χρονικό διάστημα διάρκειας ενός έτους χωρίς άλλο περιστατικό [βλέπε «Επιληψία» στο σημείο 12.(5)].
- (7) Κρίσεις που δεν επηρεάζουν τη συνείδηση ή την ικανότητα ενέργειας: ο αιτών ή ο οδηγός ο οποίος είχε μόνο κρίσεις που αποδείχθηκε ότι δεν επηρεάζουν τη συνείδηση ούτε προκαλούν λειτουργική διαταραχή, επιτρέπεται να χαρακτηρίζεται κατάλληλος να οδηγεί, εφόσον η κατάσταση αυτή έχει διαπιστωθεί ότι διατηρήθηκε επί χρονικό διάστημα το οποίο δεν είναι μικρότερο από το χρονικό διάστημα χωρίς κρίση που απαιτείται για την επιληψία. Εφόσον δεν εκδηλωθεί άλλο είδος επεισοδίου/κρίσης, πριν από τη χορήγηση άδειας απαιτείται χρονικό διάστημα ενός έτους χωρίς άλλο επεισόδιο [βλέπε «Επιληψία» στο σημείο 12(5)].
- (8) Κρίσεις λόγω τροποποίησης ή μείωσης αντιεπιληπτικής θεραπείας από ιατρό: είναι δυνατό να συστηθεί στον ασθενή να μην οδηγεί από την αρχή του χρόνου έναρξης της μείωσης, και στη συνέχεια επί εξάμηνο μετά την παύση της θεραπείας. Για κρίσεις που εκδηλώνονται κατά τη διάρκεια τροποποίησης ή παύσης θεραπευτικής αγωγής από ιατρό, απαιτείται τρίμηνη αποχή από οδήγηση σε περίπτωση επαναφοράς της προηγούμενης αποτελεσματικής θεραπείας.
- (9) Μετά από χειρουργική επέμβαση για τη θεραπεία επιληψίας: βλέπε «Επιληψία» στο σημείο 12.(5).

Ομάδα 2:

- (10) Για το απαιτούμενο χρονικό διάστημα χωρίς κρίση, ο αιτών δεν τελεί υπό αντιεπιληπτική φαρμακευτική αγωγή. Υπήρξε η ενδεδειγμένη ιατρική παρακολούθηση. Σύμφωνα με εκτεταμένη νευρολογική έρευνα, δεν διαπιστώθηκε συναφής εγκεφαλική πάθηση και στο ηλεκτροεγκεφαλογράφημα δεν παρουσιάζεται δραστηριότητα επιληπτικής μορφής. Έπειτα από το οξύ επεισόδιο, εκτελείται ηλεκτροεγκεφαλογράφημα και η ενδεδειγμένη νευρολογική εκτίμηση.
- (11) Σε περίπτωση προκαλούμενης επιληπτικής κρίσης, εξαιτίας αναγνωρίσιμου αιτιώδους παράγοντα, πρέπει να προσκομίζεται θετική νευρολογική έκθεση, η οποία να πιστοποιεί περίοδο χωρίς επιληπτικές κρίσεις διάρκειας τουλάχιστον ενός έτους και να περιλαμβάνει ηλεκτροεγκεφαλογραφική αξιολόγηση. Λαμβάνονται υπόψη και άλλα τμήματα του παρόντος παραρτήματος. Σε περίπτωση δομικών βλαβών του εγκεφάλου με αυξημένο κίνδυνο εμφάνισης επιληπτικών κρίσεων, το μέγεθός τους αξιολογείται με νευρολογική έκθεση.
- (12) Πρώτη ή μοναδική μη προκαλούμενη κρίση: ο αιτών που παρουσίασε μια αρχική μη προκαλούμενη επιληπτική κρίση επιτρέπεται να χαρακτηρίζεται ικανός να οδηγεί μετά από χρονικό διάστημα πέντε ετών χωρίς κρίσεις, και χωρίς χρήση αντιεπιληπτικών φαρμάκων, κατόπιν ενδεδειγμένης ιατρικής εκτίμησης. Σε οδηγούς με αναγνωρισμένους ικανοποιητικούς δείκτες πρόγνωσης, οι εθνικές αρχές μπορούν να επιτρέπουν να οδηγήσουν νωρίτερα.
- (13) Άλλου είδους απώλεια συνείδησης: η απώλεια συνείδησης εκτιμάται ανάλογα με τον κίνδυνο υποτροπής κατά την οδήγηση. [...]
- (14) Επιληψία: πρέπει να έχει παρέλθει χρονικό διάστημα δέκα ετών χωρίς άλλες κρίσεις και χωρίς τη βοήθεια αντιεπιληπτικών φαρμάκων. Σε οδηγούς με αναγνωρισμένους ικανοποιητικούς δείκτες πρόγνωσης, οι εθνικές αρχές μπορούν να επιτρέπουν να οδηγήσουν νωρίτερα. Αυτό ισχύει και για την περίπτωση της «νεανικής επιληψίας».

Ορισμένες διαταραχές (π.χ. αρτηριοφλεβική δυσμορφία ή ενδοεγκεφαλική αιμορραγία) συνεπάγονται αυξημένο κίνδυνο κρίσεων, έστω και αν δεν έχουν ακόμη εκδηλωθεί κρίσεις. Στην περίπτωση αυτή πραγματοποιείται εκτίμηση από αρμόδια ιατρική αρχή. [...]

ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ

13. Οι ακόλουθοι κανόνες ισχύουν για αιτούντες ή οδηγούς με διανοητική διαταραχή ή νοητική υστέρηση.

Ομάδα 1:

- (1) Δεν χορηγούνται ούτε ανανεώνονται άδειες οδήγησης σε αιτούντες ή οδηγούς με:
- (α) σοβαρές διανοητικές διαταραχές, συγγενείς ή επίκτητες λόγω ασθενειών, τραυματισμών ή νευρο-χειρουργικών επεμβάσεων

- (β) σοβαρή νοητική υστέρηση·
- (γ) σοβαρά προβλήματα συμπεριφοράς που συνδέονται με τη γήρανση· ή την προσωπικότητα και οδηγούν σε σοβαρές διαταραχές της κριτικής, της συμπεριφοράς και προσαρμοστικής ικανότητας,

εκτός εάν η αίτηση υποστηρίζεται από έγκυρη ιατρική γνωμάτευση και υπό την προϋπόθεση, εάν υπάρχει ανάγκη, τακτικού ιατρικού ελέγχου. Θα πρέπει να τηρηθεί μια προηγούμενη περίοδος ύφεσης.

Ομάδα 2:

- (2) Η αρμόδια ιατρική αρχή λαμβάνει δεόντως υπόψη της τους πρόσθετους κινδύνους που συνδέονται με την οδήγηση οχημάτων από άτομα που εμπίπτουν στον ορισμό της ομάδας αυτής.

ΑΛΚΟΟΛ

- 14. Η κατανάλωση αλκοόλ συνιστά μείζονα κίνδυνο για την οδική ασφάλεια. Λόγω της σοβαρότητας του προβλήματος, επιβάλλεται αυστηρή επαγρύπνηση από πλευράς ιατρικού κλάδου.

Ομάδα 1:

- (1) Δεν χορηγούνται ούτε ανανεώνονται άδειες οδήγησης σε αιτούντες ή οδηγούς που είναι εξαρτημένοι από το αλκοόλ ή δεν είναι σε θέση να απέχουν από την κατανάλωση αλκοόλ κατά την οδήγηση.

Αφού περατωθεί μια περίοδος αποδεδειγμένης αποχής, άδειες οδήγησης επιτρέπεται να χορηγούνται ή να ανανεώνονται σε αιτούντες ή οδηγούς υπό την προϋπόθεση ότι υπόκεινται σε έγκυρη ιατρική γνωμάτευση και μετά από περίοδο τακτικών ιατρικών ελέγχων.

- 1α) Επιτρέπεται να χορηγούνται ή να ανανεώνονται άδειες οδήγησης για αιτούντες ή οδηγούς που είναι εξαρτημένοι από το αλκοόλ ή αδυνατούν να απέχουν από την κατανάλωση αλκοόλ κατά την οδήγηση, υπό την προϋπόθεση ότι χρησιμοποιούνται τεχνολογίες που επιτρέπουν την αντιστάθμιση της εξάρτησης (για παράδειγμα, μέσω της υποχρεωτικής χρήσης συστήματος ακινητοποίησης του οχήματος σε περίπτωση υψηλής αλκοολαιμίας) και ότι ο οδηγός υπόκειται σε περιοδική επανεξέταση της συμπληρωματικής αγωγής για την αντιμετώπιση της εξάρτησης ή της αδυναμίας αποσύνδεσης της κατανάλωσης αλκοόλ από την οδήγηση. Εάν αποδειχθεί η περίοδος αποχής, η άδεια οδήγησης μπορεί να χορηγηθεί ή να ανανεωθεί χωρίς τη χρήση των εν λόγω τεχνολογιών, εάν ο οδηγός υπόκειται σε έγκυρη ιατρική γνωμάτευση και μετά από περίοδο τακτικών ιατρικών ελέγχων. Οι τακτικοί ιατρικοί έλεγχοι μπορούν να διενεργούνται κατά τη διάρκεια ή μετά τη χρήση των εν λόγω τεχνολογιών, ή και τα δύο.

Ομάδα 2:

- (2) Η αρμόδια ιατρική αρχή λαμβάνει δεόντως υπόψη της τους πρόσθετους κινδύνους που συνδέονται με την οδήγηση οχημάτων από άτομα που εμπίπτουν στον ορισμό της ομάδας αυτής.

ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΑ

15. Οι ακόλουθοι κανόνες ισχύουν για τα ναρκωτικά και τα φάρμακα.

Κατάχρηση:

- (1) Δεν χορηγούνται ούτε ανανεώνονται άδειες οδήγησης σε αιτούντες ή οδηγούς που είναι εξαρτημένοι από ψυχοτρόπες ουσίες ή που, χωρίς να είναι εξαρτημένοι, δεν επιθυμούν ή δεν είναι ικανοί να διαχωρίσουν την κατανάλωση από την οδήγηση, ανεξάρτητα από την κατηγορία της αιτούμενης άδειας.

Τακτική κατανάλωση:

Ομάδα 1:

- (2) Δεν χορηγούνται ούτε ανανεώνονται άδειες οδήγησης σε αιτούντες ή οδηγούς που καταναλώνουν τακτικά ψυχοτρόπες ουσίες, υπό οποιαδήποτε μορφή, οι οποίες ενδέχεται να υπονομεύουν την ικανότητά τους να οδηγούν με ασφάλεια, εφόσον η λαμβανόμενη ποσότητα είναι τέτοια που να επιδρά δυσμενώς στην οδήγηση. Το ίδιο ισχύει για οποιοδήποτε άλλο φάρμακο ή συνδυασμό φαρμάκων που παρεμποδίζει τη διανοητική ή σωματική ικανότητα οδήγησης.

Ομάδα 2:

- (3) Η αρμόδια ιατρική αρχή λαμβάνει δεόντως υπόψη της τους πρόσθετους κινδύνους που συνδέονται με την οδήγηση οχημάτων από άτομα που εμπίπτουν στον ορισμό της ομάδας αυτής.

ΝΕΦΡΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

16. Οι ακόλουθοι κανόνες ισχύουν για αιτούντες με νεφρικές παθήσεις.

Ομάδα 1:

- (1) Επιτρέπεται να χορηγούνται ή να ανανεώνονται άδειες οδήγησης σε αιτούντες ή οδηγούς με σοβαρή νεφρική ανεπάρκεια που επιφέρει σημαντικό περιορισμό της σωματικής ικανότητας, υπό την προϋπόθεση έγκυρης ιατρικής γνωμάτευσης και υπό τον όρο ότι οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλονται σε τακτικούς ιατρικούς ελέγχους.

Ομάδα 2:

- (2) Δεν χορηγούνται ούτε ανανεώνονται άδειες οδήγησης σε αιτούντες ή οδηγούς με μη αναστρέψιμη σοβαρή νεφρική ανεπάρκεια, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων δεόντως αιτιολογημένων από έγκυρη ιατρική γνωμάτευση και με την προϋπόθεση τακτικού ιατρικού ελέγχου.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

17. Οι ακόλουθες διατάξεις θεωρούνται διαφόρου φύσης.

Ομάδα 1:

- (1) Η άδεια οδήγησης επιτρέπεται να χορηγείται ή να ανανεώνεται σε υποψήφιους ή οδηγούς που έχουν υποβληθεί σε μεταμόσχευση οργάνου ή τεχνητή εμφύτευση η οποία επηρεάζει την ικανότητα οδήγησης, υπό την προϋπόθεση έγκυρης ιατρικής γνωμάτευσης και, εφόσον χρειάζεται, τακτικού ιατρικού ελέγχου.

Ομάδα 2:

- (2) Η αρμόδια ιατρική αρχή λαμβάνει δεόντως υπόψη της τους πρόσθετους κινδύνους που συνδέονται με την οδήγηση οχημάτων από άτομα που εμπίπτουν στον ορισμό της ομάδας αυτής.

Κατά κανόνα, δεν χορηγούνται ούτε ανανεώνονται άδειες οδήγησης σε αιτούντες ή οδηγούς που παρουσιάζουν πάθηση μη αναφερόμενη στα σημεία του παρόντος παραρτήματος, η οποία ενδέχεται να αποτελεί ή να προκαλεί λειτουργική ανικανότητα που μπορεί να υπονομεύσει την ασφάλεια κατά την οδήγηση, εκτός εάν η αίτηση υποστηρίζεται από έγκυρη ιατρική γνωμάτευση και υπό την επιφύλαξη, εφόσον χρειάζεται, τακτικού ιατρικού ελέγχου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΔΙΕΞΑΓΟΥΝ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ

1. Προσόντα που πρέπει να διαθέτει ο εξεταστής οδήγησης

- (1) Ένα άτομο που είναι αρμόδιο να διεξάγει πρακτικές αξιολογήσεις, εντός μηχανοκίνητου οχήματος, των επιδόσεων οδήγησης ενός υποψηφίου διαθέτει γνώσεις, δεξιότητες και κατανόηση των θεμάτων που αναφέρονται στα σημεία 1.(2) έως 1.(6).
- (2) Τα προσόντα ενός εξεταστή σχετίζονται με την αξιολόγηση των επιδόσεων ενός υποψηφίου που ζητά άδεια οδήγησης της κατηγορίας στην οποία αντιστοιχεί η εξέταση οδήγησης στην οποία υποβάλλεται.
- (3) Γνώσεις και κατανόηση της οδήγησης και αξιολόγηση:
 - (α) θεωρία της οδηγικής συμπεριφοράς·
 - (β) αντίληψη του κινδύνου και αποφυγή ατυχημάτων·
 - (γ) το αναλυτικό πρόγραμμα στο οποίο βασίζονται οι κανόνες που διέπουν τη εξέταση οδήγησης·
 - (δ) οι απαιτήσεις της εξέτασης οδήγησης·
 - (ε) νομοθεσία σχετική με την οδική κυκλοφορία, συμπεριλαμβανομένων της σχετικής ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας και των ερμηνευτικών κατευθυντήριων γραμμών·
 - (στ) θεωρία και τεχνικές αξιολόγησης·
 - (ζ) αμυντική οδήγηση.
- (4) Δεξιότητες αξιολόγησης:
 - (α) ικανότητα να παρατηρεί με ακρίβεια, να παρακολουθεί και να εκτιμά τις γενικές επιδόσεις των υποψηφίων, ιδίως δε:
 - (β) ορθή και πλήρης αναγνώριση επικίνδυνων καταστάσεων·
 - (γ) επακριβής καθορισμός των αιτίων και των πιθανών αποτελεσμάτων των καταστάσεων αυτών·
 - (δ) απόκτηση πείρας και αναγνώριση σφαλμάτων·
 - (ε) συνέπεια και εφαρμογή ενιαίων κριτηρίων κατά την αξιολόγηση·
 - (στ) ταχεία αφομοίωση πληροφοριών και συνακόλουθη συναγωγή των κυριότερων σημείων·
 - (ζ) ικανότητα πρόβλεψης, εντοπισμός δυνητικών προβλημάτων και ανάπτυξη στρατηγικών για την αντιμετώπισή τους·
 - (η) έγκαιρη και εποικοδομητική κριτική.

- (5) Προσωπικές δεξιότητες οδήγησης:
Ένα πρόσωπο που είναι αρμόδιο να διεξάγει πρακτική εξέταση για μια κατηγορία άδειας οδήγησης πρέπει να είναι ικανό για σταθερά υψηλού επιπέδου οδήγηση αυτού του τύπου αυτοκίνητου οχήματος.
- (6) Ποιότητα υπηρεσιών:
- (α) καθορίζει και ανακοινώνει στον υποψήφιο τι πρόκειται να του ζητηθεί κατά τη διάρκεια της εξέτασης·
 - (β) επικοινωνεί με σαφήνεια, επιλέγοντας το κατάλληλο περιεχόμενο, ύφος και γλώσσα για το εκάστοτε ακροατήριο και την εκάστοτε κατάσταση και απαντά στις ερωτήσεις των υποψηφίων·
 - (γ) παρέχει σαφείς εξηγήσεις όσον αφορά το αποτέλεσμα της εξέτασης·
 - (δ) συμπεριφέρεται προς τους υποψηφίους με σεβασμό και χωρίς διακρίσεις.
- (7) Γνώσεις σχετικά με την τεχνική και τη φυσική του οχήματος:
- (α) γνώσεις τεχνικής του οχήματος, όπως διεύθυνση, ελαστικά, φρένα, φώτα, ιδίως για τις μοτοσυκλέτες και τα βαρέα οχήματα·
 - (β) ασφάλεια φόρτωσης·
 - (γ) γνώσεις σχετικά με τη φυσική οχημάτων, όπως ταχύτητα, τριβή, δυναμική, ενέργεια.
- (8) Οδήγηση με τρόπο ενεργειακά αποδοτικό, αποδοτικό ως προς τη χρήση καυσίμου και φιλικό προς το περιβάλλον.

2. Γενικές προϋποθέσεις

- (1) Ο εξεταστής άδειας οδήγησης κατηγορίας B:
- (α) είναι κάτοχος άδειας οδήγησης κατηγορίας B επί τουλάχιστον 3 έτη·
 - (β) είναι ηλικίας τουλάχιστον 23 ετών·
 - (γ) έχει ολοκληρώσει τον κύκλο απόκτησης των τυπικών προσόντων τα οποία προβλέπονται στο σημείο 3 του παρόντος παραρτήματος και, στη συνέχεια, έχει παρακολουθήσει τις ρυθμίσεις διασφάλισης της ποιότητας και διαρκούς επιμόρφωσης που προβλέπονται στο σημείο 4 του παρόντος παραρτήματος·
 - (δ) έχει περατώσει επαγγελματική εκπαίδευση η οποία οδηγεί τουλάχιστον στην ολοκλήρωση του επιπέδου 3 όπως αυτό ορίζεται στη Διεθνή Τυποποιημένη Ταξινόμηση της Εκπαίδευσης (ISCED)¹⁸·
 - (ε) δεν εργάζεται ταυτόχρονα ως εκπαιδευτής οδήγησης σε σχολή οδήγησης.

¹⁸ [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=International_Standard_Classification_of_Education_\(ISCED\)#Implementation_of_ISCED_2011_.28levels_of_education.29](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=International_Standard_Classification_of_Education_(ISCED)#Implementation_of_ISCED_2011_.28levels_of_education.29)

- (2) Ο εξεταστής άδειας οδήγησης των λοιπών κατηγοριών:
- (α) είναι κάτοχος άδειας οδήγησης της συγκεκριμένης κατηγορίας ή κατέχει ισοδύναμες γνώσεις μέσω επαρκούς επαγγελματικής κατάρτισης·
 - (β) έχει ολοκληρώσει τον κύκλο απόκτησης των τυπικών προσόντων τα οποία προβλέπονται στο σημείο 3 του παρόντος παραρτήματος και, στη συνέχεια, έχει παρακολουθήσει τις ρυθμίσεις διασφάλισης της ποιότητας και διαρκούς επιμόρφωσης που προβλέπονται στο σημείο 4 του παρόντος παραρτήματος·
 - (γ) είναι ειδικευμένος εξεταστής άδειας οδήγησης κατηγορίας Β επί τουλάχιστον 3 έτη· η απαίτηση αυτή μπορεί να μην λαμβάνεται υπόψη εάν ο εν λόγω εξεταστής μπορεί να αποδείξει:
 - i) τουλάχιστον 5ετή οδήγηση οχήματος της συγκεκριμένης κατηγορίας, ή
 - ii) θεωρητική και πρακτική αξιολόγηση ικανότητας οδήγησης επιπέδου ανώτερου από αυτό που απαιτείται για την απόκτηση άδειας οδήγησης, καθιστώντας, με τον τρόπο αυτόν, περιττή την απαίτηση αυτήν·
 - (δ) έχει περατώσει επαγγελματική εκπαίδευση η οποία οδηγεί τουλάχιστον στην ολοκλήρωση του επιπέδου 3 όπως αυτό ορίζεται στη Διεθνή Τυποποιημένη Ταξινόμηση της Εκπαίδευσης (ISCED)·
 - (ε) δεν εργάζεται ταυτόχρονα ως εκπαιδευτής οδήγησης σε σχολή οδήγησης.
- (3) Ισοδυναμίες
- (α) Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν σε έναν εξεταστή να διεξάγει εξετάσεις οδήγησης για τις κατηγορίες AM, A1, A2 και A αφού αποκτήσει τα τυπικά προσόντα που αναφέρονται στο σημείο 3 για μία από τις κατηγορίες αυτές.
 - (β) Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν σε έναν εξεταστή να διεξάγει εξετάσεις οδήγησης για τις κατηγορίες C1, C, D1 και D αφού αποκτήσει τα τυπικά προσόντα που αναφέρονται στο σημείο 3 για μία από τις κατηγορίες αυτές.
 - (γ) Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν σε έναν εξεταστή να διεξάγει εξετάσεις οδήγησης για τις κατηγορίες BE, C1E, CE, D1E και DE αφού αποκτήσει τα τυπικά προσόντα που αναφέρονται στο σημείο 3 για μία από τις κατηγορίες αυτές.

3. Τυπικά προσόντα

(1) Αρχική κατάρτιση

- (α) Πριν επιτραπεί σε ένα άτομο να διεξαγάγει εξετάσεις οδήγησης, το άτομο αυτό έχει ολοκληρώσει ικανοποιητικά το πρόγραμμα κατάρτισης που μπορεί να ορίζει το κράτος μέλος προκειμένου να αποκτήσει τα προσόντα που αναφέρονται στο σημείο 1.
- (β) Τα κράτη μέλη διευκρινίζουν εάν το περιεχόμενο ενός συγκεκριμένου προγράμματος κατάρτισης σχετίζεται με την αρμοδιότητα διεξαγωγής εξετάσεων οδήγησης για μία ή περισσότερες κατηγορίες άδειας οδήγησης.

(2) Εξετάσεις

- (α) Πριν επιτραπεί σε ένα άτομο να διεξαγάγει εξετάσεις οδήγησης, το άτομο αυτό αποδεικνύει ικανοποιητικό επίπεδο γνώσεων, κατανόησης, δεξιοτήτων και ικανοτήτων όσον αφορά τα θέματα που αναφέρονται στο σημείο 1.
- (β) Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν μια διαδικασία εξετάσεων κατά την οποία αξιολογούνται, κατά παιδαγωγικώς κατάλληλο τρόπο, τα προσόντα του ατόμου που ορίζονται στο σημείο 1, ιδίως δε στο σημείο 1.(4). Η διαδικασία εξέτασης είναι προσβάσιμη¹⁹ και περιλαμβάνει και θεωρητική και πρακτική συνιστώσα. Εφόσον κρίνεται σκόπιμο, επιτρέπεται να χρησιμοποιείται αξιολόγηση βάσει υπολογιστή. Οι λεπτομέρειες όσον αφορά τη φύση και τη διάρκεια των τυχόν δοκιμασιών και αξιολογήσεων στο πλαίσιο της εξέτασης καθορίζονται από τα επιμέρους κράτη μέλη.
- (γ) Τα κράτη μέλη διευκρινίζουν εάν το περιεχόμενο μιας συγκεκριμένης εξέτασης σχετίζεται με την αρμοδιότητα διεξαγωγής εξετάσεων οδήγησης για μία ή περισσότερες κατηγορίες άδειας οδήγησης.

4. Διασφάλιση της ποιότητας και διαρκής επιμόρφωση

(1) Διασφάλιση της ποιότητας

- (α) Τα κράτη μέλη διαθέτουν ρυθμίσεις διασφάλισης της ποιότητας για τη διατήρηση του επιπέδου των εξεταστών οδήγησης.
- (β) Οι ρυθμίσεις διασφάλισης της ποιότητας συνεπάγονται την εποπτεία των εξεταστών κατά την εργασία τους, τη μετεκπαίδευσή τους και την επαναδιαπίστευσή τους, τη συνεχή επαγγελματική τους εξέλιξη, καθώς και περιοδική επανεξέταση των αποτελεσμάτων των εξετάσεων οδήγησης που έχουν διεξαγάγει.

¹⁹ Σύμφωνα με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της ευρωπαϊκής πράξης για την προσβασιμότητα, οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών.

- (γ) Τα κράτη μέλη ορίζουν ότι κάθε εξεταστής υπόκειται σε ετήσια εποπτεία κατά την οποία εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις διασφάλισης της ποιότητας που αναφέρονται στο σημείο 4.(1) στοιχείο β). Επιπλέον, τα κράτη μέλη ορίζουν ότι κάθε εξεταστής επιτηρείται κατά τη διεξαγωγή εξετάσεων μία φορά ανά 5ετία, επί συνολική διάρκεια τουλάχιστον μισής ημέρας, ώστε να είναι δυνατή η επιτήρηση περισσότερων της μιας εξετάσεων. Όταν διαπιστώνονται προβλήματα, λαμβάνονται επανορθωτικά μέτρα. Το άτομο που ασκεί την εποπτεία είναι εξουσιοδοτημένο για το σκοπό αυτόν από το κράτος μέλος.
- (δ) Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν ότι, όταν ένας εξεταστής είναι αρμόδιος να διεξάγει εξετάσεις οδήγησης σε περισσότερες της μιας κατηγορίες, η εκπλήρωση της υποχρέωσης εποπτείας για τις εξετάσεις μιας κατηγορίας συνεπάγεται εκπλήρωση της υποχρέωσης για περισσότερες της μιας κατηγορίες.
- (ε) Οι εξετάσεις οδήγησης παρακολουθούνται και εποπτεύονται από φορέα εξουσιοδοτημένο από το κράτος μέλος, ώστε να εξασφαλίζεται ορθή και συνεπής εφαρμογή της αξιολόγησης.
- (2) Διαρκής επιμόρφωση
- (α) Τα κράτη μέλη ορίζουν ότι, για να παραμένουν αρμόδιοι, οι εξεταστές οδήγησης, ανεξάρτητα από τον αριθμό κατηγοριών για τις οποίες είναι διαπιστευμένοι, παρακολουθούν:
- i) τακτική διαρκή επιμόρφωση τουλάχιστον τεσσάρων ημερών συνολικά ανά διετία ώστε:
- να διατηρούν και να επικαιροποιούν τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες εξέτασης·
 - [...]να αποκτούν νέα προσόντα που έχουν καταστεί ουσιώδη για την άσκηση του επαγγέλματός τους·
 - να εξασφαλίζουν ότι εξακολουθούν να διεξάγουν τις εξετάσεις κατά αμερόληπτο και ομοιόμορφο τρόπο·
- ii) διαρκή επιμόρφωση τουλάχιστον πέντε ημερών συνολικά ανά πενταετία ώστε να αναπτύσσουν και να διατηρούν τις απαιτούμενες πρακτικές δεξιότητες οδήγησης.
- (β) Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι παρέχεται αμέσως ειδική κατάρτιση στους εξεταστές για τους οποίους, μέσω του υφιστάμενου συστήματος διασφάλισης της ποιότητας, διαπιστώθηκε ότι εκτελούν πλημμελώς τα καθήκοντά τους.
- (γ) Η διαρκής επιμόρφωση μπορεί να έχει τη μορφή ενημέρωσης, διδασκαλίας σε τάξη, συμβατικής ή ηλεκτρονικής μάθησης, είναι δε δυνατόν να παρέχεται είτε σε ατομική είτε σε ομαδική βάση. Μπορεί να περιλαμβάνει την επαναδιαπίστευση επιπέδου που κρίνουν κατάλληλη τα κράτη μέλη.

- (δ) Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν ότι, όταν ένας εξεταστής είναι αρμόδιος να διεξάγει εξετάσεις οδήγησης σε περισσότερες της μιας κατηγορίες, η εκπλήρωση της υποχρέωσης διαρκούς επιμόρφωσης για τις εξετάσεις μιας κατηγορίας συνεπάγεται εκπλήρωση της υποχρέωσης για περισσότερες της μιας κατηγορίες, εφόσον πληρούται η προϋπόθεση που αναφέρεται στο σημείο 4.(2) στοιχείο ε).
- (ε) Όταν ένας εξεταστής δεν έχει διεξαγάγει εξετάσεις για μια κατηγορία κατά τη διάρκεια μιας 24μηνιαίας περιόδου, ο εξεταστής υποβάλλεται σε κατάλληλη επαναξιολόγηση πριν του επιτραπεί να διεξάγει εξετάσεις οδήγησης για την κατηγορία αυτή. Η επαναξιολόγηση αυτή μπορεί να πραγματοποιείται ως μέρος της απαίτησης που αναφέρεται στο σημείο 4.(2) στοιχείο α).

5. **Κεκτημένα δικαιώματα**

- (1) Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν στα άτομα που είναι αρμόδια να διεξάγουν δοκιμασίες οδήγησης πριν από τις 19 Ιανουαρίου 2013 να εξακολουθούν να διεξάγουν δοκιμασίες οδήγησης, ανεξαρτήτως του εάν τους έχει χορηγηθεί η σχετική αρμοδιότητα σύμφωνα με τις γενικές προϋποθέσεις του σημείου 2 ή με τη διαδικασία τυπικών προσόντων του σημείου 3.
- (2) Ωστόσο, οι εξεταστές αυτοί υπόκεινται στις ρυθμίσεις τακτικής εποπτείας και διασφάλισης της ποιότητας που αναφέρονται στο σημείο 4.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΓΙΑ ΣΥΝΟΛΑ ΟΧΗΜΑΤΩΝ, ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΑ ΤΡΟΧΟΣΠΙΤΑ ΚΑΙ ΒΑΡΕΑ ΑΣΘΕΝΟΦΟΡΑ ΟΠΩΣ ΚΑΘΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 6 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΣΤΟΙΧΕΙΟ Γ) ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΛΑΦΙΟ

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου:
 - (α) να εγκρίνουν και να εποπτεύουν την εκπαίδευση που προβλέπεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο δ)· ή,
 - (β) να διοργανώνουν την εξέταση δεξιοτήτων και συμπεριφοράς που προβλέπεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο δ).

A. Συνδυασμοί

1. Η διάρκεια της εκπαίδευσης οδηγών είναι τουλάχιστον 7 ώρες.
2. Περιεχόμενο της εκπαίδευσης οδηγών

Η εκπαίδευση οδηγών καλύπτει τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τη συμπεριφορά όπως περιγράφονται στα σημεία 2 και 7 του παραρτήματος II. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στη δυναμική της κίνησης των οχημάτων, στα κριτήρια ασφαλείας, στα έλκοντα οχήματα και ρυμουλκούμενα (μηχανισμός ζεύξης), στην ορθή φόρτωση και στον εξοπλισμό ασφαλείας.

Το πρακτικό μέρος περιλαμβάνει τις ακόλουθες ασκήσεις: επιτάχυνση, επιβράδυνση, οπισθοπορεία, πέδηση, απόσταση ακινητοποίησης, αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας, πέδηση/αποφυγή, ταλάντευση ρυμουλκούμενου, αποσύνδεση ρυμουλκούμενου από το αυτοκίνητο όχημά του και επανασύνδεσή του, στάθμευση.

Κάθε συμμετέχων στην εκπαίδευση εκτελεί το πρακτικό μέρος και επιδεικνύει τις δεξιότητες και τη συμπεριφορά του σε δημόσιους δρόμους.

Οι συνδυασμοί οχημάτων που χρησιμοποιούνται για την εκπαίδευση εμπίπτουν στην κατηγορία της άδειας οδήγησης για την οποία έχουν υποβάλει αίτηση οι συμμετέχοντες.

3. Διάρκεια και περιεχόμενο της εξέτασης δεξιοτήτων και συμπεριφοράς

Η διάρκεια της εξέτασης και η διανυόμενη απόσταση είναι επαρκείς για την αξιολόγηση των δεξιοτήτων και της συμπεριφοράς όπως καθορίζονται στο σημείο 2.

B. Μηχανοκίνητα τροχόσπιτα και βαρέα ασθενοφόρα

1. Η διάρκεια της εκπαίδευσης των οδηγών είναι τουλάχιστον 7 ώρες και μπορεί να οργανωθεί σε δημόσιους δρόμους ή σε κλειστή διαδρομή.
2. Περιεχόμενο της εκπαίδευσης οδηγών

Η εκπαίδευση οδηγών καλύπτει τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τη συμπεριφορά όπως περιγράφονται στο σημείο 2 και, στον βαθμό που ισχύει για την κατηγορία C1, το σημείο 8 του παραρτήματος II. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στη δυναμική της κίνησης των οχημάτων, στα κριτήρια ασφαλείας, στην ορθή φόρτωση και στον εξοπλισμό ασφαλείας.

Το πρακτικό μέρος περιλαμβάνει τις ακόλουθες ασκήσεις: επιτάχυνση, επιβράδυνση, οπισθοπορεία, πέδηση, απόσταση ακινητοποίησης, αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας, πέδηση/αποφυγή, στάθμευση.

Τα οχήματα που χρησιμοποιούνται για την εκπαίδευση εμπίπτουν στην κατηγορία της άδειας οδήγησης για την οποία έχουν υποβάλει αίτηση οι συμμετέχοντες.

3. Διάρκεια και περιεχόμενο της εξέτασης δεξιοτήτων και συμπεριφοράς

Η διάρκεια της εξέτασης και η διανυόμενη απόσταση είναι επαρκείς για την αξιολόγηση των δεξιοτήτων και της συμπεριφοράς όπως καθορίζονται στο σημείο 2.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΓΙΑ ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΕΣ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α (ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ)

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου:
 - (α) να εγκρίνουν και να εποπτεύουν την εκπαίδευση που προβλέπεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο γ)· ή,
 - (β) να διοργανώνουν την εξέταση δεξιοτήτων και συμπεριφοράς που προβλέπεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο γ).
2. Η διάρκεια της εκπαίδευσης οδηγών είναι τουλάχιστον 7 ώρες.
3. Περιεχόμενο της εκπαίδευσης οδηγών

Η εκπαίδευση οδηγών περιέχει όλες τις πτυχές που καλύπτει το σημείο 6 του παραρτήματος II.

Κάθε συμμετέχων εκτελεί τα πρακτικά μέρη της εκπαίδευσης και επιδεικνύει τις δεξιότητες και τη συμπεριφορά του σε δημόσιους δρόμους.

Οι μοτοσικλέτες που χρησιμοποιούνται για την εκπαίδευση εμπίπτουν στην κατηγορία της άδειας οδήγησης για την οποία έχουν υποβάλει αίτηση οι συμμετέχοντες.

4. Διάρκεια και περιεχόμενο της εξέτασης δεξιοτήτων και συμπεριφοράς
Η διάρκεια της εξέτασης και η διανυόμενη απόσταση είναι επαρκείς για την αξιολόγηση των δεξιοτήτων και της συμπεριφοράς που καθορίζονται στο σημείο 3 του παρόντος παραρτήματος.